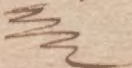
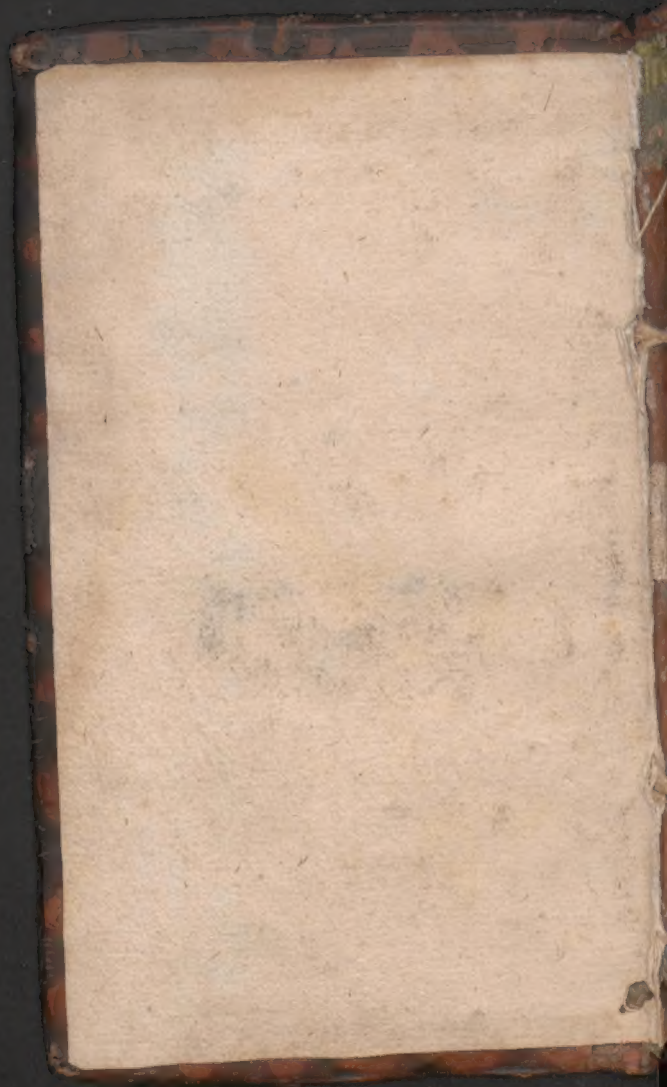

Biblioteka
Ojców Kamradulów
w Bieniszewie

Sum ex Libris Christiani
Casimiri Rysii. Cracoviae
ao 1849.
d. 13. July

BENEDICTI A S. IOSEPH
SCHOLARVM PIARVM.
LYRICORVM
LIBRI IV.
EPODON LIBER VNVS.

*Exemplum Cam. al. C. M. L. in Sylula Wi-
gensi ex Legato J. Agathangeli.*

B E N E D I C T I
A
S A N C T O I O S E P H
Scholarum Piarum
L Y R I C O R V M
L I B R I I V .

&
E P O D O N
L I B E R V N V S .
I L L V S T R I S S I M O D O M I N O ,
D . S T A N I S L A O
A N T O N I O C . C . R .
S . Z C Z V K A
R E G N I R E F E R E N D A R I O .
L V B L I N E N S I , V A R E C E N S I , & c . & c .
C A P I T A N E O ,
D E D I C A T I .

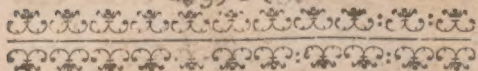
V A R S A V I Æ .
T y p i s R e g i j s C o l l e g i j S c h o l . P i a r u m
A n n o D o m i n i 1 6 9 4 .

IN GENTILITIA RASTRA
Vetustissimæ SZCZVKOVIORū Domūs.

Laurea Sarmatico messis succrevit in Agro,
Qvem Rastro coluit Szczukoviana Domus.
Scipio Marschalli crevit, crevère cūrules,
Lucia dū Patri9 RASTRA teneret Honor.
Et noster Lechico vireat qvod Pindus in
orbe,
Excultus Rastris, RASTRA coronat ager.

Bz Biem. B. III. 29

ILLVSTRISSIMO

DOMINO

D. STANISLAO

ANTONIO

SZCZVKA,

REGNI REFERENDARIO,

Lublinensi, Varecensi,

&c. &c.

CAPITANEO.

NON *alium Musis meis*
Parnassum quærerere vo-
lui, quàm tergeminos Tuos
) (2 Col-

Colles ; non ab alio rude coli
ingenium, quàm à Tuo RA-
STRO. Felicitas scribentis
est, in eum incidisse Patro-
num, qui Musas nōsti, &
æstimas. Vilescunt aliàs diti-
oribus pulcherrimæ Virgines,
& multis nihil citiùs despectui
habetur, quàm earum erudi-
tio. Sed hoc non intelligenti-
um vitium est ; æstimat, qui
verè intelligit. Felices Ho-
ratij, quoties in Augustos in-
cidunt. Benè Homeris cum
Alexandro, quia intelligun-
tur. Benè Claudianis cum
Ho-

Honorio, quia pensantur. Optimè Sarbievio, quia à prima post DEVM in terris potestate suspicitur. Mihi similia patrocinia quærenti, non alius Mæcenæ electus, quàm Tu REFERENDARIE REGNI ILLVSTRIS-SIME. Qualiscunq; lucubratio est, non aliter Orbi referri potest, quàm per REGNI REFERENDARIVM : non aliter iudicari, quàm à Lublinensis Urbis CAPITANEIO, quæ Tribunalitijs iudicijs est sedes. Areopago hoc

contentor, nec ad Cæsaris iudicium provoco, satis ad Cæsaris, satis ad omnium notitiam venio, si per Te referor. Sed quorsum hæc? abeant litteræ; si nomen tantum & fama quæritur. Lyrica mea qu' d' ILLVSTRISSIMO Nomini Tuo dedico, non aliqua gloriæ licitatio est, sed debite gratitudinis exsolutio. Scio, quid Tibi, scio, quid SZCZVCIANO Sanguini cum Scholis Pijs debeam. ILLVSTRISSIMO CASIMIRO SZCZVKA à virgin-

ginti & amplius annis, ex delictis iuventutis Oratoria, & ignorantibus adolescentie Præctica innotui; admovit pectori meam ingenij teneritudinem, & Insula Cracoviensis quod viderit lucem, MALACHOVIANO sumptui, ac SZCZVCIANO suasui debet. Maximus ut virtutis, sic & literarum amator, ubi me Lyrica moliri intellexit, ad Te dirigebat, non Domui suæ aliquam quærens famam, sed labori meo patrocinium. Dum venio ad finem operis, ille occur-

cumbit, quo Patriæ, & meo
dolore! nemo intelligit, nisi
qui penetrat Patriæ lachry-
mas deflentis optimum Civem,
& Clientis, potissimum Pa-
tronum. Quicumq; tanti Viri
æstimator, nemo non ingemu-
it, cum Regnator etiam Thro-
nus indoluerit. Adeoq; defun-
cto illo tacuisset Lyra mea, ni-
si Tibi fuisset destinata. Non
enim extinguatur SZCZV-
KOVIANA in Scholas Pias
propensio, ubi CASIMIRI-
ANI in nos affectus apud Te
executio. Feci, quantum à
me

me SZCZVKOVIORVM
veneratio expectare potuit.
Non descendi in Maiorum
Tuorum Illustrissimas Ceras,
quia satis Tibi è Luciorum
Romanis olim imperante San-
guine prodijse. Legat Bohe-
micos, Polonicos, Russicos an-
nales quilibet, & deprehen-
det SZCZVKOVIORVM
Nomina affinitatibus clarissi-
ma, ad quas Ducum etiam in
Russia & alibi regnantium
Nobilissimæ Familiæ accessi-
re. Mibi sufficit demonstrasse,
quis es. IOANNI III
pro-

probari, os Principis esse, Ma-
reschalcalem in Comitij Sci-
pionem direxisse, Cataphra-
ctam Legionem notabili sum-
ptu tenere, ad actum præstan-
di homagij Prussie Serenissi-
mo Regi IOANNI III. &
Serenissimo Electori Brande-
burgico FRIDERICO III.
cum LVBOMIRSCIO Le-
gatum Magnum, ad Augusta
Serenissimæ TERESIÆ
cum BAVARO tractanda
connubij fœdera Commissa-
rium extitisse, deniq. Maximi
REGIS cor effici, & amplif-
si-

simis destinari honoribus suffi-
ciens plectro occupatio. CA-
SIMIRVM Culmensibus
admotum Infulis, VENCE-
SLAVM Officialis Regni
honoratum Fascibus, R A-
STRA Vestra in alijs
SZCZVKOVIIIS nunquam
otiarī, hoc mihi decantare
propositum: non quia meritis
Vetustissimæ Domus ultimus
is applaudendi finis, sed quia
testudo mea amplius proserpe-
re non potuit. Et hæc est in
Lyricis meis frequentissima
materia. Quid ad aliorum
lau-

laudes descendi, nulli sunt, nisi
aut Tui Patroni, aut amici,
aut clientes. Si aliquorum
necdum notitiam habes, stu-
dium; ut essent Tui. Tibi de-
bebunt, si in aliquam orbi no-
titiam per me venient. Inte-
rea quia SZCZVKOVIA-
NO, quia Tuo Scholæ Pie
obligantur Nomini, per me ex
illis minimum obligatio exsol-
vitur. Satis illis, satis mihi
erit, si eodem quo CASIMI-
RVS SZCZVKA prosequeris
affectu. Ego verò non hic

tan-

*tantum, sed ubiq; perpetuum
me Tui, & SZCZVKOVI-
ANI Nominis testabor cul-
torem.*

ILLVSTRISSIMO
NOMINI TVO,

Devinctissimus Servus

BENEDICTVS à S. IOSEPH.
Scholarum Piarum.

Ad Amicum
LECTOREM.

ITerum ad illud tribunal
venio, ubi non aliud ju-
diciū, nisi cēseri. Quod
Cracoviensi Insulæ time-
bam, hoc & præsētibz
Lyricis. Utinam tamen in
his propitiū ita habeam Le-
ctorem, sicut hactenus. Ly-
ricorum libri sunt quatuor,
& Epodon liber unus, non
quod ad æmulationem Ho-
ratij, aut magni illius Sar-
bie-

bievij descendere voluerim, sed quia sequi conabar. Quàm longe sim ab illius Sarmatici Phæbi laude, nemo mihi exprobet, ipse fateor. Tam sublime ferri nolui, quia nec tenuitas mea potuit. Non in Vaticano, non in Septicollis Vrbe scripsi: qui me & meas distractiones novit, mirabitur non scripsisse tantùm, sed & attentâsse. Si ad illud Poeticæ sublimitatis fastigium non ascendi, non est unde arguar.

ar. Afsequibilis efſe malui,
quàm investigabiliter cur-
rens. Sed cum Lyrica mea
aliquot exemplaribus in lu-
cem editis cenſuræ ſubijcio,
ecce notor, Oratoriè ma-
gis perorare, quam Poeti-
ce canere. Ita eſt : ex Ora-
tore factus ſum Poeta, ex
Poeta Orator: & id ut o-
ſtenderem Scholaſticæ Iu-
ventuti, poſſe hæc omnia
fieri, ſi ſedulitas & docili-
tas acceſſerit. Bonus &
verus Magiſter ita erudit
juvenes, ut omnibus porri-
gat

gat viam, nec suam laudem
quærat, sed cæterorum pro-
fectum. Novi me Paupe-
rum Matris DEI Religio-
sum, novi á primis elemen-
tis erudiendam suscepisse
Iuventutem: Scholarum no-
strarum Tyrocinio cam-
pum aperio, & non per ly-
tostrota, sed per viam pla-
nam duco ad illud Parnassi
cacumen. In hoc si non
perfecti viri, saltem primò
Poetica castra sequentes
gratias agent. In libro E-
podon fortasse laxior fui,
quam

quàm ipsum nomen requirit ; Resumpsi frequentius illud Carminum genus, quod legentium oculi, sive audientium aures libentius accipiunt, sperans veniam, cum in hoc alij etiam Poetæ sibi indulgere. Quèd protractior in eodem Epodon libro extiterim, respectus & amicæ monitiones fecerunt. Mens mihi fuit ethicis, & politicis immorari, sed quia aut majorum veneratio, aut parium amor, honorificam sui exeg-

ge-

gère mentionem , ab illo
sententiarum pondere sub-
inde deflexi, ne vel primo-
rum cultui , vel postero-
rum deesse affectui. Ita
tamen, ut, ubi se materia
obtulit, non defuerim ma-
turiorebus sensibus, eligens,
rem non verba loqui. Sine
livore, sine æmulatione
prodeo in publicum, nec
detractum eo alienis inge-
nijs, ut meum attollam.
Pro modulo meo literarum
famæ accumulo, non quòd
aliquid á me literis accede-
re

re præsumptuosè existi-
mem, sed ut aliquid addam
huic fonti, ex quo hausi.
In publicam popularemq;
viam omnes semitæ con-
veniunt, scribentium quoq;
stipes in humani generis
ærarium. Vale amice Le-
ctor, & imbecillitati Au-
thoris ignosce.

F A C V L T A S

R. P. PROVINCIALIS.

DAtâ mihi potestate ab Admod.
Reverend. Patre Nostro IOANNE
FRANCISCO à S. Petro Præposito
Generali Typis edi permitto libros
4. Odarum, & Epodon Librum unum,
quos P. BENEDICTVS à S. Ioseph
conscripsit, quosq; Patres Religionis
nostræ Theologi, quibus id commis-
sum fuerat, prævio Superiorum per-
missu, censuerunt & approbârunt.
Eam in rem subscribo, & signo. Var-
saviæ, die 21. Martij, Anno 1694.

VINCENTIVS à S. Ioseph
Præpositus Provincialis

mpp.

IGNATIVS à S. Stanislao Assi-
stens & Secret. Provincialis

mpp.

APPROBATIO
ILLVSTRISSIMI
Loci Ordinarij.

ANtiqvi & proximi sæculi
egregiam in Lyricis æmula-
tionem bonis moribus conveni-
entem & luce dignam repertam,
Admodum Reverendi Patris BE-
NEDICTI à S. Iosepho Schola-
rum Piarum, authoritate Ordini-
nariâ probamus, & prælo dari
censemus.

STANISLAVS

Episcopus Posnanien-
sis & Varsaviensis.

CC*#*50

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum:

L Y R I C O R U M

L I B E R P R I M U S.

M A R I Æ D E G R A T I I S.

*In Varsoviensi Scholarum Piarum Basili-
lica favoribus illustri.*

O D E I.

P Ristinās nolo Charites, recenti

Gratias nolo veteres opellæ,

Tu mihi Virgo sine labe tactis

Gratia plectris.

Aureum Phæbus licet addat arcum,

Et pœaretratis famuletur armis,

Tu mihi fractis potior Virago

Magna Sagittis.

Quæ Faventina fueras in urbe

Peltilis quondam domitrix furoris,

Lechico quæ nunc eadem Patrona

Nosceris orbi.

Si quis ignavè fuerit jacenti

Langvor, aut torpens hebetudo menti,

A

Lan.

2 BENEDICTI à S. IOSEPH

Langvidam cura, residuq; firmas

Adijce vires.

Me Mariani meminisse nôris

Interim cultûs, faciamq; mecum

Vt Tuis supplex aliquando penna

Accidat aris.

Tunc palam fiet, quia sæcularis

Finiam postquam celestia Musæ,

Ad Tuas exnunc operosa vertam

Carbasa laudes.

A D

ANDREAM OLSZOVIVM

Regni olim Procancellarium,

Postea Archiepiscopum Gnesnensem.

Dum Viennam missus

MICHAELI I. Poloniarum Regi

ELEONORAM Austriacam throni &

thori sociam deduceret.

O D E II.

P^Roh! quanta demum vecta per externos

Discurrit orbes fama! perambulat

Quantus maritatus Polonis

Austriacas Aquilis Alaudas

Canitq; rumor. Q^Ualis ibi Lecho

SH

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

LYRICORUM

LIBER PRIMUS.

MARIÆ de GRATIIS.

*In Varjaniensi Scholarum Piarum
Basilica favoribus illustri.*

ODE I.

TReiffa sic quondam Harpalice fuit
Collecta nodo Virgineos sinus

Caste Fuentes, & pudico

Nuda genu, atq; oculos nitentes

Suffusa, spumans sub pedibus cui

Serpens, vel agris de Lybicis aper,

Suspensa cûi fimul pharetra

I æve finul iaculum , tereſq;

Gestatus arcus ; ni Harp licen adhuc

Supra videri Threijciam velis

Ó Gratia um Virgo ! formâ

Mændias super ns Di nas.

O Virgo qualem te memo' em! Tibi

Mortalis haud vultus : Dea Cælitum

A

Vel

2 BENEDICTI & S. JOSEPH

Vel prima Nympharum repressi
Exuvijs celeberris draconis.

Armati telis non capreas, aut
Damas fugaces insequeris, nigrum at
Pythoni, qui monstrum universo
Et nimius fuit horror Orbi.

Sis Sanctam les Numinis, & Tuam
Agnoscat omnis Lechia gratiam,
Pestemq; fatalemq; morbum, his,
Quas retines, prohibe sagittis.

A D

ANDREAM OLSZOVIVM

Regni olim Procancellarium
Postea Archiepiscopum Gnesnensem.
Dum Viennam missus

MICHAELI Poloniarum Regi
ELEONORAM Austriacam
throni & thori sociam deduceret.

O D E II.

PROh! quanta demum vecta per externos
Discurrit orbes fama! perambulat
Quantus maritatas Polonis
Austriacas Aquilis Alaudas
Canitq; rumor. Qualis ibi Lecho

Sur-

LYRICORUM LIBER I.

3

Surgit mariti gloria Stemmatis,
 Dum bina Majestas in unum
 Ducta thorum generis paternos
 Permiscet ignes, miscet imagines
 Ceras avitas orbis & Imperi,
 Urbesq; ditentosq; campos
 Vnanimi socians catenâ.
 Tu, tu ille tantis nominibus novâ
 Præsul refulges luce, Prometheus
 Tu, tu reluxisti coruscis
 Sarmatico super axe flammis,
 Legate neper connubialibus
 Electe tædis, fœdera Principum
 Rhenusq; Vandalusq; , festos
 Latus Hymen tibi debet ignes.

PÆAN LECHICVS

*Fuso ad Chocimû copiosissîno Turcarum
 Exercitu, anno Domini 1673.*

O D E III.

TAndem feroces ponere Bosporum
 Minas cœgit Iechus, & ultimâ
 Damnavit eclipsi superbam
 Sarmatiæ gravis ira Lunam,
 Lunæq; cornu. Credite Posteris
 Despectiori Bistonas exitu

A 2

Fi-

4 BENEDICTI à S. IOSEPH

Finisse nunquam , Chocimensem
Quàm miserè referendo cladem.
Sed inde nostro quæ nova Nomini
Theatra prostant , quæ satis horridos
Lustrata per campos perennis
Non recipit monumenta famæ
Heroa pbes ! s'rgite Sarmatæ,
Et Martiarum robora mentium
Nunquam recessuri decoris
Perpetuâ redimite lauro.
Victor Polonus Strymoniaæ abnuens
Cessisse Lunæ, jam domitum super
Triumphat astrum , jam triumphat
Moldavicaæ super arua terræ.
Proh! quanta Lechum fulmina Carpathum,
Quanta ac alumnam Martis in Alitem
Educta miluorum caterva
Vulnificis inimica rostris.
Hinc castra vallum muniit hostica,
Præcepticorni hinc amne Tyras : locus
Invitat ad ferrum , & futuros
Ipse situs reputat triumphos.
Sed nec vetustâ deses in indole
Lechus, COMARNI vel NIEMIEROviæ
Memor , CALVSIACÆQUE tabo
Vt Getico maduere valles,
Vt Sylva palmam pro ilicibus dedit ,
Ad

LYRIGORUM LIBER I.

5

Ad arma summo provolat impetu
 Infractus, & Thraces flagranti
 Elicit intrepidus duello.
 Ipse, ipse primas Sarmaticus præit
 Atlas cohortes, atq; SOBIESCIIIS
 Prognatus Alcides Gradivis
 Ante equitum peditumq; turmas
 Avos priores atq; Atavos suo
 Reducit exemplo, armaq; pro fide
 Pro Patria, & quidquid paternas
 Inter habent melioris oras,
 Movere suadet. stridula classici
 Vox stringit aures, tum litui, fero
 Tum concha bombo, clariori
 Tum crepitans tuba clangit ære.
 Clamor sub ipsum tollitur æthera,
 Plausuq; mixtus membra quatit pavor,
 Et bella miles, & frementes
 Quadrupedans equus hinnit iras.
 Iam tela strident, evolat alitis
 Iam grando ferri, fertur in arduam
 Virinq; Mars fervens arenam,
 Et rigidos micat inter enses.
 Horrendioris donec ahenea
 Hinc inde nubes crescere pulveris
 Capisset, ac à sulphurato
 Multus ager micisset æstu.

A;

Et

6 BENEDICTI à S. I SEPH.

Et fluctuavit sanguineæ satis
 Bellona pugnae, nec leviter duas
 Nutabat huc & huc per horas
 Ambiguis agitata pennis
 Fortuna belli, donec in aggerem
 Multo levatum cespite Lechicus
 Ascendit heros, ac in hostem
 Fraxineâ gravis ivit hastâ.
 Hic jam cadentium quas ego Bistonum
 Prosp-cto strages? quæ Marathonios
 Ruina per campos, & ipsos
 Quæ facies manet inter hostes:
 Et quanta diffusæ inter aheneam
 Nubis procellam fulgura Achaicis
 Parantur arvis, sive promptè
 Intrepidus MOTOVIDLO Thressam
 Petat phalangem; sive PISARSCIUS
 In non tacendi pectora militis
 Excurrat, & fundat cruenta
 Egregiam super arma vitam.
 Sêu major ipso, major ab Hectore,
 Et Patre magno filius haud minor
 SIENIAVIUS, ZELECCIANIS
 Castra petat stimulatus actis.
 Vbiq; fortes non modicus furor
 Exercet iras, undiq; Norici
 Instant mucrones, & revulsis

Tur-

LYRICORUM LIBER I.

7

Turget ager tegiturq; truncis.
 Hem ! quale munus gloria Littavæ
 PAC magna gentis , quale per improbum
 Decus redorditur Gelonum ,
 Ædonios ubi solus ignes ,
 Et tela, & arcus, & gravium manus
 Suffert Cydonum ? quanta vel indolis
 Trophæa VISNIOVIECIANÆ,
 Quæ intrepidi data scena cordis,
 Dextraq; virtus ? hîc alacres Lechus
 Depromit enses , corpora barbaris
 Lituanus hic opponit armis ,
 Et geminas calor unus alas
 Accendit; ô ! quos non stimulos habes
 POTOCIANÆ grande decus Crucis,
 Inviète Felix, cûi Ducalem
 Mars Lechicus dedit ultrò Clavam.
 Auditis ! imo posteritas sciat ,
 Solus vibrantis spicula Concani
 Subiuit, & Parthos volantes
 Pressit equo, Cilicumq; peltas,
 Donec Polonus miles ad impigrè
 Luctantem Achillem venit , & hostica
 In Troia hiantem militaris
 Subsidijs animavit ardor.
 Tanti caloris suscitât æmulos
 Et Frater ignes, quando per asperos

8 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hæmiq; Cimbriorumq; tractus
 Invehitur, celeriq; voluit
 Bactra ipsa motu. hē! qui à LUBO Mirscio
 Non turao ponto! quantus in ægide
 Discurrit heros! quantus ipso
 Mars residet generosus ore.
 Vidit paternam Bosphorus indolem,
 Et sensit Ister, dum bene tortili
 Instructus haltâ, , vel fugatum
 HIERONYMUS premit unus agmen,
 Vel irremissis totus in ictibus
 Suos in atræ pectore Tauricæ
 Demergit enses, & paventes
 Sternit Othomanidūm cateruas.
 Mirata Classē tunc de OPALENÆ
 I. dūisse puppi fama Liburnicæ.
 Et IABLONOVII Leone
 Rosliaco tremefactus ipse
 Subhæsit Hæmus. LESZCZYNIUS neq;
 Quieuit Vrus. Turris eburnea
 Fuit GRIMULTOVī nitentes
 Cūi clypei galeæq; mille
 Hinc inde pendent. GRUDZINII Pharus
 Ostendit ignem, DANIELOVICII
 Quam prompta munivit Sagitta,
 Et Tanai Leopardus olim
 FIRLEI timendus. CZARNECIUS quoq;
 Quem

LYRICORUM LIBER I.

9

Quem Dana norunt æquora Sueticis
 Tentata lembis, transmarino
 Non modicè tremefacta vento.
 Nec POLANOVI desierat tua
 Tonare virtus, BIDZINII excubans
 Quid dextra possit, scimus, & quid
 MATCZYNII soleatus Ales.
 Non molle lignum, non aries levis,
 Sed firma belli machina, Martius
 URBANSCHII stipēs, qui in amplas
 Et viret, & viruit coronas.
 Et sic aperto pectore Lechica
 It fortitudo, sic Dolopes suas
 Portant ruinas, sic in ipsis
 Fata vident, subeuntq; fossis:
 Sic præliares inter anhelitus
 Luctatur acer Sarmata, Bistonum
 Capere sic tandem repressæ
 Non leviter trepidare Lunæ.
 Talis frementes cum Notus excitat
 Iratus alis, piniferas manet
 Ruina sylvas, & furenti
 Nunc sterilis cadit ornus Euro
 Concessa, cellas nunc petit ilicis
 Nimbosus Auster, nunc Boreæ flabris
 Collisa succumbit cupressus,
 Nunc validæ cecidère quercus.

A 5.

Hic

10 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hic verò flentis, quas ego lachrymas
 Specto Tyranni? cum capitis minor
 Videt fatiscentes cohortes,
 Fusa videt trepidare signa.
 Inerte Biston fulmineum manu
 Ne tange pardum; non famulæ Iovis,
 Fulmenq; portanti minores
 Conveniant aquilæ columbi,
 Suspirat. instat victor atrocibus
 At Lechus armis, & trepidum pecus
 Trudit, nec imbelles resumpto
 Bella finit renovare Marte.
 Ergò futuri nominis immemor
 Dat tergè victus Massagetes, vagum
 Istrumq; consulit, volucres
 Ergò recens timor addit alas.
 Sed quid Polonos laderet ordines,
 Pulchrè furentem quidvè ferociam
 Vitaret? obvium recedens
 Rursus habet Geta RADIVILUM.
 Quare resumptis hæc iterum minus
 Depræliantùm iurgia centum
 Moventur, ac utrinq; feruens
 Sanguineas agit lica cædes.
 In tela, in enses, impavidum tenet
 Pectus RADIVIL, cuius ab indito
 Thrax unus ictu, maricato

Agg-

Affyrîe trabeatus ostro

Letho propinquat : mox SAPIEHÆ, novo

Mox tota nisu signa fugacibus

Instant maniplis, quisq; stricto

In profugos rapiturq; ferro.

Fregit superbæ cornua Cynthiæ

Et DOI SCIANÆ nervus arundinis,

Vissuq; non feris, sed ipsi

Indubium dare vulnus hosti.

Fuere plures, quos vel amor sagi,

Vel palma movit, quos Sonipes suo

Lituanus hinnitu erudit

Intrepidos glomerare cursus.

Tunc cecidit Aldon, nec tulit impetum

Prostratus hostis, qui modo Lechica

Virtute fusus decolores

Fonit humi moribundus artus.

Vel in profundi flumina Nerei

Præcepit, avari surgite vorticis

Absoptus effudit molestantam

In stygias animam charydes.

O! quos acervos non tenet ossium

Cruenti tellus! sanguine fervido

Quæ stagna non undantur! Ister

Quæ in solidum tenet ipse pontem

Et barbarorum mole cadaverum.

Ter dena fudit millia Thracici

Polonus hostis, præliarem

Vix aliquo fugiente mortem.

Io ! triumphe ! Threijcij canes

Sui minores, Sarmatico gemunt

Mucrone strati, noſter unos

Victor ovans agit io ! plauſus.

Io ! triumphe ! Thrax ubi propria

Stativa nuper fixerat ; hic pias

Dux figit aras, Cariſtianus

Et ſuperos veneratur Hector.

Io ! triumphans Leche per integrum

Incede mundum, nec tua barbarum:

Per regna permittas Tyrannum

Ædifrago remeare curſu.

O D E IV.

*Omnis mundi voluptas tandem ſui:
nauseam creat.*

Quid iuvat vaſtas aluiſſe mentes
Pingvibus mundi dapibus ? profuſæ
Quidvè Fortunæ ? ſi epulas voraci
Mandimus ore.

Nulla tam mundi placuit voluptas,

Nulla Fortunæ : nimio frequenter

Queritur, uſtu, ſequitur ſed omnem

Nauſea guttum.

Ante-

Antequam sumas, sapiunt palato,
 Sump, crudelem parant oroxim,
 Nilq; tam dulce est, cui non acerbus
 Infit amaror.

Quantus in cœnam fuit apparatus,
 Quando conuixit Carolo, superbo
 Serviit luxu satis, & novis for-
 -tuna triclinis.

Non Tagus tantum, sed & Afra quidquid
 Inda vel tellus tenuit, redundans
 Scaldis ac Rhenus, rapidoq; cineta
 Tibride Roma.

Orbis in lautas datus inimo mensas,
 Si qua regnandi sitis & cupedo
 Visit, hauriri voluere plenis
 Flumina ripis.

Cæsar indulgit genio, poposcit
 Nec gravem forti pateram Falerno,
 Haufit at lætus nova regna, magnas
 Haufit at arces.

Crederet felix epulo, quod illo
 Hauta cum gustu recreare possent
 Regna, sed tandem cupide petitas
 Respuit Vrbes.

Unde quæ quondam placuere sceptras,
 Non placent ultra, soliumq; nuper
 Svave vilescit, modicuq; pluris
 Ducitur hortus.

Le-

Lechicæ ubertas quoq; nota terræ,
 Vt Ceres nostræ studiōsa glebæ
 Fertili hâud cedat Lybiæ, tuis nec
 Mæsia campis.

Non Arabs dives segetis feracis,
 Non solum pinguis Capuæ, Polonis
 Plus agris infert, ubi vincit ingens
 Horrea messis.

Est frequens piscis fluvij, natantim
 Est genus quoduis, vacuæ nec unquam
 Mitibus stagnis fluitant, nec absq;
 Pondere nassæ.

Non aper spumens, variæq; desunt,
 Quæ nudent denso nemori ferinae,
 Cervæ est sylvis, volucres nec altus
 Denegat aëri.

Gemma regnorum Lechicum deinde
 Creditur regnum; Dea larga gemmæ
 Hanc propinavit Casimiro, & amplum
 Obtulit orrem.

Sumpsit; at magnos stomachi dolores
 Sentit, oclorum Casimirus aurum
 Gessit, expertus nova sed Lechæi
 Tormina regni.

Unde, quod summis aliena caris
 Queritat sæpè ambitio, ille gestum
 Ultro deponit diadema, notos
 Ultroq; fasces.

Præ

Præ Vaticano melius quid ostro ?

Cæsarum subdit cui se potestas ,

Et genu flectunt Tyrio corusci

Murice Reges.

Hoc Petrus quondam redimitus , omnem

Sæculi visus retinere pompam ,

Satq; felices reputatus inter

Degere mensas.

Vidit at temni , doluitq; triplex

Et Vaticani solij corona ,

Cum Petrus remo posito , quietum

Quæsiit antrum.

Nempe non totum volupe est , acerbis

Quod cocus mundus mole condit herois :

Fel inest melli , retinentq; mæltum

Gaudia luctum.

Cuncta terrarum bonitas amari

Cernitur , quando retinenda primùm est ,

Tenta sordescit , neq; nausæante

Fertur in alvo.

O D E V.

AD S. CAROLUM BOROMÆUM

In solita luce & Solis non oblimi Na-
talis eius illustratus.

Vix absq; rerum prodigijs erit ,

Si quando veras nascitur Hercules ,

Et

16 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et magni Alexandri stupente
 Ulq̃ adeo generantur Orbe.
 Natura quippe est non eadem omnibus ,
 Sed Mater uni , durior alteri
 Noverca , filiosq̃ cæli
 Qosdam , alios iubet esse terræ.
 Sic illa tecum non popularibus
 Egisse caput Carole gratijs,
 Natale dum ad solum repentè
 Insolitæ cõiere flammæ.
 Et id sequentis non dubium fuit
 Ardoris omen, quo Phæton novus
 Sed sanctior , deæstuares
 Ad meliùs moderanda puræ
 Momenta vitæ. nempe iubet DEUS
 Quos esse lucis , quos patriam ignium,
 Secernit umbris : Solis omnem
 Veræ Aquilæ speculantur ortum.

O D E VI.

Ejdem Sancto

*Qui puer adhuc tempus à Sch lis
 vacuum, pietati & altiorum ex-
 structionibus impendebat.*

Hic nugas pueri finant ,
 Tractat quando puer seria Carolus.

Vix

Vix egressus ab ubere ,
 Et iam plus validis spirat Achillibus.
 Ingens in puero Gigas ,
 Et quem non recrees præcipitis pilæ
 Lusu, non teretis globi ,
 Non strato leviam pyramidum ordine:
 Aras exstruit at sacras ,
 Bullæ Præfuleam substituens togam.
 Vel rursus Samuel redux,
 Vel non abfimilis magno Athanasio.
 Nil ætas minor occulit ,
 Et se prima statim porrigit indoles.
 E cunis subito patet ,
 Si natura aliquem parturit Hectorem.
 Infans præstat adhuc ea,
 Quæ præstare gravis debuerat Cato.
 Qualem se juvenis gerit ,
 Talem non alium se sciat & senex.

O D E VII.

Inimicorum linguæ non curanda.

A Rduum sentis , quoties malignus
 Obstrepit livor , vel iniqua quando
 Lingua proscindit, nocuiq; more
 Sibilat anguis.
 Tunc ? sed primus lacerare tantæ
 Dipsadis morfu , meliore quisquis

Na-

18 BENEDICTI à S. IOSEPH

Natus, & vivit genio, tyranno
Carpitur ore.

Hoc scelus vile, & nisi de mapali
Prospicit caulâ, propriaſq; ſemper
Credit ærumnas, aliena poſtquam
Non metit arua.

Ut quis è plebe eſt, inimica nunquam
Tela vel rarò patitur, vel ipſa
Vilitas illum feriente ſemper
Munit ab ictu.

Magnæ idem menti, quod & altiori
Accidit monti, quia ſæpe fulmen
Sentit infelſum, validosq; ſpectat
Surgere nimbos.

Oſſa ſed quidam velut ac Olympus,
Qui ſuprà nubes caput & lacertos
Erigit, nunquam trepidat minaces
Fulminis ignes.

Invidum ſic nec trepidare dentem
Hic poteſt unquam, cui fida virtus
Altiùs ſedit, ſoboleſq; puri
Conſcia recti.

Quæ viam creſcens prope vernat arbor,
Sæpius ſaxis petitur, remotam
Et procul ſtantem peregrina nunquam
Verberat ira.

Sic in obſcuro poſitum loquaces

De-

LYRICORUM LIBER I.

19

Deferunt morsus , petitur frequenter,
Qui coruscantis stetit in propinquo
Limite famæ.

Sæpius prædo vacuæ, leviq;
Nil nocet cymbæ; sit onusta tantum
Mercibus navis , subito turentem
Invenit Eurum.

Non rudi qualis reputere vulgo
Spectat , at quis sis , tua vita soli
Sit tibi iudex , aliena tutus
Despice verba.

ODE VIII.

SERENISSIMO

JOANNI III.

Poloniarum REGI

Panegyris Lyrica

Quod est in alto Iupiter æthere,
Hoc Tu per Orbem Sarmaticum; Pater
Est ille Divum, Tu IOANNES
Rex hominum, Pater atq; Princeps.
Audetne tantum fistula simplici
Instructa cantu ? grandisonis quia

Mis-

20 BENEDICITI à S. IOSEPH

Miscere se tubis , & altâ
 Cornua ubi crepuère voce,
 Inter boantis classica Lechiæ,
 Tentat strepenti murmure publicos
 Turbare clangores , & ipsam
 Aonio minus apta versu
 Cantare Martem. Non benè luditur
 Minore plectro, non tenues benè
 Ad barbitos itur , priorem
 Quando tubæ rapuère vocem.
 Qui signa ducit bellica , Patrio
 Tegitq; Scuto , sanguine qui suo
 Meretur immortale nomen ,
 Huic moduli , modiciq; parua
 In pensa nervi. Vel lituis opus,
 Vel, grande semper quæ loquitur, tubâ :
 Tormenta ni boent, modesti
 Vox nimum taciturna filtri.

ODE IX.

*Bona subinde erudita mentis con-
 silia præstant validissimis armis.*

O Bit Quirini sæpius arduum
 Et lingua Martis munus , aheneos
 Editq;

LYRICORUM LIBER I.

21

Editq; fortiter fragores
 Cecropio remeare fluctu
 Assueta Pallas. Nec manus horrido
 Instructa ferro semper ad inclytum
 Confert triumphum : sæpe sanum
 Indicium melius quieto
 Inferunt orbi : nec sago opus, rogâ
 Prædête quando res peragi potest,
 Et arma vix quandoq; docto
 Plus poterant perhibere Conso.

O D E X.

Nemo suo statu contentus.

A Terna mentis iurgia, turbidi
 Fomesq; belli, cum proprio statu
 Si quisq; disquirat, nec ullum
 Perpetuis velit esse curis
 Subinde finem. Non ubi Caspium
 Descevit æquor, non ubi naufragas
 Et sorbet & sorptas resorbet
 Scylla fretis inimica naves.
 Infesta sævi non ubi murmura
 Grassantur Euri, plena furentibus
 Vel aura debacchatur Austris;

Sed

Sed placidis ubi Tybúr arvis
 Invitat, & quò Theſſalíæ vocant
 Amæna Tempe, perge, per uberes
 Tranſq; campos, & beatæ

In medio Capæ quietis
 Vix ulla ſpes erit, utq; animus ſuſ
 Sit ſede lætus. Vidi ego, quos ſinu
 Fortuna fovit, delicato

Quos & opes tenuère leſo,
 Et illa mollis culcitra deſidem
 Non paſſa ſomnum ducere, pectori
 Permiſſa nox non eſt amicum

Eripiens oculis ſoporem.
 Vidi, potentes quos properis honor
 Evexit alis, Famaq; nominis
 Immenſa per ſubl me duxit,
 Et medio ſtitit uſq; celo.

Nec maior iſtis culminibus quies,
 Anguſta quàm quos res retinet domi,
 Et nuda paupertas per altos

Docta minùs volitare falces.
 Qui bella tractat, ſignaſq; Martij
 Subit Gradivi, quas facies timet

Scenaſq; bellorum, recurvas
 Quando videt rigidos in enſes
 Coire falces, ſarcula negligi
 Pinguemq; glebam, raſtraq; caſſidum

Obi

Obire munus, inq̃ pila
 Agricolas redigi ligones,
 Et cuncta cædis plena, vel hosticis
 Ardere flammis, vel nisi funera
 Instare, crudelesq̃ mortes
 Sanguineis fluitare riuis.
 Quam castra tali damnat, & asperum
 Eaosus Hæmum pacis ad atria
 Suspirat, & dulces penates,
 Et patrias vocat ultro sedes.
 Idem peractis mox ubi prælijs
 Miles petito redditur otio,
 Ur emq̃, Ciniumq̃ turbas
 Ac populum videt æstuantem,
 Vel in propinquis aggeribus malum
 Pagiq̃ eodem cum Schario pati,
 Et ferre vicinum coactus;
 Seq̃ suumq̃ simul molesto
 Dolore pectus torquet: ut æneum
 Ille, ille Martem rursus anhelitu
 Aspirat ingenti, magisq̃
 Præ strepitu lituos forensi
 Audire poscit: nec sonitum tubæ
 Aerisq̃ rauci (quæ tubicen dedit)
 Sic signa abhorret, litizantis
 Ut gemitum fremitumq̃ vulgi.
 Fuit nec unus, qui steriles diu

Dum

Dum duxit annos, impatiens thorum
 Nescisse, nec blandas mariti
 Illecebras, neq̃ dulce Patris
 Cognosse nomen: mox licitis ubi
 Illuxit Hymen tædifer ignibus,
 Torusq̃ iunxit, huic petitæ
 Delipiunt thalami puellæ,
 Tædæq̃ tædet. Spernit adulterum
 Iason Medeam: perfidiæ reum
 Vel Theseum accusat, suamq̃
 Damnat inops Ariadna sortem.
 Fortuna nulla est, quæ careat suis
 Quandoq̃ morbis, nil fuit undiq̃
 Nec est beatum; sunt & agris
 Frugiferis hyemes iniquæ
 Sydusq̃ torrens, sunt statui novæ
 Cujusq̃ rixæ. Bella Boristhenis
 Istriq̃ quantumcunq̃ longo
 Marte domes prius, inquietæ
 Quàm bella mentis. Crimen id, & nefas
 Civile plusquam pot̃ dominum sedet,
 Post subditum, & regem, nec atras
 Vis, quæ abigat, datur ulla, curas.
 Natura sic fert, corpore frigida ut
 Pugnent in uno cum calidis, agat
 Humensq̃ cum sicco duellum, et
 Molliæ sint inimica duris.

LYRICORUM LIBER I.

25

Producta tantam nec dirimet statim

Natura litem : sæpius alteri

Obstabit alterum , fovebitq̃-

Affiduas sine fine pugnās.

ODE XI.

*Non felicitas est vivere, sed nōsse
vivere.*

I On go quis ævo splendor ad inclytum

Reptare nomen ? laus nisi in unicam

Descendit hæc quercum , perennet

Quòd profugis diuturna lustris.

Laus vera fastis constat , inanibus

Non verò fastis ; tempore providam

Parare famam sculpta possunt

Saxa, homini egregijs ubiq̃

Querenda rebus. non benè gloriam

Metimur annis . arbitra nec novum

Conducit ætas ad triumphum ,

Sed meritis decumana virtus.

Est vita nobis , est animantibus

Concessa brutis , est eadem rudi

Permissa vivendi iuvenco ,

Quæ cuivis homini, potestas.

Vivit iuvenco, viuit homo, suam

Uterq̃ vitam prorogat , hinc cibum.

B

Et

Et hic, & iste quærit, uni
Prospiciunt pariterq; vitæ.
Sed ut iuvenco, cornigero quoq;
Finis bisonti non alius, nisi
Conservet ut vitam, suæq;
Bruta pecus studeat saluti;
Sic altioris longè homo spiritûs,
Fortuna cûi vix vivere, vivere
Ni ritè discat, seq; sèmp
Ad minimum moderetur actum.
Non vita, longo tempore quæ stetit,
Dicenda vita est, qui melius dies
Impendit, hic vivit, diurnum
Vel modici superant quadrantes
Subinde tempus. plûs valet unicum
Momentum honesti, plûs spatium bonæ
Unius horæ, quàm probrosi,
Qui vitijs stipulantur, anni.
Se quisq; tantùm negligat, alterum
Nec spectet orbem, vilis & in putri
Sordescet ignavus sepulchro,
Et stolido miserè dehiscet
Cum Marabodo; qui patrio throno
Pulsus, patronas dum profugus ruit
Romæ sub alas, longiori
Plûsq; studet nimiùm senectæ;
Illustre nomen perdit, & otio

LYRICORUM LIBER I.

27

Marcens inerti, non solij memor
 Non purpuræ, pro theatro
 In tacitis sepelitur antris.
 Immensa verus non stadia exigit
 Virtutis hæres. Agricola brevis
 Sat cursus annorum; putatur
 Innumeris tamen ille lustris
 Vixisse, Nomen si & præeuntia
 Metimur amplæ tempora gloriæ,
 Et si revolvimus, quid intrâ
 Exiguos operatus annos.
 Fax est honesti, gloria, pectoris
 Mentisq; splendor: missilis è manu
 Erumpit ignis, evolatq;
 Æthereis similis favillis:
 Nec ulla tædæ cura volatili
 Pastis fovendis, seu alimonix;
 Ardetq; quò maiore flamma,
 Hoc citius reperit propinquum
 Consumpta finem. Dummodò luceat
 Perire prorsus prompta, diu satis
 Vixisse se credens, vel unum
 Si egregiè micuit per instans.
 Commune nasci est omnibus, omnibus
 Commune fatum funus, & asperam
 Subire mortem, qui recentem
 Substituit moriendo famam,
 B 2. . . . Hic

Hic esse tantum desinit, integra
 Sed vita durat, nec miserabilem
 Cognoscit urnam: funeratur,
 Sedq; novum statuit sepulchrum,
 Quicumq; segnis vivit; & inscia
 Fit præda morti, qui nimium sui
 Oblitus, hæud curat futuros,
 Perpetuo quibus exstet, annos.

ODE XII.

STANISLAI LVBOMIRSCII
 Supremi Regni Poloniæ Mareſchalci,

ET

ELISABETHÆ DONHOFFIÆ

Regni Succameræidis

Nuptialis pompa.

Accede Præan non popularibus
 Instructe nervis, intererit novis
 Fortuna pactis, quando in unum
 Conveniunt duo corda nexum,
 Regnumq; amor. nulla mora, ibimus
 Ad tanta magni fœdera sanguinis,
 Lyrasq; , buxosq; , & coronis
 Magnificas statuemus aras.
 Non illa vanis Euridice Scytham
 Ligat maritum nexibus Orpheum

In-

Infausta consors, coniugales
 Festus Hymen cui mutat ignes,
 Et pro fideli fatiferum foveat
 Infidus æstus, cum malè lucidæ
 Fulsere quæ flammæ, tenebrarum-
 -In comites abiêre noctes:
 Fractumq; sædus vel Rhodopeias
 Turbavit arces; non socias init
 Iasonvè, Perseusvè vittas,
 Non miseris Ariadna fatis.
 Io! Quirites, connubialibus
 Neptunus ardet Lechicus ignibus,
 Iterq; Vandalusq; tanti
 Non humili celebrate plausu
 Momenta nexûs. Ex OPALENIIS
 Nuper natabat per LUBOMIRSCIUM
 Cymba una Flumen. proh! sepultæ
 Mira iterum rediviva Troiæ!
 Abrupta classis vincula OPALENIÆ,
 Et puppe mersâ, Virginis integra
 Se forma tollit, proq; navi
 DONHOVIAM Sreniava Nympham
 Vehit natantem. Dicite, dicite
 Stupenda pulchri tempora sæderis,
 Ipsaq; tædæ, nuptialem
 Ipsa Thetis fremet læta pompam.

ODE XIII.

Ad Divam Virginem de Gratiis.

Moderna iam ætas flumina nectaris,
 Et illa lactis flumina non habet,
 Nec mella distillant, ut ante
 Illice de viridi, sed omni
 Succedit auro ferrum, & aheneæ
 Venæ metallis: sævæ hyemes rigent
 Pro vere læto, sanctioris
 Inq; locum fidei dolosæ
 Fraudes subintrant. O! quibus & modò
 Exactus annus non tulit asperas
 Crudelis horas, dum maritus
 Coniugis exitium, vicissim
 Et hæc mariti quæsiit. improba
 Bellona mundum dum crepitantibus
 Concussit armis, & diremit
 A socero generum, tenellam
 A matre natam: Dum sepelit suum
 Germana fratrem, dum genito parens
 Superbes absumpsit molestam
 In lacrymis gemituq; vitam.
 Adhucq; longè durius in dies
 Timemus ævum, cum furor & minæ,
 Cum dira conspirat malorum
 Et populis inhiat caterua.

O Gra-

O Gratiarum Virgo ! quis æneo
Nos solvet ævo ? quis rigido, modus
Finisq; ferro ? tu recude
Hos, solidum chalybes in aurum.

ODE XIV.

*Multis parasse divitias non finis
miseriarum sed mutatio.*

QUVas tam sollicitè quæsieras opes ,
Iam ditatus habes; non adeò penus
Quandò dives erat, pauperiem premens
Sensit quando necessitas.

Damnabas miseræ iura penuriæ,
Fortunam tenuem , fictilibus quoq;
Instruētas abacos , & modicis casam
Dotatam nisi sarcinis.

Torquebant animum mille molestiæ,
Et curæ & gemitus, plena tumultuum
Quævis hora fuit, non deerat timor
Et mentem exagitans dolor.

Nunc, quamcunq; niger colligit in suis
Indus littoribus gemmam, & opes tenes,
Thesauros Arabum, quod Babylon, aut
Crispus possidet Æthiops.

Culti magna soli iugera , quæ tibi
Pindunt mille boves , sunt quoq; prædia

Centeniq; greges, nec ieges horreis,
Nec piscis lacubus deest.

Sunt ædes Pario marmore nobiles,
Quas vicina Iovis regia suspicit,
Aulæis paries omnis, & arcis
Fulgens porticibus domus.

Et cum tanta tenes; sollicitudinis
Nil instare putas? crede mihi; dies
Iorsan nullus erit, qui tibi non ferat
Multas sæpe molestias.

Quis quæ plura tenet, plura pati solet,
Crescentem sequitur cura pecuniam,
Et quod vacca magis mugit, oves aut
Balant in medio gregis;

Hoc major reboat mæror, & intimis
Sævit visceribus, ne medijs lupus
E sylvis veniens, lanigerum fera
Vel pestis laceret pecus.

Hic rimas paries, hic laquear timet,
Ne fur tollat ebur, neve Phrygum manus
Quod confecit opus, vel tineæ exedant
Aut incuria servitus.

Quo tellus gravior, pressa sua gemit
Hoc sub mole magis, promicat altius
Ignis, quem levitas nescia ponderis
Summo servat in æthere

Dum Cessæ modico prodit ab ostio

Notus Sarmaticis Vistula fontibus,
Emanat tenuis, nubiferis neq̃

Tundi sustinet Africis.

Sed postquam liquidum spumeus & Solam
Et Presmam recipit, dum Donaiecium
Torrentemq̃ Sanum, dum celerem Bugum,
Et Narvam, & rapidum Nidam;

Nimbosum subito sustinet Æolum,
Auditurq̃ fragor, quem Notus humidis
Latè ducit equis, quem Boreas nigris
Auget frigidus imbribus.

Mercatorq̃ miser cogitur asperos
Ventorum fremitus ferre, gemit ratis
Quò plus mercis habet, quò uberius turnet,
Hòc plus fluctuat & seges.

Heu! non fide tuis divitijs, gravis
Illas liétor adit, quidquid enim eminet,
Magnis turbinibus subiacet, ingruunt
Summis fulmina montibus.

ODE XV.

*Senescentium pertasa felicitas
iuvenes ambit.*

TE Quintum video quomodo Carolum?
Spero vos varij quomodo Principes?
Dum Fortuna senes deituit, suo
Quos fovit iuvenes sinu.

B 5

Non

Non est Austriaco majus in ordine
 Nomen, non fuerat, quàm Caroli fuit:
 Felix dum iuvenis, non eadem ultimo
 Naetus prospera termino.

Olim Roma genu flexerat, & Tagus
 Auri quo, habuit, detulit alveos,
 Agnovit Dominum Rhenus, ad infimos
 Orbis se posuit pedes.

Dodona in memores non doluit quoq;
 Exscindi tabulas, quidquid & ilicis,
 Et quercus fuerat quidquid, in inclyti
 Iuit tempora Cæsaris.

Illum fama citis vecta curulis
 Terrarum varias vexerat ad plagas,
 Illum posthabito vexit ad ultimos
 Plausus Castore limites.

Dum vixit vegetus, deperijt suum
 Tunc fortuna procum, mox ubi grandior
 Ætas incubuit, destituit senem

Fortuna omnis Adonidem.

Plus ultrà voluit qui tumidus novo
 Bellator stadium ponere nomini,
 Cancrum, PIUSq; CITRA debuit æmulus
 Fessæ pingere gloriæ.

Hinc amissa Metis, pessima pristinae
 Famæ meta fuit, quam neq; militis

LYRICORUM LIBER I.

35

Centum belligeri millia , strenua

Nec ferro recipit manus.

Et Saxo insolitam præcipiens fugam,

Quantus magnanimo spiritui pudor!

Henriciq; recens gloria Gallici,

Ingens magno animo dolor.

Fastidire suum cæpit amasium

Fortunæ improbitas, & domini hactenûs

Inviæti genius transijt ad tuis

Clarum Gallia, Lilijs.

Est fortuna Venus, non vetulas amat

Rugas, non senium; si iuvenem videt,

Affectu rapitur, promit adultero

Et pronam ex animo manum.

Langventes reijcit , vel glacie quibus

Horrens barba riget , quæis baculus pedes

Artusq; invalidos sustinet, & quibus

Non est, qui fuerat, vigor.

ODE XVI.

Serenissimo ALEXANDRO

Poloniarum Principi

Carmen Genethliacum.

Quæ Pella ? vel quæ Regia Principem

Enixa partum ? sceptrigeris novus

Dum vagit è cunis ALEXANDER-

-Lechicæ genitus coronæ.

Su-

Suum vocabit Delos Apollinem,
 Sed major Infans, & pluviam Iovis
 Supra vsq; prolem, fabulosas
 Despiciet reprimetq; cunas.
 Non Leda Graium barbara Castorem,
 Thetisq; Achillem præferet; ad novas
 Damnavit hos fætus cavernas
 Sors nimijs inimica spebus.
 Lucina tantum nobilior foveat
 Alitq; pignus, largifluas cui
 Fortuna dat dotes ALEXANDRUM-
 -Ipso ubi læta perorat ortu.
 Nec sola plautum Lechia, at ultimæ
 Dedere gentes: per Lechicos Io!
 Et per peregrinos amænum
 Io! volat, itrepat Io! campos.

ODE XVII.

Fortuna virtute paranda.

S Emel monebo, qui nimia siti
 Fortunæ anhelus magnificas cupis
 Still re guttas, deq; largo
 Poscis opem recre edus imbre,
 Præmitte virtutem, & pluet aureo
 Fortuna nimbo, proq; minantium
 Frangere nubium, serenum
 Eliciet Dea læta vultum.

LYRICORUM LIBER I.

37

Secus, severo torva volumine
Laxabit iras, nec poterit parens,
Aviſq; , Majorumq; ſanguis
Præcipitem cohibere Divam.

ODE XVIII.

*Monſtrum eſt coli ab exteris, quem
oderunt ſui.*

SÆpe ſubrifi, quoties ſuperbè
Quærit externos aliquis fauores,
Nec domi ſecum reputat, quàm iniquis
Naviget undis.

Quid mihi prodeſt, ſua ſepticollis
Roma quod ſternit juga, quod benignum
Monſtrat affectum Tyberis; ſuoq;
Ambiat æne.

Quid mihi prodeſt, ſi aliquando Thuſcæ
Obviam rupes veniunt? quid inde?
Quod Pyrenæi venerantur alto
Culmine montes.

Quod Tagus dives, Samoſq; magno
Impetu currens, Hypanis, Lycuſq; ,
Quid, quod expansis alienus orbis
Excipit ulnis.

Et Lechus cum ſim, patrijs frequenter
Pungor infelix odijs: amicam

Van-

Vanda nec frontem , placidumq; monstrat
Vistula vultum.

Nil peregrinæ studuisse famæ
Profuit, si intus animis ubiq;
Tractor infensis , hilariq; nemo
Aspicit ore.

Cum quibus vivo, mancoq; ; de me
Indicent, horum statuantq; sensus;
Exteris prorsus mea credo nunquam
Carbasa ventis.

Sæpè ibi multi celebres fuère,
Quos domi nullæ coluère dores:
Sæpè ibi dictus leo, quem hîc scatentem.
Sensimus hædum.

Héu miser rumor? miseriq; famæ
Exteræ folles , alibi faventem
Quærere interdum Zephyrum, hîc rigentes.
Noscere Cauros.

O D E XIX.

A D

MICHAELEM RADZIEIOVI.

*VM dum S. R. Ecclesia Presbyter**Cardinalis renunciaretur,*

V T ut minores temnit honor casus,
Et rusticano pegmate prodiens
Caulâq; virtus altiores
Non adeò cupiat curules.

At

LYRICORUM LIBER I.

32

At sanguis ingens, & proavis ubi
Illustris amplos dat stimulos Domus,
Et ipsa virtus erubescit

Exiguum fieri theatrum.

Lucina testis de RADIOVIO

Id spargit Agno, non popularibus

Quod prodit è campis, & illa

Se teneras habuisse cunas

Gaudens Honestas ipsi etiam movet

Lites honori, cur neget? amplior

Quos sanguis & dotes merentur,

Quos & Avi meruere fasces.

Hoc fama postquam proposuit, statim

Se Varmienfis subiicit Infula,

Regni sigillaresq; ceræ,

Et rubeus Tyberis Galerus.

ODE XX.

A D

ALEXANDRUM VIII.

Pontificem Maximum,

Dum Michaël Radziejovius Sacrae

Romanae Ecclesiae Cardinalis, Romae.

diutius moraretur.

S Atis, citatis quod tibi passibus

Progressus Agnus noster; & Italas

Osta-

Ocave ALEXANDER per Alpes

Egit iter, propriæq; portans
 Submissa gentis vota genu Patri
 Flexit supremo, sat Lechicos ubi
 Subiecit orbes, & Ioannis
 Prociduo veneratus oltro;
 Iam mitte nostras delicias, neq;
 Per Vaticanos ulterius sine
 Hinc inde circumire colles,
 Sarmaticæ reducem Coronæ
 Da magne Pastor. Si dominâ placet
 In Urbe tantum, per juga montium
 Saltusq; pasci, patriosq;
 Lechiadum minus ambit amnes;
 Iam grande crimen, jam Lechico nili
 Fomes dolori, cum tamen omnium
 Huc vota conspirant, in ipsis
 Vt Lechiæ spatietur aruis
 Innocta noster. Non liquidi queunt
 Deesse fontes, non tenerum potest
 Deesse gramen, ipsa tellus
 Et tiliam, & virides Polona
 Submittit herbas: se cytisi, crocus
 Se sternit ultro, se violæ, rosæ
 Pæliq; pandunt, vult & hyblas?
 Mellifluas erit inter hyblas.
 Admitte votum, nec RADIOVIUM

LYRICORUM LIBER I.

41

Moreris ultra, fidus Ephestio
 Dignas Alexandro notavit,
 Nec poterit reticere dotes.
 Iam fama nostris advena sinibus,
 Ut ante quicquid, quicquid & haec tenus
 O! Magne Alexander laboras,
 Grandiloquo manifestat ore.
 Ex Innocenti funere pertulit
 Si Roma damnum, iam satis omnibus
 Nobisq; constiat, cuncta macta
 Ottobonum reparasse Romae.

O D E XXII.

A D

MICHAELEM RADZIEIOVIVM

Qui Romae diutius subsistens,

inde tadio Patriae evocatur,

& latissime excipitur.

SI, vel hyberni remorantur Euri,
 Vel nimis saeva retinet pruina,
 Cedimus fato, neq; deviantem
 Cogimus Agnum.

Si nives obstant, vel hyems seuerè
 Asperat blandas glacialis undas,
 Si pluit nimbis Aquilo, gravesq;
 Decutit imbres,

Ce-

Cedimus fato, RADIOVIANUM
Vi nec urgenti revocamus Agnum,
Hæreat, nec se moveat rigentis

Tempore brumæ.

Ast hyems postquam posuit minaces
Et gelu stringens Boreas furores,
Verq; succedens pepulit malignam

Ætheris auram.

Nec tamen noster redit Agnus, imò
Vota suspensò reditu precesq;
Lechicas ludit, Dominâ morando

Hospes in Urbe.

Fata nil versùs querimur, sed ipsum
Questibus lentis laceramus Agnum,
Quid moras necis? Patrio nec Agne

Sisteris Orbi?

Fama Te primis Iunij quadrigis
Sparsit e magnâ properâsse Româ,
Iunium præter Iulius flagrantès

Finijt æstus.

Quin, & Augusti seges inquietis
Fluctuans culmis alacri metentis
Decidit ferro, subiitq; largo

Horrea fructu.

Nec redis noster tamen Agne, prime
Nec redis Princeps; geminat querelas

Ipsè

LYRICORUM LIBER I.

43

Ipse September, quod es & nec istis

Agne calendis.

Sed quid humani poterunt labores?

Agnus ex ipso venit usq; cælo:

Supplicet cælo, reducem videre

Qui petit Agnum.

Misimus sursum pia vota, cælo

Supplices dexteras dedimus; Deusq;

Audiit voces, cupidis petitem

Detulit Agnum.

Agnus est præens; Iechico Ioannes

E Throno prodit, CASIMIRA Prolem

Obuiam ducit, reditumq; sani

Excipit Agni.

Gnesna lætatur, niveisq; sparsum

Lilijs confert iter, & Piarum

Vota procedunt, animi, manusq;

Lætæ Scholarum.

Cum suas sospes subit Agnus oras,

Vivat! & noster recreetur orbis,

Vivat, & mæsti sine nube lætos

Transigat annos.

Vivat! hoc tactæ sonuere chordæ;

Vivat! hoc blandæ strepuere Nymphæ;

Vivat! & nobis momoretur omni

Agnus in hora.

ODE

BENEDICTI à S. IOSEPH
ODE XXII.

A D
MICHAELEM
RADZIEIOVIVM
S. R. E. Cardinalem
*Dum accepto ad mensam ex postula
Romana nuncio de electo in Præpo-
situm Scholarum Piarum Gene-
ralem, Ioanne Francisco à S.
Petro, eius rei illico à mensa
sua inscias adhuc Scholas
Pias Polonas certio-
res reddidisset.*

MENSAS secundas Tu CALASANTIE
Et grata genti fercula porrigis,
Dum fronte vel blanda, vel illo
Lætum ubivis referente solem
Dignare vultu. Nil poteras tamen
Nil RADZIEIOVI Maxime lætius
Misisse, quàm postquam IOANNEM
Sic supero statuente cælo

Pro-

Pronisq; votis culmina nuncias
 Inisse nostræ prima Coloniz.
 Id pulchrum & Electo, Tuæq;
 Id facinus bonitatis ingens,
 Dum Purpuratus significas Pater,
 Quæ fausta nobis, quævè Pij Scholis
 Optata pridem. Non frequenti
 Regna alias populosa plebe
 Restore solum, non diademata
 Gaudent perito. cura minoribus
 Est ista cymbis, si carinæ
 Egregius modera'tor, & si
 Is ductor adsit, magna biremium
 Quem velle moles posset. Honos seu
 Det magna seu minora sceptrâ,
 Sæpe viram, solidosq; semper
 Quarit lacertos. Reiligio alterum
 Quæcunq; regnum est: huic etiam sua
 Sunt Sceptrâ Regno, quæ capacis
 Mentis opem, validâq; poscunt
 Manu teneri. Nil humiles iuvat
 Regnare mentes. Quem sapientia
 Usulq; rerum, quem probatæ
 Præficiunt documenta vitæ,
 Hic ductor esto noster, hic erigat
 In magna sumptos agmina Filios,
 Hic CALASANTINOS paterno
 Imperio foveat Nepotes.

ODE

O DE XXIII.

*Ad Serenissimam CASIMIRAM
 MARIAM Reginam Poloniae
 dum Serenissimo infanti suo mater-
 no dolore parentaret.*

Pone lugubres CASIMIRA planctus,
 Pone funestos CASIMIRA questus,
 Regiæ nec Te properata turgent
 Funera prolis.

Vixerat terris, sed eam coronat
 Mors pulchris inopina cælis,
 Non dedit tellus, aliam reponunt
 Astra coronam.

Solis & lunæ quoties peritus
 Spectat eclipsim, geminosq; cæli
 Esse non illâ, fuerunt ut ante,
 Luce planetas.

Non statim prorsus timet, aut stupore
 Obriget tactus: bene quippe novit
 Claritas quod sit reditura fratri,
 Atq; sorori.

Sic in humanis aliquando rebus
 Fata si ludunt, brevibusq; noster
 Constat hic cursus, via donat amplum
 Altera campum.

Vita si præsens peperit dolorem,
At satis nullas dabit illa curas,
Ultrò pro nimbis paritura sudum
Ultrò serenum.

Regis es conjux CASIMIRA, nostri
Et chroni Princeps, animum resume
Qui throno par sit, Lechicâq; dignam
Principe mentem.

Interim trini tibi vota Iulî
Suppleant, magnum reparentq; damnum,
Si quid Augustæ quæreris dirempto
Stamine Pubis.

Ille te Ledâ meliore Castor,
Iste Iatonâ meliore Apollo,
Ille te Nympha meliore partus
Crescit Achilles.

Sentiet Biston, patriasq; quondam
Flebit in natis rediisse vires,
Sentiet Seres, reducemq; credet
Luna IOANNEM.

At thronus promptis vocat ultrò sceptris,
Quem Patris virtus, parat obsequentis
Urna quem Lechi, par ut ipse magni
Sanguinis ardor.

Nos Lechi Patrem Patriæ canemus,
Nos Lechi Matrem Patriæ canemus,
Ambo quod tantâ Lechicas beatis
Prole coronas.

ODE

ODE XXIV.

AD
CASIMIRUM
SZCZUKA

Abbatem Paradisiensem.

*Trium Poloniæ Regum favoritus
Illustrissimum.*

PArs magna celi, Principū in terris favor,
 Prona Throni facies
 Favente lucens lumine.
 Nam fulminantes rarus hāud sensit Ioves,
 Terribilem pluviam
 Et torva vultūs nubila;
 Regumq; si sunt gratiæ, lentè satis
 Ad famulos veniunt,
 Sed de recessu cogitāt.
 Frequens in Aulis prædo, famæ mercibus
 Non vacuum aggrediens
 Tandemq; deturans ratem.
 Accline cordis Regij rarò iubar,
 Diva potensq; Cypri,
 Vel fida lucent sydera.

For-

LYRICORUM LIBER I.

42

Fortuna nostri sola SZCZUCÆ, illum quia

De solijs placidus

Prospēctat adstringitq; amor.

Dum Principū constans trium prensat favor,

Delitiasq; suas

Præsens fatetur Regia.

ODE XXV.

AD

STANISLAVM

SZCZUKA

Regni Poloniæ Referendarium,

Lublinensē, Varecensē, Vilkienſē

Gubernatorem.

ET Aula nostri non aliter patet,

Et cor IOANNIS, quàm cui Martia

Bellona, vel Pallas propinquum

Pandit iter: domineq; prorsus

Arcentur omnes limine Curia,

Non erudit quos Helicon suâ

Latinus in schola, theatrum

Nec rigidus referavit Hæmus.

Dioptra quædam est, Regia Principum,

C

Quæ

50 BENEDICTI à S. IOSEPH.

Quæ, quàm quid altum, latum, avidè notat,
Longèq; curiosa novit

Per vigiles penetrare crenas.

Vt quicq; parvo iudicio valens

Inopq; mentis, perspicacè statim

Dioptra distinguit, proculq;

A proprio jubet esse centro.

Si quæ Aula, nostri tunc subito videt

Censetq; Regis; nec lateri suo

Adsciscit, ut quis bucco tantùm est,

E stolidi patriq; blenni.

Et Phæbus, & Mars egregiam quibus

Instruxit amplè bellicus iadolem,

Hos sumit Augustus, Polonæ

Hos adhibet Dominatus Aulæ.

Quàm verò apertis Te foribus Domus

Invicta, pandis quàm capit atrijs

Te SZCZUKA STANISI AE! pronò

Quàm Solium recipit favore!

Dum utroq; Cæsar nobilis, hâud rudem

Seu docta Pallas porrigit ægidem,

Bellona seu ad arma ducit,

Ferri aciem ingenijq; promptè

Monstras eandem. Sunt, quibus inclyta

Crescit per unas gloria literas,

Et bella non nòrunt, Quirini

Non galeas clypeosq; Martis.

Ple-

LYRICORUM LIBER I.

SI

Pleriq; contra dextera Norico
 Aſſveta ferro , dum calanum tenet,
 Ignara, quid ſcribat , videtq;
 Longe aliud calamum, gravemq;
 Tractare ſicam. Tu gemino trahis
 Ex amne ſamam , Sarmatici cui
 Tam caſtra, quam conclave Regis
 Non ſterilem peperere laudem.
 Vienna vidit , (ſubſidiaria
 Cui ex IOANNIS pene ſalus manu)
 Vt enſe, ſub ductore tanto,
 Vt validâ metuendus haſtâ
 Infeſta Lunæ cornua Thraciæ
 Hauſtoq; plenum ſanguine Boſphorum
 Adverſus iſſi, Lechiq;
 Quò intonuit clypeus Tonantis ,
 Tu ſigna tanti prima ſequens Ducis
 Nunquâm potentem non penes Herculem.
 Hinc ille bellicæ decorus
 Laudis amor , proprijs tenendam
 Sæſit cohortem ſumptibus ; hinc manus
 In Martiales prodiga ſpiritus ,
 Hinc ſermo nullus, quo rigentem
 Non memores ubicunq; Martem.
 Conclave magni Principis alterum
 Tibi theatrum : quod calamus Tuus,
 Quod penna ſcribit , quod venuſto

52 BENEDICTI à S. IOSEPH

Eloquitur Tua lingua cultu,
 Vulgare nil est, iudicio Throni
 Semperq; magnum. Non aliter loqui
 Beata vellet Svada, posset
 Non aliam tenuisse pennam
 Athlante natus. Gratia pulchrius
 Non dixit unquam; non tripodis fuit
 Oraculorumvè in loquendo
 Nobilior meliorq; gustus.
 Et id IOANNIS cor Lechici rapit,
 Id in Ministro suspicit intimo
 Monarcha magnus, par utrinq;
 Quod glacio calamoq; grande
 Nomen mereris. Nil melius potes
 Gratumq; nostro reddere Principi,
 Quàm dum eruditore penna,
 Et pugili famularis ense.

ODE XXVI.

*Optima imperandi ars, benevo-
 lentia.*

Non si flammivomis tonet
 Irates nimum Iupiter ignibus,
 Cyclopumvè vocet manus,
 Et formet Siculis fulmina malleis,
 Non si nimbivomis rigor

Effun-

Effundat pluvios nubibus Africos,
 Humanos animos ita ,
 Ac per se ingenuam commovet indolem,
 Ut lentus moniti modus,
 Et sermo gravium nescius imbrium.
 Est popifmus equo satis,
 Et non immodici verbera stipitis.
 Frangi quid teneris iuvat ,
 Cum flecti poterunt frondibus arbores.
 Non incussa necessitas ,
 Sed vultus facilis blandaq; comitas
 Affectus hominum tenet,
 Et fidi subicit legibus imperi.
 Quò plus per mare carulum
 Atrocis regimen sæviat Æoli,
 Ventorumq; phalanx agat
 Per sylvas tumido stridula spiritu;
 Hòc murmur nemorum magis
 Increbrescit adhuc , & resonantia
 Miscentur prope littora,
 Auditur resonis montibus & fragor,
 Pontiq; incipiunt freta
 Impendente Noto mota tumescere.
 Tranquillet faciem Æolus ,
 Et cunctus pelagi disperijt fragor.
 It prorsus placidum mare,
 Ac gaudent hilari littora murmure.

Acclines Zephiro levi
 Sylva, quæ validis resonant Notis.
 Unus Deucalio fuit,
 Qui, post se varios dum lapides iacit,
 Humanum genus excitat:
 Una & Pyrrha fuit, quæ reparabilem
 Mundum experta. Modò unica
 Et saxa, & lapides si iacis asperos,
 Auges duritiem, & nova
 Humano cumulas marmora pectori.
 Subiectum nisi mollibus
 Flectas, ad rigidas obriguit minas.

ODE XXVII.

*Putare se aliquid, vanus pręgnan-
 tis superbia tumor.*

Falsus, an verus volat iste rumor?
 Esse equas amplis aliquas Iberis,
 Ex Favoni quæ gravidum reportant
 Flamine ventrem.
 Concipit simplex animal, graviq;
 Sperat immensum de utero caballum;
 Hora cum partus venit, ecce nullum est
 Cernere partum.
 Mobili tantum tumuisse venter
 Vitus è vento, sobolisq; sola
 Spes geri & ferri poterat, sed omni-
 Evanida fatu.

Sic

LYRICORUM LIBER I.

55

Sic quibus malto tumefacta sensu
Fama blanditur, propriumq; lambunt
Qui nimis nomen, referunt inanis
Pignora plausus.
Serium nunquam parient, nihilq;
Grande producant, tumidis subinde
Utrius tantum similes, leviq;
Undiq; bullæ.

ODE XXVIII.

*Peregrinatio bonæ indolis hominibus
necessaria.*

Vix vera virtus ducere nobilem
Potest sub uno sydere spiritum;
Pro more cælorum, supremus
Continuo quibus ire motu
Præscribit ordo. Crescit amænior
Et planta longè latiùs è solo
Translata natali; inq; putrem
Fons etiam liquidus paludem
Abit, si eodem clauditur ostio,
Quod primus ortus contulit. Indoles
Et magna si domi resilitit,
Fertilibus sterilefcit annis.

O D E XXIX.

A D

LUDOVICUM PLACENTINũ

Aulæ se accommodantem.

ROburnè triplex, aut adamantinum
 Es ponè pectus, saxavè rupibus
 Decila gestas? qui minaci
 Das fragilem pelago carinam
 Tumentis Aulæ. Marmore ductiles
 Gerisne venas Deucalio? trucem
 Dum curris in pontum, protervis
 Vela parans laceranda Cauris.
 Immitis eheu! intolerabiles
 Fert Aula Phocas: torva licentia
 Quos inde cingit, inde durus
 Æoliæ comitatus Aulæ.
 Tum dira Cyclas, tum rabies Noti,
 Hyasq; tristis, Caspia tum cohors,
 Euriq;, quos vix irretorta
 Aspicias subeasq; fronte.
 Tu tanta plenis ostia carbasis
 Subire tentas unus? & aulico
 Securus in fæto quietum
 Esse putas Ludovice portum?

BENE.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

L Y R I C O R U M

L I B E R S E C U N D U S .

O D E I .

Rumor Viennam Turcici apparatûs monet.

V Tcunq; nomen garruli Rumor gerat,
 Et falsa veris misceat ;
 At vix iocandi tempus est , aut fabulæ,
 Dum serium terret malum.
 Funesta triftis nuncius porto nova,
 Ingratus hospes auribus.
 Crudele bellum Mars Othomanus parat,
 Tibiq; maximè Aultria.
 Vulcanus & horrenda Cyclopum manus
 Incude fudat in sua.
 Iam stridet æs in igneo tinctum lacu ,
 Cedunt in enses vomeres.

C s

Ge-

Genusq; quodvis destinatur falcium

In cuspides & lanceas.

Quidquid nitrati pul. eris, vel sulphuris;

In bellicas it machinas,

Tuo Vienna sed malo. Thracem time;

Non vana cudit fulmina.

O D E II.

Obsessa Vienna auxilium 10 ANNIS

III. Poloniarum Regis implorat.

Non levis rumor, sed & ipsa tandem

Signa commoti monuere Martis,

Ut propinquant validis resistam

Viribus hosti.

Thracicus ranci canor insitat æris,

Et tremendarum sonitus tubarum,

Sæva declarant Dolopes paventi

Bella Viennæ.

Una nec tantum lego, nec unus

Hostis armatas cumulat phalanges,

Hæmus ac Ædon furit, & cruenta.

Induit arma.

Medus haud dormit; quatit acer agros

Ungulâ Biston, manicas minatur

Ferreas Sere, tumidas timorem

Indit Araxes.

Urbs

Urbs, quid in tantis faciam periculis?
Cum volat plumbum, reboantq; diro
Machinae rictu, pluviusq; sævit
Pulveris imber.

Viribus niti proprijs, & uni
Arduum sanè retulire Thraci,
Quid? tot & tantæ sonuere postquam
Classica gentes?

Pressa suspiro auxilium Vienna,
Imperi nec sat numerare robur:
Ni manus fortis iuvet, imminentem
Horreo cladem.

Lechici ni me tegat umbo SCITTI,
In dies grandem timeo ruinam,
Heu! coronatæ properate tandem
Tegmina Parmæ.

Pulcher ad laudem stimulus, futuræ
Uberes campi segetesq; panis,
Austriæ pulchrûm sociam petenti
Tendere dextram.

Me iuvat quisquis, sibi servit; omnem
Nam salus multis mea dat salutem:
Regna, si labor, reputent eisdem
Proxima lapsus.

Austriæ nidus ruit, & propinque
Horreant urbes; draco quatit onam;
Me voret tantum prius ille, totum
Devorat orbem. Heu!

Heu ! veni SCUTUM , Tibi fata summam
 Destinant laudem , quia grande fies
 Sic fatifcenti columen , salutiq;
 Prima Viennæ.

SERENISSIMVS

IOANNES III.

Cum Polono Exercitu
 ad Viennam.

ODE III.

REx magne, finem non facimus Tuis
 Ullum triumphis. Sit Lechico licet
 Laus magna nomini priores ,
 Ad Chocimum revocâsse palmas,
 Et sub Comarno vel Niemierovia
 Tanquàm trifulco fulmine , Regio
 Mugisse SCUTO ; sit potente
 In Scythicas tonuisse Parmâ
 Laus summa turmas, frænaq; sæpiùs.
 Dedisse crudo fortia Bosphoro;
 Sit Martiali famâ ad ipsos
 Sarmaticum retulisse nomen.
 Illustre cælos ; ulterius tamen.

Levandus umbo , castraq; Martiæ
 Movenda Bellonæ; per unos
 Sarmatiæ Tibi meta clivos
 Est parva: strictum non amat angulum
 Immensa virtus ; & Macedo suæ
 Non immemor palmæ , vel extra
 Pellam alios sibi quærit orbes.
 Vienna poscit subsidiariam
 Obscilla dextram : pulchrum adeo Tibi ,
 Res Christianas , & Viennam
 A tragico relevare casu.
 Ad arma sævus Thrax Arabes trahit,
 Multamq; secum commovet Asiam ;
 Mæotis, Ædon, ac Araxes
 Threijcio sociantur Hæmo.
 Sævit nitratus pulvis , & alitis
 Procella plumbi , deq; globis fragor
 Incendiarijs resurgens
 Flammivomam prope reddit Æthnam,
 Opusq; Mavors urget , & acribus
 Infestat urbis mania machinis,
 Ut penè desperans Vienna,
 Nil aliud, nisi terminalem
 Sui ruinam respiciat , novo
 Urbisq; pressæ tacta periculo
 Fortuna desperando penè
 A trepidis agitet recessum

Per.

62 BENEDICTI à S. IOSEPH

Percussa muris. I, trepidantibus
 Succurre rebus: Lechica post suum
 Ibit Monarcham fortitudo,
 Et patris animosa Thracem
 Depellet hastis. Iam video novas
 Cælum vel ipsumnectere laureas;
 Vel ipsa destinare pulchras
 Iam video Tibi Fata palmas.
 Ivit Polonus Mars Othomanicos
 Adversus ignes, ivit & ultimos
 Casus revolventi Viennæ
 Indubiam peperit salutem.
 Confusa capit plangere Taurica,
 Dum Scuta sentit, dum galeas, gravis:
 Roburq; ferri: Christianus
 Ast hilares ubivis triumphos
 Indixit orbis: Famaq; posteris
 Sumpsit canendam temporibus diem,
 Quâ noster obsessæ Viennæ
 Auxilium tulerit IOANNES.

O D E IV.

A D

STANISLAVM IABLONOVIVM.

Castellanum Cracoviensem

Supremû Exercituû Ducem.

Hic verò Lecho te speciosius

Imo

LYRICORUM LIBER II.

63

Impende Marti Pegase, supplicem.

Hic verò sepiam modesto

Flecte genu, veniamq; nostræ

Precare Musæ, quod temeraria

Fortasse buxo dicat, ab æneis

Dicenda quæ tuis, vel ipsis

Sint iâtus celebranda conchis.

Adhuc per urbes, per gelidas adhuc

Vocalis errat fama Propontides,

Et lora torquet, & quadrigas

Urget equis, Tyriosq; comptè

Induta cinctus, & lituo, & tubis,

Et excitatis affonat aëribus,

Per regna, per gentes, per orbem,

Quæ suas mouet Ausier alas,

Sonat per Hebrus, & super inviam

Egressa Thulen, per Rhodopen canit

Lunas, IABILONOV vibrato

Odrysias cecidisse ferro.

At verò tabo Bistone pallidus

Despumat Ister, Threicio Tyras

At verò decolor cruore

Horret adhuc, Lechidumq; grandes

Pavescit iras, quas Othomanicus

Accendit hostis, dum Lechici calens

Amore regni, CAMENECAS

Podoliæ violente ferro.

Inva-

64 BENEDICTI à S. IOSEPH'

Invadit arces , turpeq; liberis
Fœdus Polonis imperat , & graves
Minatur exitus, Hydaspæ

Vendibilem faciendo pacem.

Ergò sarissis , ergo mucronibus
Aptatur incus , undiq; , & undiq;
Thoracæ, umbones, & enses

Et rigidas crepitare parmas
Gradivus urget. Qualiter igneæ
Sudavit Æthnæ follis , in æmulos
Dum bella Troianos, Achilles ,
Vel Danaus repararet Ajax.

Et iam canoro classica murmure
Iussere pugnas : ivimus , ivimus
In arma , certatumq; nostris
Pectoribus , quoties paternus
Vocaret ardor : nec tamen hostium
Frigeat æstus, quem furor, & sitis
Immensa sanguinum nerando
Ire iubet super arma nisu.

Credetnè victum posteritas Getam?

Et Tauricani cornua Bosphori

Depressâ Mavorti Polono

Ad dominas iacuisse plantas?

Credetnè Seren in lachrymabiles

Ivisse questus ? & Cilicum truces

Cessisse peltas , à Ducalis

Oppo-

Oppositu graviore dextræ.
 Io ! minaci barbaries gemit
 Sopitaiam ferro. Io ! supercilf
 Minor, triumphalem Gelonus
 Sarmatiæ veneratur orbem.
 Dum SCUTA primò ferrea prævius
 Educit ardor Regis, & auream
 Valere tantisper coronam
 Præcipiens, galeat virilem
 In bella frontem; Sceptraq; Martiam
 Commutat in clavam, & Marcoticas
 Cædes redorsurus, cruenta
 Seposito capit arma pomo.
 Tanquam Coronæ prodroma pulchrius
 Laurus præisset; tanquam ebur atrijs
 Non ritè regnet, proq; cultis
 Castra magis teneantur aulis;
 Et rubra fuso sanguine Purpura
 Non Iaspis ornet. Ponè statim tuus
 Se fudit ardor IABLONOVİ,
 Ponè Tui documenta ferri.
 Ut iuncta SCUTO dextera Thracicas
 Elisit Hydras, utq; Borystheni
 Servo Ukrainensem recludis
 Ense Barum, gelidæq; nimbo
 Regnante brumæ non sterili manu
 Pavolocenses nectis adoras,

Et

Et Thraca, Bistonemq; Passam
 A Patrijs metuendus arvis
 Exelle mandas; pensaq; barbaro
 Ferenda Bello, sanguine profluo
 Persolvis, in fuso cruore

Aurifluum numerans Hydaspem.

Quò p lehra SCUTUM concitat additis
 Bellona flammis, ut vel aeneos

A Marte nitrato fragores,

Sulphureo tonitruq; factos

Fundat, volanti Mulcibero, focos;

Vel ipsa fractis aggeribus cavæ

In ima fossæ eat, cavernis

Clam pluvias iaciendo flammæ :

Vel in potenti milite bellicum

Alat furorem, nec nisi nobiles

Assignet in censum triumphos

Barbaricis genitos ruinis.

Quò fama SCUTI magnanimis volat

Prognata gestis; & Tu eò alacribus

O Magne STANISLAE pennis

Approperas, decorisq; vicino-

-Ornate penso : (nec socium fugit

In laude Princeps, cum neq; Théseus

Deturpat Alcidem; ex eodem

Si geminis fluit amne fama.)

Tu penna Pyrrhi, Tu manus Herculis

Se-

Secunda noscitur : casus Ephettio
 Tu magno Alexandro , Polono
 Tu socijs Mucianus armis
 Vespasiano Quod refugis minor
 Recedit undis Bosphorus, arcubus
 Quod Parthus haud intat , nec atris
 Urget Eos violenta signis:
 Bellona sciam quòd gravis haëtenus
 Removit hastam , laurigeras ferat
 Quod Mars paludatus secures,
 Proq; sago trabeam potenti
 Aptet lacerto : vinctus atrocibus
 Post terga nodis, quod rabidam furor
 Componat iram, Fas amœnum, &
 Cana Fides, quod amica , lætis
 Se fundat agris ; per Lechicas salus
 Quod erret oras ; per iuga , per domos
 Pax quòd triumphalis serenis
 Circumeat speciosa bigis ;
 Ut prima SCUTI gloria , sic Tui est
 Secunda ferri. Se famulus Tibi
 Subdit Borysthenes, minorq;
 Thrax politis veneratur armis.
 Sed quò futuri carmina sæculis
 Dicenda narro ? quò melioribus
 Canenda Vatribus , minori
 Gesta cano graviora plectro?

Abfi-

Abfiste plectrum ! non levibus lyris
 Res tanta , non plectro indiget ; indiget
 Res Marte non Phæbo : reponere
 Sollicitas mea Musa chordas.

O D E V.

A D

IOANNEM MALACHOVIVM
 Culmensẽ tunc ,
 nunc Cracoviensẽ Episcopum.

IO Quirites ! iam MALACHOVIO
 Fortuna nexu Sarmaticos parat
 Vincere Culmos ; iam iacentes
 Frugiferos segetem per agros
 Stringens acervat fascia. Protinus
 Et pulchra Virtus & nova Gloria
 Portent in horreum , & repostis
 Affiliant hilares maniplis.
 Fæcunda messis , cûi similem neq;
 Campana tellus protulerat, solum
 Non Catanensẽ , non beata
 Dat Siculæ quoq; gleba terræ.

ODE

ODE VI.

*Dominantibus, virgâ sic utendum,
ut Iupiter fulmine.*

EST tridens latas Domino per undas,
Arcus intonso nitidusq; Phæbo,
Aureum scutum, rutilansq; doctæ
Hasta Minervæ.

Ut suo quivis agitur furore,
Vindicat raptis violenter armis,
Phæbus inflatam Nioben, superbam
Pallâs Arachnen.

Igneum dextrâ quoties supremi
Hæ manu fulmen iacitur Tonantis,
Incutit sanè metum, & universum
Territat orbem.

Non tamen summam ferit ad ruinam,
Spargit at latum potius pavorem,
Quàm ut minabundè velit ultrò cunctas
Tollere gentes,

Ah! si & humani similem studerent
Principum fasces retinere virgam,
Pænæ ut ad paucos veniant, in omnes
Gratia cives.

ODE VII.

ODE VII.

*Ad honores lentè & per labores
ascendendum .*

Nemo festino nimios honores
Ambiat cursu , properisq; nemo
Gloriæ votis inhiet superbos
Tollere fasces.

Tutior lentè veniens potestas,
Quæq; paulatim graditur ; volatu
Confici nescit , neq; fessa fractos
Obruit artus.

Evolant pulli volucrum , citisq;
Se vibrant alis , simul aura plumatam-
Evocat gentem , tremulis anhelant
Pergere pennis :

Cauta sed mater comitatur , & ne
Longiùs stultæ volitent , iuventam
Alitem sistit , nimiumq; promptas
Temperat alas.

Machinæ belli graviter moventur ;
Non statim summum venit ad cacumen
Quercus , aut ilex ; citiùs palustris
Crescit arundo.

Ista sed paucis superextat horis,
Vixq; succrevit , patitur furentem

LYRICORUM LIBER II.

71

Sæpius falcem, stipulamq; sicco
Se exhibet igni.

Quercus in longam remanebit ævum,
Et licet multis adolescat annis,
Firma stat semper, superatq; cellas
Vertice sylvas.

Firmiùs stamus, quoties honesti
Nitimur fulcro; properata nunquam
Consultat autè ambitio, suoq;
Deperit æstu.

Dignitas arcet sedet omnis arce,
Et procelloso manet in profundo.
Ut Tyrum Pellæ iuvenis gregatim
Nemini lætis

Impetit saxis, lapidumq; crebras
Admovet moles, operiq; sese
Strenuo accingens toties adortam
Accipit urbem:

Culminum sic qui cupit altiores
Ingredi fervens apices, per ipsas
Ambulet cantes, & acuti denso
Obvia sente.

Auream vix nunc pecudem potentes
Vel Tægi gemmam capiant Olynthi,
Per cavas rupes eat, & potentem
Stringet Olynthum.

Herculi non sat numerare celum

Ex

Ex Avis patrem ; Iovis ille quamvis
Filius, magno nisi parta scandit
Astra labore.

Vix honor tolli poterit , madenti
Ni simul sudor comitetur ore ,
Ut quis in summum veniat , peracre
Sumat acetum.

Annibal duras ita fregit Alpes ,
Et se ad excelsam stetit usq. Romam :
Per stylos , enses , chalybes , coruscum
Quæritur aurum.

Obviam panis honor exit ulnis ,
Sed petit curas, meritumq. poscit ,
Nec tamen blennos recipit, sed aptam
Undiq. mentem.

ODE VIII.

*Non magni sunt æstimanda, quæ
Fortuna ignavis dare solet.*

QVod non Assvrius magnificam tibi
Infestet tunicam vermis , ianthina
Insignesq. lacertos

Quod non purpura vestiat:

Quod non ad domini servitium frequens
Nutantis maneat iussu, quod aureo

Ostro

LYRICORUM LIBER II.

73

Ostro, & divite Gangis

Gemmâ non niteat domus ;

Audes sollicitis carpere questibus

Fata , ipsosq; Deos, ac si adeò tuo

Manceps debeat esse

Omnis prosperitas iugo.

Nescis? vel stolidis ingenuam quoq;

Fortunam famulam, quod vel honoribus

Pravum deniq; crimen ,

Et summum imperitet scelus.

Quos fortuna fovet, largaq; divitis

Cucurdat penoris copia , per nefas

Ad tantam penetrârunt

Multi sæpè opulentiam.

Sunt aterna licet , non tamen omnibus

Sunt exempta malis : scena suos ibi

Ludos semper habet; nec

Lunæ deliquium deest.

Ignavas pecudes immeritæ quoq;

Exornant trabeæ; prodit agrestibus

Ex campis aries , &

Alto Zodiaco præest.

Spes Matris fuerat, spes fuerat Patris,

Et consanguineæ spes fuerat domûs

Nonacrina puella

Diro nata Lycaone.

Portabat pharetram , læve manu simul

D

Ten-

Tendebat iaculum , tergemina comes

Dianæ , & sociarum

Ingens gloria Virginum.

Non respexit honor , non micuit favens

Fortunæ facies ; sat Scythicæ fuit

Dianæ comitatus,

Nasci & Rege parente.

At postquam vetiti conscia criminis

Urbs ex eximia virgine prodiens

Uncos crevit in ungves

Villis horrida fortibus ;

Tunc Divis placuit , tunc per inania

Ventorum rapitur , fitq; de adultera

Sidus nobile , Iuno

Et non vindicat invida.

Qui vix serpat humi , sæpius ad novos

Excurrit titulos , inq; suæ sinu

Fortunæ cubat , amplis

Ponens iura colonijs.

Vix virtus aliquem vera curulibus

Admovit ; sceleri summus apex pater :

Sæpè ignobile germen

Ad magnos penetrat gradus.

Claram non Atavis commemores domum ,

Nec stirpem tenebris indoleas premi ,

Tum quod Stemmatis hæres

Obscuris latites locis ;

Tum

Tum quod te tumido despiciant situ ,

Qui quandoq; tuis servierant Avis,

Et plebsilla gregalis

Sublimi eniteat tholo.

Indigna est animo cura, superfluous

Ac mentis gemitus, velle regentibus

Obniti Superis, vel

Fatorum premere ordinem.

Non est hîc, nec erat perpetuum bonum

Æternare potens, nulla fuit nec est

Tam constans facies, ut

Rugis non careat suis.

In sylvis putidam conspicias arborem,

Hæc olim vixit: celsicomo tumet

Grandis vertice pinus ;

Pinus virga itidem fuit.

Et qui pastor erat, posteritas Remi

Plures nacta Duces, quàm potuit greges

Pastoris baculus, vel

Pauper pascere perula.

Quis non de miseris exul erat Scythis ?

Hoc tam vile genus non Asiæ nisi,

Europæq; diremptæ,

Sed multæ imperat Africa.

Quæ florent hodie, cras malè marcidæ

Calcantur violæ. Frigidior metet

Autumnus, quod & æstas

Vastis præparat horreis.

Quid mentem crucias ? si quod heri dedit,
Avertit hora hodie ; quæ dedit , abstulit.

Si fies , non pietas, sed
Stultus cor lacerat dolor.

ODE IX.

AD

IOANNEM SBĄSKI

Episcopum Varmiensem;

Dum Romanæ accingeretur Legationi,
ad Innocentium XI.

ERGò beatas ad Latij domos
Legatus ibis ? Sarmaticæ tibi
Sic vota decrevêre gentis,
Sic Lechico placuit Ioanni.
I ! nil moramur, Te cupidi Tibris
Expectat undis, qui , placidæ mihi
Ut nuper exscripsêre Nymphæ ,
Ter liquidas agitare ripas,
Ter se quieti margine dicitur
Movere rivi. Sacra palatia
Sedis Vaticanæ disertum
E Lechicis habitura regnis

Spe-

LYRICORUM LIBER II.

77

Sperant Cineam. Te iuga collium
Remig; tellus, Te Capitolij
Arces adorabunt, Tuâq;
Tota fremet propè Roma pompâ.
I! & Innocenti; culmina Fasciâ
Accede aviâ, Laomedontia
Locuta sic est svada quondam,
Pensilibus redimita vittis.

ODE X.

A D

STANISLAUM SZCZUKA
Regni Poloniæ Referendarium
Natalis SZCZUKOVIORUM splen-
dor ab ipsis Romanis Lucijs
originem suam ducens.

Q Vis LUCIORUM nescit imagines,
Priscasq; ceras? quivè adeo rei
Ignarus ac expers Quirinæ, ut
Romuleam neq; noscat urbem,
Nec quid Quirites, quid Capitolium,
Quid Martis olim campus, & inclyta
Illa illa Libertas, fuissent,

D 3

Que-

Quovè dein fabricata tanta
 Auctore moles, calleat? Aut rudes
 Aut in Latinis historijs parùm
 Sumus periti, **COLLAFINUM**
 Et dominis graviter superbis
 Si infesta **BRUTUM** nomina non satis
 Hucusq; scimus. Qui **Livium** legit,
 Is **LUCIOS** discet fuisse,
 Nec modicam peperisse pressæ
 Romæ salutem, nubere barbaræ
 Falsus parabat quando libidini,
 Tandemq; pulsus Consulares
 Ingemuit placuisse virgas.
 Ivit secundis ivit **Ethesijs**
 Tunc Roma felix! & **LUCIIS** Honor
 Servivit, excelsas curules
 Pro solito statuens tributo.
 Dinq; dignam prosperitas Domum
 Beata fovit, divitias, opes,
 Et ferre quæ Fortuna novit
 In meritum numerando censum.
 Sed ut Coronæ & Regna suos habent,
 Patiç debent maxima limites,
 Dum creverint, sistunt, coacta
 Aut misero rëtroire cursu,
 Aut de priori culmine Hebilem
 Subire casum: nullaç prosperis.

Perennitas concessa rebus,
 Imperiis tacito subinde
 Instante fato; sic etiam potens
 Illa illa caput Roma senescere,
 Luxuq; marcens ad ruinam
 Continuis properare rixis.
 Nam Barbarorum Romuleam furor
 Adversus urbem, nam rabies truci
 Armata bellorum tumultu
 Intonuit, variaeque signa
 Movere gentes; mota fragoribus
 Ut Roma tantis ingemeret, gravem
 Belliq; civilis procellam
 Nobilitas fugiens, paternis
 Expulsa sedem quareret aedibus.
 Quas cuiq; virtus, propitj seu
 Dedere venti, mansit iustis
 Ausonius decor ille terris.
 Prono sed Albis flumine defluens,
 Frugisq; tellus & pecudum ferax
 Electa LUCIIS, Boemae
 Fertilitas sapuitq; glebae.
 Hinc praeter illos, quos habuit Domus
 Avita colles, Rastrum etiam additum, ut
 RASTELLINI à Raistro, à recenti
 Hospitio legerentur HOSTI.
 Ignava sed pax non placuit du

Da

De

60 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Desesq; magnis mentibus otium :

Ad arma quos natura format ,

Frustra auidi retinentur ignes.

Ingens ut ille à Balthide spumeum

Ad usq; Volgam, litramq; volubilem

Victor Ladislaus , vocatus

Ad Lechici diadema regni,

Excelsæ ut insunt Regibus indoles,

Nec se quietis marginibus tenent,

Primum coronatæ laborem

Bella subit generosa frontis ,

Promptosq; secum deligit HOSTIOS,

Inde illa nostræ gloria Patriæ

Effecit Hostios fidelem

In Lechia statuille sedem.

Ac ut Boemus pro LUCIIS suos

Sermo vocari fecerat Hostios ;

Nativa sic & lingua nobis

Patritium revocando Rastrum

Dixit GRABITAS. Hinc Lucius fuit

Quicumq; , rursus Sarmatico SZCZUKA

Dictus vocabulo, hinc frequentes

SZCZUKOVIIIS LUCIIS libelli .

Nec una solùm Russia nobili

Tellusq; culta est Littava sanguini ,

Sed Vistâ ubi currens propinquas

Irriguo fovet amne villas,

Hic

LYRICORUM LIBER II.

8x

Hic lecta multis SZCZUKOVIIIS quies,
 Hic vineta pulchris fœderibus Domus,
 Hic magnus Abbas CASIMIRUS
 Conspicuo renitescit ortu.
 At lacte puro, & Cecropio quibus
 Arrisit olim nectare Russia,
 Quibusq; Principum decori
 Per thalamos placuere nexus,
 His Tu vetustæ stemmata gloriæ,
 His plena debes atria imaginum
 O Magne STANISLAE! primas
 His Abavis Proavisq; cunas.
 Pulchrâ, decoris, pulchrâ adeo Domûs
 Ardere ceris, nilq; superstitem
 Illustrius monstrat nepotem,
 Quàm patrijs radiare signis.
 Sed is superbam iactet originem,
 Qui parvus ex se: non eget atrijs,
 Cui ipsa virtus pro theatro,
 Non inopes animiq; dotes.
 Et hoc aviti Tu sine sanguinis
 Illustris ortu, RASTRO etiam sine
 Et absq; collibus STANISLAE-
 -Eximius potes esse SZCZUKA.

ODE XI.

*Desunt inopia multa, avaritiæ
 omnia, De-*

DEsunt multa inopi , omnia
 Sed defunt cupido. Quò quis avarior,
 Hòc plus semper eget : miser
 Inter divitias , inter opes inops :
 Ut quondam Berecynthius
 Heros , qui Phrygiæ præfuerat plagæ ,
 Esse aurum voluit , manu ,
 Vel quidquid proprio corpore tangeret ,
 Dant lautas famuli dapes ,
 Admoto politæ dente nitent dapes .
 Poscit pocula cæcubi ,
 Aurum est ex liquido fusile cæcubo .
 Hinc dives simul & miser ,
 Serò quas petiit , damnat opes ; famens
 Ingens copia non levat ,
 Et guttur nimia exurit à siti .
 Nil est unquam avido satis ,
 Non Tartæiacis hunc saties Tagis :
 Hermos hauriat , & rubri
 Pactoli latices , maior in arido
 Regnat gutture siccitas ,
 Et maior misero pectore anhelitus .
 Tam crudelis opum furor ,
 Nummi ut crescat amor , sola pecunia
 Quantum crescit ; & haud priùs
 Humanam fugiunt vota cupidinem ,
 Quàm vita. Est adq̃ vorax

Ne.

Nemo, quem positi non superet cibi
 Tandem copia multiplex;
 At solum cupidum vox fugit hæc, SATIS.
 Novit magna fames modum,
 Non nôrant avidi, nescit avarities-
 -Vasto similis mari,
 In quod quò fluidis plura ruunt aquis
 Magnorum ostia fluminum,
 Hòc plures rapidum poscit aquas mare.

ODE XI.

A D

ANDREAM
 SANTACRUCIVM
 Legatum Apostolicum in
 Polonia.

Non signa Martis, non Aquilas, vetus
 Quas Roma quondam prætulit, Africos
 Non nos secuturi Leones,
 Sed potius veneranda Sanctæ
 Trophæa cuncti delinimus Crucis.
 Tu SANTACRUCI Dux eris, & novæ
 Præbis insignis per omnem
 Ds Mi-

Militiæ Polemarchus orbem.
 Mentemne ludit palpebra ? Principum
 Vel specto fasces , vel diademata
 Regumq; Cæsarumq; , portas
 Vel Parijs solidas columnis ?
 Palmare signum Crux ubivis : cui
 Tum regna hæstant prociduos pedes ,
 Tum iumma sternitur potestas
 A dominis quoq; fulta sceptris.
 Quid SANTACRUCI ? quid ? quoties Tuæ
 Vel curiosi respicimus Domûs
 Insigne ? vel quantum Paternæ
 Tè faciant renitere ceræ ?
 Ut ut lacunar præcipuo undiq;
 Coruscet auro , vel bifore , ut ut
 Ubiq; ab argenti probentur
 Luminibus radiare valvæ ,
 Luxuq; demû splendida regio,
 Et gaza ab intrâ Perside fulgeat
 Domus , locupletescq; monstret
 Dives opum paries penates ;
 Pre sanctiori nil tamen est Cruce :
 Fortuna quam vix vidit , & inclyta
 Virtus , triumphis destinatum
 Credidit & tenuit trophaum.
 Hinc Mars paternâ de Rhodope , lare
 Hinc Phæbus exit de Clario , suam

Delonq̃ deserit , nec arcu ,
Nec levibus recreatus hastis.
Hinc quidquid Hæmus, quidquid amænior
Parnassus olim detinuit , Tuâ
Id exstat in Domo, simul SAN-
TACRUCIAM cumulatq̃ gentem.
Hinc illa laurum fertilitas , seges
Hinc illa palmaram , gladios ubi
Pennamq̃ Majores secuti
Egregiæ stnduere laudi.
Videt penates , plena & imaginum
Honor coruscans aspicit atria ,
Tholum triumphalemq̃ spectat ,
Conspicuâ subito phasello
Descendit , & quos in tenero sinu
Habere falces, quas trabeas potest,
Promit , palatinosq̃ cinctus
Ac varias adicit curules ,
Tantum beata sub Cruce quatenus
Possit mereri : militiam neq̃
Poscit Camillorum , ultro vestris
Accumulans sua vota factis.
Et inde quod iam multoties Tuo
Se Cardinalis Purpura sanguini
Submisit ANDREA, Galerus
Quod toties rubuit , satelles
Id ipse semper fecit Honor , cui

Mens prima vel nunc, Te Lechicas adhuc

Quando Vaticanæ per oras

Magnus Apostolicæq; Sedis

Legatus & nomen geris, & grave

Pondus ministras, Purpureos brevi

Locare Patres inter, ipso

Id cupidè statuyente cælo.

Credisne? dicam: quidquid Honor, Tua

Fortuna quidquid cogitat, impiger

Accede conviva, Innocenti

Non vacuis Tibi præparatur

Murex in ollis: ejus in effluo

Cruore virtus tingere Purpuram

It Cardinalem, prævijsq;

Pulcher Honor meritis minister,

Eviscerato pisce adamantinum

Io! ter Io! protrahit annulum,

Quo Roma Piscatore Petro

Et superi monimenta cæli

Obfignet & terræ: hunc Italo Tibi

Fortuna spondet fida Polytrati:

I! perq; Apenninos honorum

Scande gradus, placidæq; promissum-

-Haud temne Divæ. Nos, Tua dum venis

Sub signa virtus, dum Pietas novis

Adscripta castris, Fama pulchro

Dum obsequio memoranda certat

LYRICORUM LIBER II.

87

Servire, sese dum socium Tibi
 Candor fatetur, blandaq; comitas,
 Et ille sinceri propinquus
 Cordis amor, famulare nunquam
 Nomen recusamus: iuga montium
 Salusq; manda, per cava rupium &
 Abrupta, non segnes Poloni
 Ibiinus, inq; Pij manebunt
 Hæc vota tandem sæpè Scholis, quia
 Pleno petemus vivere fædere,
 Tuq; Dux præclare quâvis
 Imperio statuemur horâ.
 Tunc disces orbis, nos nihil ampliùs
 Quæsisse, tantum constet ut omnibus,
 Nos & sub Andreæ, sacro & SAN-
 TACRUCCI meruisse Signo.

ODE XIII.

A D

IOANNEM FRANCISCVM

à S. Petro, Scholarum Piarum
 Præpositum Generalem.

Redisnè? Famæ prospiciens tuæ
 Quod septicollis Roma vel Ausone
 Im-

Implenda Tibri , Cœninenſis
Vel viridi ſatianda campo
Quandoq; terræ ? tam modico nequit
Romana virtus ſiſtere limite ;
Ultra Palatinum , Sabinas
Ultra etiam volat illa portas.
Nec hæret Albæ littoribus , prope
Vel ſi quid Albam eſt : non Gabiam fuit
Contenta debellâſſe gentem ,
Non Metium Metijq; ſedes.
Ultra Pyrenen , Hesperias quoq;
Quâ tangit undas ſol , nitido eſſuum
Auroq; poſt Tagum it, rebellem &
Imperio reprimit Britannum.
Hinc Scaldis ingens , & rigido ſatis
Rhenus fluento, qui ſobolem probat,
Ult caſta vel non caſta Mater
Hanc liquidis ſtatuiſſet undis.
Hinc qui profundum Danubium colunt ,
Novère Daci , Nominis Itali
Porrecta quò Fama, utq; totum
Circumijt prope ſola mundum.
Et noſtra quamvis Auſonijs fuit
Tentata nunquam Sarmatis enſibus ,
Virtute at audita vetuſtam
Ultrò fuit venerata Romam.
Sicq; univerſim ſumpta vel ultimis

Si Roma reddi quæsit axibus
 Illustis, ambivitiq; nosci,
 Limitibus tamen illa nunquam
 Claudī paternis sustinuit: Tuæ
 O magne credis quid Capitolia
 FRANCISCÆ suffectura laudi?
 Quid Patriam meritis Mutinam?
 Si Roma nutrix Te fovet, & suis
 Perfundit undis si Tiberis, neq;
 Colles Apennini, Quirini
 Sufficiet neq; meta Circi.
 Orbem in theatrum postulat indoles
 Romana semper: non alio Itali
 Nascuntur euentu, quam ut omnes
 Contribuant veniantq; gentes
 In iusta laudum præmia. Quod Iovi
 Est Creta, Delos quod vel Apollini,
 Hæmūq; Marti, hoc septicolli
 Roma Italis. Nisi Mars ab Hæmo
 Cretaq; prodit Iupiter, & nisi
 Est Phæbus à Delo; ex Itala quoq;
 Sic nobiles tellure tantum
 Proveniunt venientq; mentes.
 At Creta magno ut non satis est Iovi,
 Phæboq; Delos, sæpius integram
 Descurrit hinc & hinc per orbem,
 In varijs positurus oris

Tro-

90 BENEDICTI à S. IOSEPH

Trophæa famæ : sic quoq; septiceps
Non Roma vobis sufficit, Italia

Non sufficit tellus: decorum,

Sarmatico quoq; si Trioni,

Si vestra Lecho nomina Carpatho ,

Baltiç; , pulchræ creditis integram

Lauditq; virtutumq; classẽ : &

Hic Helicon , sua non profanis

Hic penna factis : hic etiam indoles

Est illa nobis , progeniem quia

Amato Romuli, tributo

Nec meritæ spoliare palmæ

Studemus ullam. Tu reſono quia

Es prima plectro materies , quia

Director es summus Piarum

Propositusq; Pater Scholarum,

Audi , Polonas quod reſonat dein

Io per urbes ! quodq; tui studens

Testudo promit, filialis

Et quod amor stimulante dicat

Subinde Phæbo. De cerebro Iovis

Natam Minervam credidimus, Tua

Est interim FRANCISCE Pallas ;

Pierij sacra turba Pindi

Te falsa Vatem. Rumor in ultimam

Progreſſus orbem, Pegaseo canit

Stagnare Te semper liquore , &

Cecropijs dare iura Divis.

Adest Atlantis Mercurius nepos

Ac erubescit, si quoties tuo

Non scripta conceptu minister

Iussa refert, volucresq; plumas

Vibrare non vult. Dum calamus tuus

Dum dextra scribit, Roma venustior

Te sæpe adorat, & Quirini

Ire iubet super ora vulgi.

Imò ipse magnus quem Macedo suum

Novit Magistrum, ac Angelici Thomas

Ille ipse non simplex Aquinas

Ingenij, Tua dum studentis,

Et dum docentis palpita viderit,

Ex Te triumphat discipulo, novæ

Gaudetq; successisse palmæ, &

Omnigenæ in studiis coronæ.

Et nos remoti scimus, ut erigit

Ipse ipse gratam Pantaleon manum,

Quod liber à censu propinquæ hand

Ulteriùs teneatur ædi.

Scimus, IOSEPHUM quo CALASantium

Labore donas, ut radijs DEI

Servus coruscet, & beatos

Cælicos numeretur inter;

Quos hîc agendo non levis æmulus

Expulsiit olim: pestiferi mala

Ferendo mundi, vel nefandas
 Invidias cōmitantis iras.
 Scimus, IOANNI quo studio Plac &
 Pervore quanto servierint Scholæ,
 Primam vocantes ad curulem
 Ut paribus studuere votis.
 Ut ipsa demum Iustitiæ Tibi
 Dilecta virtus, sanctaq; Charitas,
 Et ut gubernator supremus
 Has geminas adhibes sorores:
 Ut eruditæ tam caput erigunt,
 Quàm forte collum Te Duce literæ;
 Et ut scholasticæ Tuis sub
 Auspicijs dominantur artes.
 Ista, ista scimus, nec tacitæ invidi
 Damnamus umbræ; si quid ego, mea
 Si Musa quid potest, sonantis
 Obsequio celebrabo conchæ.
 Et nostra nomen non sterilis Tuum
 Canet iuventus, quâ calamis suis,
 Quâ voce plectri; quippe nostri
 Regna tenes Pater alme cordis.
 Quod si supino segnis in otio
 Marcebit, addam calcar, & impiger
 Præibo Vates, impetuq;
 Ipse adigam, ipse adero Magister.

ODE XIV.

*Cui cum paupertate benè conve-
nit, dives est.*

Non cui innumeris impletur dives arca
nummis

Fulvoq; mensæ promicant metallo ,
Non quem mille boum recreant iuga, tot
simulq; aratra ,

Pinguesq; campi, fertilesq; glebæ :
Non Phrygijs innixa cui domus eminet
colossis ,

Pictiq; plenum marmoris lacunar;
Sed cum paupertate sua qui convenire
novit ,

Nec plus eò , quod possidet , reposcit ;
Hic verè est dives , magnis par semper &
Lucullis ,

Nulliq; cedit propriam quietem.
Pauper; non qui pauca tenet, sed piura qui
requirit ,

Immensa quem torquet sitis tenendi.
Pauper; multa satis quem copia non facit
beatum ,

Modumq; nescit exigens palatum.
Nam quid plena penus prodest , quid & ar-
ca copiosa ?

Superba quid gazæ iuvat supellex !
Si non acquisita , sed acquirenda compu-
tantur ,

Fœnusq; tātum est, quod potest deesse.
Divitijs modus hic primus , si plura non
petuntur ,

Svadere solum quæ solet NECESSE.
Cui SATIS est, hic Crassos vincet , & in-
quieta mæstam

Torquere mentem nesciet cupedo.

ODE XV.

*Livor in rusticis casis non habens
locum , ad Aulas refugit.*

IVit per Orbem livor alacribus
Vibratus alis ; ivit , & ultimam
Egressus ad Thulen quietam
Perpetua statione sedem
Inter mapales quæsiit angulos ;
Sed è mapali turpiter angulo
Expulsus, incertum deinde
Quas volitet vagus inter oras.
Ut quisq; vilis, temnit , & invidum
Excludit arctis sedibus hospitem,
Nec caula pauper , nec casarum

Vile

LYRICORUM LIBER II.

95

Vile genus , tuguriq; parcè
 Congesta molli culmina cespite,
 Vel tecta iuncis texta palu tribus
 Dignantur, arcetur modestâ
 Ut rabies furibunda sede.
 Tentare plures vellet adhuc plagas,
 Fallente verùm quò nisi tramite
 Erraret, aularum potentes
 Cum satius retinebit arces ,
 Et plena eorum tecta satellitum ,
 Quos maximorum gratia Principum ,
 Ardorq; crescendi còëgit
 Sollicitis inhiare curis.
 Ibiq; tantùm vix stetit , intimis
 Admissus exnunc est penetralibus ,
 Et sorte lætas, hæc tumenti ad
 Invidiam prope iactat ore.
 Utcunq; viles despiciant domus ,
 Et rusticanis non benè confitum
 Mapale cannis ; è penate
 Magnificis radiante sceptris
 Nec arma pellent. Hic mihi Patria,
 Hic regna. Tentas quisquis ad aulicorum
 Venire limen , i ! in potentem
 Liver ero tibi ductor Aulam.

ODE XVI.

Non

*Non Aula, sed in Aula commo-
rantes livori student.*

Quousq; demum cor lacerantibus
Scindar querelis? nec malè garrulam
Expungo linguam, virulento
Quæ toties animum malignè
Transtigit ictu. Tædet & aureis
Pollere testis, præ foribus statim
Si inuisus excubat satelles
Livor, & eximias potentum
Si pulsat arces undiq; Principum.
Ac si vel ipsas Rex sit in indoles,
Qui sceptræ, qui thronum gubernat,
Nec potiùs famuli reatus
Est, si eminentis culn ine Curia
Ignorat uti. Per scelus aulicos
Immane quæritis fauores,
Et miseram laceratis Aulam,
Regumq; famam. Portat hic ambitum,
Hic invidentis vota libidinis,
Ille ille livorem, scelestos
Iste dolos, tacitasq; fraudes,
Et damnat aulam. Credite, credite,
Nil Aula pecco: vos sceleri modum
Inferte, vos finem furori, &
Innocuam sciet orbis Aulam.

ODE

ODE XVII.

*Ipsum nomen grandis iniuria est ,
si plus exhibet , quàm facta
doceant.*

Nil iuvat pulchrum retinere nomen ,
Turpibus quando maculatur ætis ;
Nil cani magnum iuvat , & minori
Vivere laude.

Hic Alexander vocitatur , istam
Angelam dicunt , tamen & nec illi
Bactra succumbunt , aliquâ nec ista est
Angela dote.

Gaudet hic Firmi titulo , probantur
Nec tamen firmæ documenta vitæ :
Prosperi , Prosper licet alter , omni
Nil agit horâ.

Nominum grandes nocuere fasti ,
Si nihil faustum tenuere mores.
Detrahit famæ , quæ aliam refert , à
Nomine vitam.

Uti probro nanus sibi ducit , ipsum
Dicit ingentem si aliquis Gigantem ,
Sic & hi , fallens si aliquando ludit
Nominis echo.

E

ODE

ODE XVIII.

In degenerem Magnæ Domûs
Filiûm.

Avorum virtutes, non semper tran-
seunt in Nepotes.

Quod sæpè narro, rursûs idem cano:
Nil plena profunt atria imaginum,
Quas aut Avi, aut magni Parentes
Parietibus, patulisq; pietas
Portis relinquit. Sedula itrenuæ
Ut quisq; tantûm regna modestiæ
Admisit in pectus, novisq;
Applicuit genium trophæis
Illustris hæres, hic Latijs micat
Omnino Gracchis pulchrius, eminet
Hic maior Augustis: perennes
Vix alijs adeuntur arces
Et castra famæ passibus, intimis
Quàm si medullis & probitas manet
Admissa, & indoles honestæ
Egreditur studiosa vitæ.
Secus, per ædes qui nisi respicit,
Et de paterno stemmate gloriam

Me-

LYRICORUM LIBER II.

99

Metitur, in suisq; deses

Nulla iacit monumenta factis ,

Inane lignum est : cui galeas licet

Et tela & arcus, & clypeos quoq;

Appendis , & multo undequaq;

Conspicuas chlamydes cruore ,

Inane lignum , non ideo tamen

Truncusvè dici desinet. Arboris

Et sanguinis par fors , ut illa

Quò senior magis & vetusta ,

Hoc certiùs nil, quàm cariem timet

Sentitq; sic & sanguis ut ut calet,

Defervet ætatum per ipsam

Usq; adeo seriem , suisq;

Parùm relinquit vel nihil. Herculem

Nil esse magno progenitum Iove

Iuvisset , in curis minantes

Ni intrepidus lacerasset angues,

Et sæda terræ monstra : velutq; aqua

In fonte primo quæ riget , ultimis

Mitescit in venis , & ipsa

Quò ulterius proprios propagant

Fluenta cursus , hòc citiùs ruunt

Ac detumescunt : sic generis decor

Magniùq; natales frequenter

Per nimiam minuuntur augem.

Non gleba tantùm vilis inutiles

E 2

Proq;

100 BENEDICTI à S. IOSEPH.

Producit herbas : est lolium suum
 Et nobili solo, bonusq;
 Sæpe Parens vitiosiores
 Prolem relinquit. Magno etiam Iovi
 Non semper ingens nascitur Hercules;
 Martemq; qui prius, bibonem
 Mox iterum parit ille Bacchum.
 De Patre frustra, deq; Abavis tumes
 Ignave Fili. De propria adijcis
 Virtute si nihil, dolendum!
 Ipse tuos sepelis Parentes.

ODE XIX.

AD

FELICEM POTOCKI
 Palatinum Cracoviensem
 Exercituum campi Ducem.

POTOCCIANA crux palmare
Polonis signum.

S Emperné mæsti nuncia temporis
 Erraticorum lumina syderum
 Immenè noctebunt? nefasta
 Parrhasias feret Urfa nubes

Sem.

LYRICORUM LIBER II.

101

Semperne nostræ in climata Lechiæ?
 Nec surgit æther lætior ignibus,
 Nec noctis authores opacas
 Fulgidior fugat axis umbras?
 Io! Poloni luminis æmulas
 Proscribit umbras POTOCIÆ Crucis
 Novum serenum, faustiora
 Inq̃ suo vovet astra signo.
 Quod non Bootes, non Getico calens
 Ardore vincat Luna, quod impio
 Maxentius congressus ausu
 Depositis benè sensit armis,
 Et sentit hostis barbaricus suo
 Hucusq̃ damno, dum tragicas nisi
 Refert ruinas, tanta quando
 Crux Lechicos animat maníplos.

ODE XX.

A D

STANISLAVM MALACHOWSKI
 Palatinum Calissienssem.

Tu, tu illa magni sanguinis indoles,
 Tu, tu illa firmis Fasci nexibus,
 Palmaſq̃ picataſq̃ lauros,
 In socios cumulas maníplos.

E 3

Tu

Tu Nestor idem, qui crepitantibus
 Ajax in armis, & malè stridulas
 Elidis Hydras, & diserto
 Attonitum trahis ore vulgum.
 Et sic agendum, si memoris trahit
 Cupido laudis: vel gladij stylus,
 Vel penna signet, cùm sequentes
 Hac methodo decoramus annos.
 Strictis ligari fœderibus volunt
 Et Phæbus & Mars, nec fera paginam
 Vagina proferibit, sed unum
 Castra tenent utriusq; collem.

ODE XXI.

STANISLAO

Decano Gnesnensi

ADALBERTO

Decano Louiciensi

FELICIANO

Capitaneo Gostinensi

IACO.

K R A I E V S C I I S

Uterinis Fratribus.

VT Latona solet , laudet Apollinem
Alcmenęq; suum prædicet Herculem:
Ut vult, iacet Achillem;

Non æquat KRAIEV'S Thetis.

Felix tum genitor, tum genitrix quoq;

Quod tantâ Lechicum progenie polum

Distinētis velat altris,

Stellarumq; beant choro.

Bis terni superas iam retinent plagis ,

Ad quorum turulos triste silentium

Non hæret , sed abunda

Ampli copia nominis.

Bis bini remanent, quos super æthero

Virtus ipsa levat ; quos geminis veho

Mecum Famâ quadrigis

Clangentes adhibens tubas.

Quot matres alibi , quot miseros patres

His & præteritis cernere sæculis

Mæstus debuit Orbis,

Lugens pascere Patria,

Dum

104 BENEDICTI à S. JOSEPH

Dum vel defidiâ se malè pervicax,
Vel turpi maculat filius otio,
Post dignosq; parentes
Stultus degenerat nepos.

Et quas à Proavis, quas ab Avis habet,
Has in continuis haurit opes scyphis,
Utq; ipsis sceleratus

Hæres, sic pariter sibi.

Magnus, qui patrias servat imagines,
Maior, qui auget adhuc: de proprio addere,
Et se ostendere factis,
Veri gloria Nobilis.

Dignos nostra canit cóncha KRAIEVIOS,
Quod cum plenâ Atavis proveniant domo,
Credunt se nihil esse,
Ni virtute refulgeant.

ODE XXII.

*Optimum est spernere, quidquid
assultat.*

Vistulæ nostri rapidiq; Narvæ
Et tumefcentes reputans aquarum
Vortices, vidi, quid iniqua demum
Non agit unda.

Classicum ventis canit, & minaces

E4

Ua-

Undevis co, it violenta fluitus,
Obvium quidquid rapit, & furente
Occupat amne.

Ac ubi largo magis aucta crescit
Imbrium lapu, pluviaeque ab altis
Montibus vires veniunt, & udi
Copia nimbi,

Tunc dat ingentem strepitu fragorem
Impetu currens vehementiore,
Tunc, redundanti ruit in propinquos
Gurgite campos.

Et quod agrestis seges inquietis
Nata sit tantum titubare culmis,
Primus in culmos segetesque latae
Impetus undae.

Hinc quod abduci videt & moveri
Pote, festino movet unda cursu,
Ut casas viles, humilique tectas
Stramine caulas.

Quodsi in Alpinas eadem subinde
Incidit rupes scopuloque lympa,
Si que robustam reperit gravique

Pondere caute,
Affilit velox quidem, & impetenti
Pugnat interdum similis, sed & tunc
Nonnisi allidit, cuperetque quamvis
Ludere, ludit.

Nem.

106 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nempe robustæ gravitas modestam
Efficat molis generosa lympham,
Ut nihil possit, redeatq; vano

Spreta tumultu.

Id fit in nostris animis frequenter,
Ut quis è limo est, faciliq; molle
In lutum gleba, modicis liquefcit

Illicò guttis.

Ut quis exili paleæ leviq;
Pulveri compar, minimo movetur
Protinus vento, tenuiq; prorsus

Sternitur aurâ.

Non statim cedunt animi valentes
Æolo cûivis, rationis illis

Est suum pondus, stabilisq; firma

Robora mentis.

Bella commotis agat undequaq;
Fluctibus livor, gravibusq; pravi
Æmuli certent odijs, & acris

Cuspide linguæ.

Qui potest sèipso propriæq; fulcris
Stare virtutis, minùs invidorum
Hic timet motus, quia tutus omnem

Excipit hostem.

Tela si pugnant inimica, parvum
Vir probus sentit reputatq; vulnus:
Et licet sentit, tamen ille nullo

Læditur ictu.

Qui

Qui semel mortem didicit vel ipsam
Temnere, & temnit, subito minarum
Rider insultum, invidiæque qualvis
Despicit iras.

Frustra ab obtusis trepidamus armis,
Arma vim perdunt ubi cuspidata;
Frustrâ hebescentem metuit, qui acuto
Non perit ense.

O DE XXIII.

A D

VESPASIANVM KOCHOŬSKI

Nobilem rerum Polonicarum

Scriptorem.

Quæ penna? vel quæ sepia Lechico
Desudat orbi? Sarmatiæ nova
Quis scribit & signat futuris
Gesta stylo relegenda sæclis?

Ventura quæ post tempora posthumis
Mirentur annis, & doceat suos
Ævum secuturum nepotes

Historicum relegens volumen.

Audite! dicam, KOCHOVII manus
Et penna tanto nobilis à stylo.

Hic Scriptor, hic in eruditis
Sarmatiæ notat acta chartis.

ODE

ODE XXIV.

IOANNI IABLONOVIO

Vexillifero Regni

ET

IOANNÆ MARCHIONIS

de Bethune Filix

Inter Geniales plausus

Epithalamicum votum,

E Dico sponsis vota, vel ultimus

Quæ ducat orbis, discat ad æreas

Evecta Gadium columnas

Carulei vetus ora Glauci.

Vestra laborant sæcula gloriæ,

Vobis beatæ plurima circumit

Caterva sortis, & notantur

Perpetui sine nube soles.

Vos ad paterni stemmata sanguinis

Magnas Neptunum addetis imagines,

Vos prole sublimes futuris

Fulera Domus parietis annis.

Vos vincta pulchro nomina fœdere,

Vos, o! Poloni sydera climatis

Vivetis ætates, & auro,

Et solidas adamante luces.

ODE

O D E XXV.

*Quamdiu aquor mundi navigamus,
tamdiu fluctus.*

Mundus Euxino similis, mariq;
Caspio, sævis agitur procellis:

Ut quis huc tantum subiit, vadosum
Invenit æquor.

Semper hic fluctus, resonantis undæ
Dira vertigo, rapidiq; semper
Vorticis pugnae, gelidiq; cruda
Classica venti.

Scylla trux unum latus, & Charybdis
Alterum cingens metuenda, magno
Sæviunt motu, varioq; replent
Cuncta latratu.

Non ab infestis aliquam quietem
Africis speres; Aquilo feroxq;
Eurus hic stridet, tumidiq; frendent
Murmura Cauri.

Navis humanæ miseranda vitæ
Se freto credit quoties, furentem
Æolum sentit, tremulifq; pergit
Anxia velis.

Lætius quodd si referat cubile
Phæbus, & puro micuit sereno,

E 6

Heu!

110 BENEDICTI á S. IOSEPH
Heu! nimis sudum breve, blandiensq;
Decipit aura.
Rursus horrendis inimica nimbis
Bella tempestas movet & movebit,
Rursus immitis subeunda rursus
Prælia ponti.

ODE XXVI.

AD
STANISLAVM KRAIEWSKI
Decanum Gnesnensem,
Tribunalis Regni
Præsidentem.

VT Themis quondam lachrymata dixi,
Ut Themis quondam querulata flevi,
Non queror iam sic, quia non malignâ
Opprimor arte.
Nuper immensi dominando terris
Meq; regali trabeando sumptu,
Ad caput ferto, adq; manum potente
Splendida Sceptro,
E pulchris malè pulsa tectis,
Atq; concessos dare iussa cinctus,
Quas tui leges, dolui scelestæ
Cedere fraudi.

At

At modò primæ rediêre sortes ,
Et profanatæ renovantur aræ,
Iura cum specto KRAIEVIANÆ

Credita CLAVI.

Rusticas erro minimè per ædes,
Nec per ignotas vaga vector urbes,
Quò feror tantùm, veneratur omnes

Lechia fascès.

Hic vel obscuro licitum mapali ,
Vt suas preissum recitet querelas,
Ac Herum dicat , quoties gravantem
Sustinet Aulam.

Hic hero fas est, quoties rebellem
Subditum sentit , recitare quantùm
Subditus peccat, Dominumq; quanto
Asperat ausu.

Si quis ereptos patitur penates,
Vel datam venum gemit ire famam,
Promat hic vulnus, si aliquando stricto
Scinditur ore.

Nil sciet clausum, referetq; pœnam ,
Si vel erravit Dominus, vel audax
Subditus læsit, vel iniqua si quid
Deviat ira.

Hic ad ereptam licet ire villam ,
Hic laceffitum reparare nomen,
Hic ab inflicto poterit reposci
Pœna dolore.

Sicq;

112 BENEDICTI à S. JOSEPH

Sicq; dum specto mea iura reddi
Pristinæ formæ, repetiq; leges
Quas tuli quondam, meliore nolo
Vivere sæclo.

Millies dicat mihi iura, rursus
Millies dicat, voveo, redibunt
Sceptra sub tali, repetentq; raptum
Iudice Regnum.

Millies dicat mihi iura; laurus
Fracta quæ quondam, melius virefcet,
Inq; maiores veniet sub isto
Iudice frondes.

Millies dicat mihi iura, tunc spes
Crescet ereptæ melior coronæ,
Tunc reassumet temerata primum
Purpura vultum.

Atq; si Tuscas etiam sub Alpes,
Vel peregrinas properabo Gades,
Ultimas vel si Tyrii subibo
Climatis oras,

Resciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, nil morata
Desero Gades subito, remotam
Desero Thulen.

Imo si celsos habitabo cælos,
Et sciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, tunc vel ipsum
Desero Cælum. BENÉ-

B E N E D I C T I
 à Sancto
 I O S E P H
 Scholarum Piarum
 L Y R I C O R U M
 L I B E R T E R T I U S .
 O D E I .

A D
 STANISLAUM SZCZUKA
 Regni Poloniæ Referendarium.
*Pulchrum bellatricis Domûs testi-
 monium in expeditione Viennensi
 septem simul SZCZUKOVIOS
 militasse.*

S Oror Gradivi non reputat quot, &
 Quantinè pugnent, cui satis est, potest
 Si scire, quales. Bella nempe
 Non numero, sed agente fortis
 Virtute constant militis. Attamen
 Roma illa pulchrum censuerat suæ
 Quandoq; genti, dum phalanges

Ex

114 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ex Fabijs numeravit ipsis ;
 Dum tota quondam castra sequentibus
 Nec tanta cessit fama Quiritibus,
 Vt sanguis unus in Veientes
 Patritijs tonuisset armis.
 Pulchrum Polonis & chronicis decus
 Conscripta solis quando Toporijs
 Vexilla septem, totq; strictas
 Enumerat Cromerus secures.
 Et SZCZUCIANIS servit adoreis
 Fuisse septem SZCZUKOVIOS simul ,
 Bellona quos Mater cadenti
 In columen statuit Viennæ.
 Ibiq; COLLIS pro rigido triplex
 Mavortis Hæmo, RASTRAq; pro integris
 Nativa castris , pro potenti
 Mens steterat generosa muro.

ODE II.

*Fallitur, qui reverentiam de metu
 querit.*

Nemo non lætus , famulantis omne
 Excipit postquam studij tributum;
 Nemo non gaudens humilis profundo
 Poplite cultus.
 Sed coli quisquis cupit , id coarcto
 Non metu quærat, trepidante vera

E genu nunquam reverentis exit

Gloria pensi.

Comitas magnum statuit, suiq;

Imperat summos ubivis amores ;

Nescit incusso veneranda reddi

Larva pavore.

Qui minas addunt , propriiq; tali

Corporis cultum methodo requirunt,

Non adorantur , sed ut efferata

Monstra timentur.

ODE III.

A D

CAROLUM DOLSKI

Magni Ducatus Lithvaniæ

Supremum

MARECHALCUM,

Scholarum Piarum Dabroviciensem,

Lubieszoviensem Fundatorem ;

Dum desideratissimæ suæ Consorti

ELISABETHÆ

OSTROROGIÆ

Septenæ prolis funeribus stipata

dolenter funebria pararet.

I Nane morti munus, inutile

Simulq; pensum flebilibus statim

Sta-

Stagnare lachrymis & amplo
 Insoliti gemitus canali
 Rigare pectus, dum sociam thori
 Prolemq; defles, quæ numerosior
 Ornabat ut vivens Parentem,
 Sic subitis citò rapta fatis
 Auget dolorem. Marmora lugubri
 Perfunde fletu, teq; rigentibus
 Ad iterne lamentan. sepulchris;
 Ad miseras Lachesis querelas
 Obdurat aurem. Sic Phæton suo
 Quondam Parenti, per Rhodopeias
 Deffleta sic rupes gementi
 Euridice toties marito;
 Nec lachrymarum profluvius fuit
 Lenita quidquam mors; stimulo dolens
 Sævire iduq; in paventes
 Phæbus equos potuit, negare
 Ipsiq; mundo servitium; miser
 At Fata versus nil potuit Parens,
 Ille, ille cûi aurora vespereq;
 Et celeres famulantur horæ.
 Argilla quædam nos figuli sumus
 Omnes supremi. quid querimur? sua
 Si vasa fingit, & refingit:
 Nemo hominum juvenis senexq;
 Immunis, ætas nulla, volubilis

A lege fati est. Illa eadem dedit
 Nos hora quæ nasci, illa mortis
 Nos tragico subicit tributo.
 Perenne nil est; plurima iam suis
 Defuncta fatis; & reliquum quod est,
 Spectat ruinam: ipsæq; noctes,
 Imò dies obeunt & astra.
 Immensa terras tam solidas neq;
 Iuvabit unquam machina, & oppidis
 Et urbibus fatalis instat
 Ictus; ab hoc elementa casu,
 (Et quidquid hinc nos sustinet, ac alit)
 Orbisq; pendet; pennigero gregi
 Apertus aer, ludit omnes
 Squamigerum genus inter undas
 Tutè, nec ullas insidias putant
 Pisces: at hamus, vel modicum cibi
 In ære captivat recurvo;
 Visco in aves pedicisq; laxis
 Accedit auceps callidus, & novâ
 Prædâ potitur: sic hominum super
 Stat Parca vertex, & ictu
 Continuo minùs arbitantes
 Percellit atrox: sic aliquem grege
 Abducit è nostro assiduè gravi
 Venatui instans, mille ut hamis,
 Sic laqueis metuenda mille.

Ere-

Erepta coniux ELISABETH tibi
O Magne DOLSCI ! pondò statim suam
Præcessit & secuta Matrem
Septicipis sobolis ruina.
Videre natos exanimes, simul
Spectare dilecta ex Niobe unicum
Rigensq; marmor, quanta cordi,
Quanta tibi catapulta sævi
Fuit doloris ! verum animo est opus
Magnoq; mentis robore, siquidem
Lugere vix viri est, Lacena
Christiadum pietas scit à quo
Hæc tela nobis proveniant Duce.
Non est Lycæi nervus Apollinis,
Nec ira Latonæ furentis,
Quæ Nioben nimium superbam
Suoq; fætu se Ortygias supra
Divas ferentem vindice Filij
Ultura ferro, grande natis
Tantalidi quoq; grande Matri
Ut vulnus, ipsum sic dedit exitum;
Sed id supremi velle fuit DEI,
Humana cui servit voluntas,
Velle hominis cui servit omne;
Probata cælis ut tua ELISABETH,
Et quarta ternis Gratia Gratijs
Addenda, de præsentè vita

Ad Superâam meliora felix
 Transire posset regna : cui statim
 Parata cælis præmia, ubi sequens
 Illa illa natûrum corona
 Se medijs sinuavit astris.
 Finem dolori pone ; ita Martio
 Extinctus olim Filius , & quidem
 Quem mæstus unicum tenebat,
 Nec reliquæ fuit ulla prolis
 Spes , temperavit sed gemitum tamen
 Sic , ut Senator funera publico
 Privata postponens , eâdem
 Se Patriæ statuisset hora.
 Te Curialis Scipio Littavi
 Ambit Senatûs , funereis videns
 Te deinde pullatum lacernis
 Blandus honor, subito curuli
 Ferale mutat pegma, nec ingerit
 Lugubre peplum , sed trabeâ, iubet
 Sed more vestiri Gabino
 Patritios habitus , & illos
 Pro nigricantis firmate tegminis
 Profert amictus, quos diademata,
 Quos scepra , quos omnes videre
 In medio cupiant Senatu.

ODE IV.

Ad

A D

HEDVIGEM IABLONOVIAM

Supremi Exercituum Ducis

Filiam.

*Dum 10 ANNI KRASINIO
desponsaretur.*

Q Vem Leda mallet, quàm dare Castorem?
Præfert Achilli quem proprio Tætis?
Nubis KRASINIO IOANNI
Pulchra IABLONOVII vireti
Pomona; deducens IABLONOVIO
E Patre Mavortem, KASANOVIA
E Matre Bellonam, vicissim
Ipsa novos paritura Martes.
Ut ut qverenti perfidus Orpheo
Hymen serena pro face flebilem
Fumum resuscitat, nec omen,
Vel proprium sine nube vultum
Ostendit; at vos connubialibus
Magis fidelis convenit ignibus,
Non dira cum tantas adunat,
Sed melior paranympa mentes
Fortuna. Nec Thrax Euridicem Orpheus,
Heben Polonus sed capit Hercules,
Ad-

Admetus Alcestem, venustam
 Mars clypeo melior Dianam.
 Tu nata magno sanguine Cynthia
 Ignara nubis, Tu Iove prodita
 Tonante Pallas, Christiani
 Tu rutilans Cynosura Solis.
 Tu pulchra pulchræ Filia Gratia,
 Minerva Iunonis, melior Tui
 Pandora sæculi, Dearum
 Una nurus, graviore multas
 Præis cothurno, quam famulus Pudor
 Candorq; pleno circumit agmine,
 Quam blanda comitas amico
 Illicium statuit IOANNI.
 Iam vota felix fume, vel ultimus
 Quæ discat Orbis! Vive: adamantibus,
 Auroq; textiles obryzo
 Vive dies, placitumq; fume!
 In vota Sponsum. Vivite! vivite!
 Utriq; longis vivite sæculis,
 Utriq; , & in vestris avitas
 Pignoribus cumulate ceras.

ODE V.

F

AD

A D

HIERONYMUM
AUGUSTINUM
LUBOMIRSKI

Supremum Regni Poloniæ Thesaurarium,
Ressoviensem Scholarum
Piarum Fundatorem.

Nunquam Druorum sanguis ab arduis
Cessavit armis; à strepitu, minis,
Nunquam à resultanti tumultu
Scit requiem SRENIAVA motis
Pugnator undis. Sæpè voragine
Vastâ ac hianti gurges hic æstuat,
Ingensq; vis illi, nec unquam
Lenè fluit, nimîâ frequenter
Sed sævit irâ: saxa cui, graves
Oppone rupes; in scopulos ruit,
Firmosq; saxorum lacertos
Vexat atrox, fluidoq; cuncta
Assultat icû. Sic agit horrido
Fluctu tumescens Adria; sic agit
Et ille qui pro aquis rubenti
Sæpe fluit Rubicon cruore.
Quæ verò tanti Numina fluminis?

Quis

LYRICORUM LIBER III.

x23

Quis SRENIÆ perfpicias facit
 Spumare fic lymphas? ut arma,
 Ut galeas clypeosq; volvant?
 Nec fola vafis littora flutibus
 Pulſent, ſed Hæmo, ſed grave Pelio
 Offæq; deferant duellum
 Sangvineis ſaliendo ſpumis.
 Tu, Tu ille tanti Fluminis es Deus,
 Tu Martiales erigis altiùs
 Aquas, ut immenſis redundant
 Vorticibus, ſubitiſq; ſemper
 Stridant procellis. Tu reſſuentibus
 Neptunus undis, Tu pelagi Pater;
 Quod arva, quod cautes, potenti
 Quod ſcopulos feriat fragore,
 Tu IUBOMIRI Maxime. Non tamen
 Spumante Ponto, non fragor editur
 Latrante Scylla, ſed crepantis
 Fit ſonitus ſtrepitusq; ferri.
 Fluctusq; ſargunt non alij, niſi
 Quos mucro movit; nec regit hic Thetis,
 Bellona ſed Mater; tridente
 Res agitur neq; ſed trabali
 Res conſtat haſtâ. Pro ſcopulis novæ
 Petuntur arces; ſaxa nec ampliùs
 Tunduntur, at muri; nec agri,
 Sed validæ feriuntur arces.

F 2

Nec

124 **BENEDICTI Æ S. IOSEPH**

Nec Phœbus hîc iam tingit equos levi
Intrudens arcu , sed vehementibus

Mars acer armis, cûi capillus

Non rutilo renitescit auro ,

Sudore sed frons , ense riget manus :

Quem lenta nunquam balnea noverant,

Non molle Nympharum cubile ,

Sed gelidæ tenuère thermæ.

Sic illa primis sanguine gestijt

Ætas ab annis, sic clypeo super

Reclinis, aut hastâ Juventus

In patrio Tibi crevit amne

O! LUBOMIRI. Mars dederat cavo

Ab ære figum , non Tibi culitræ,

Non suave nutrices canentes ,

Sed rigidæ placuère conchæ.

Parvoq; Achilli non alius thorax

Quâm scuta, duri quâm gladij breuem

Dedêre somnum. Crevit ætas

Threijcium sonuitq; postquam

Ad arma cornu, Tu velut Africi

Eurijq; motus turbine; barbaras

Excurris adversus phalanges ,

Ac Getico metuendus Hæmo,

Spumantis instar volveris æquoris,

Littusq; non iam , Thressa minacibus

Sed castra verberas procellis ,

Et

Et rapido propè mergis alto.

At primus in nos arma Borysthenes

Sumpsit rebellis, mancipium antea

Et vile vulgus, Lerna patris

Multiplices pariens sed Hydras,

Et mille semper monstra: còercuit

Quæ mucro quamvis Sarmaticus, tamen

Illæ renascebantur Hydræ,

Quæ Herculeas etiam fatigant

Subindè vires. Iverat Hercules

Mavorsq; noster; Tu pariter Tuum

Post Herculem Thesèu paratis

In famulū populum catenis.

Verùm obsolescit gloria sæpius

In hoste vili; nec satis ad decus

Plebeia carrago, triumphus

Nobilior, quoties arenam

Par monstrat hostis Quare Oriens Tibi

Audaciori quæritur æmulo,

Geluq; concretas, acutâ

Nec glacie Geta vidit undas.

Palmare flumen fluctibus intulit

Se non supinis, naufragium statim

Ferendo Tauricæ, furenti

Ingrueras quoties fluento.

Vexilla pugnax quæ tulerat manus,

Regnantis & quæ gratia Principis

Infomnis in manus laboris
 Ultro dedit , Tibi militare
 Ad bella signum ! non puduit sequi
 Martem vel ipsum, quandoquidem manus
 Vexilla portabantur illâ ,
 Quæ gladio nisi, vel tripenni
 Assveta telo. Mox iterum gravem
 Implevit ingens Scipio dexteram :
 Et hic paludatos, Achillis
 Hasta velut , peperit triumphos.
 Nunquam in virili nempe manu rude
 Inersit telum. Clavi etiam potes
 Præstare , quod clavâ; loco arcæ
 Si solidas referabis arces.
 Ibit per ipsas fama Propontides !
 Tantiq; fulgor Nominis aureum
 Evincet Hermum : non Idaspem
 Non tumidum magis æstimabit
 Fortuna Gægem; pulchrius alluit
 Qui scuta pro auro , fert Garamantide
 Qui tela pro gemmâ, corusco
 Qui remeat SRENIAVA ferro.

ODE VI.

*Nemo Patriæ tanta tribuit , ut non
 plura acceperit.*

Tan-

LYRICORUM LIBER III. 127

Tanta nemo Patriæ
Rependit unquam, quanta de benigno
Eius accipit sinu.
Uicunq; nasci sit bonum perenne;
Ast ali perennius.
Laus sola, quod gignant, penes Parentes;
Amplior sed Patriæ.
Sustentat, educat, fovet, tuetur,
More matris optimæ.
A bellicis phalangibus secundat,
Hostiumq; turbine.
Spirare si licet malis repulsis,
Omnis inde spiritus.
Hoc fonte manant gratiæ, beata
Hoc volupta margine,
Felicitas hoc omnis ex fluento.
Vana Patriæ Patris
Plerumq; nomina, tituli tumentes.
Vel profuso sanguine
Das debitum Matri tuæ tributum.

ODE VII.

AD

M A R C U M

M A T C Z Y N S K I

Terrarum Russiæ Palatinum.

Varezensē Scholarum Piarū Fundatorem.

F 4

Eone

Fonè tendam præcipiti ferox
 Vates volatu? quò celeres vibrat
 Suoline per nubes & auras,
 Æthereis propior coluris
 Festinus alas Accipiter? petit
 Quò celsiorum lumina syderum
 Niml' oq̃, in cretiosq̃ tractus,
 Et reliqui nova regna mundi
 Impune pennis scindit alacribus?
 Insultatos nec tenues axis
 O Magne MATCZYNI! volatus,
 Accipiter properas avitus
 Adurget alis, cū varius comes
 Infructa plumis Gloria ad ultimos
 Usq̃ usq̃ luxatur Triones,
 Teq̃ suis super astra pennis
 Portare tendit. Profer in æthera
 Coru q̃ mentemq̃, effugit infimas
 Mens magna valles, quam sub ipsos
 Dexteritas vehit ipsa cœlos.
 Crejetas? urbes, & capitis minor
 Recedit orbis, regna volatilem
 Ivere sub pedem. Io magne!
 Hector ovas, superoq̃ nomen
 Inducis axi. Te super alzida
 Remotioris littora Bosphori,
 Dacumq̃ Getulumq̃ supra

LYRICORUM LIBER III.

129

Fama vehit, Rhodaniq; canas
Excedit undas. Ibis & ultimis
Noscere Colchis; ibis & ultimis
Noscere Bactris, Fama promptam, &
Accipiter movet ultrò pennam.

ODE VIII.

*Nihil in mundo securum, quod
prosperum.*

STat nulla certo prosperitas loco.
Rerum beatos tangere limite,
Immane portentum, omne lætum
Am. iguo solet ire passa.

Quæ firma credis, continui docent

Caduca casus: non ebori fides,

Aut oallet, aut rubet, molestâ

Nulla caret Cynosura nube.

ODE IX.

AD

REMIGIUM SUSZYCKI

Cracoviensem Canonicum,
Scholasticum Lanciciensem.

FS

Se.

*Serenissimorum Principum*ALEXANDRI
& CONSTANTINI*Moderatorem.*

C Hirone sub quo, sapius interest,
 Et magni Achilles à teneris statim
 Formentur annis, ad Coronas
 Et geniti vigilem requirunt
 Omnino curam. Nos adeo sumus
 Qui turba simplex, qui populi sumus
 Servire nari, subditosq;
 Quos rutilis dedit esse sceptris
 Natale fatum, præcipuos tamen
 Semper Magistros poscimus, ultimam
 Minante natura ruinam,
 Ni ingenuâ stabilitur arte.
 Iam verò Regum quos diademata,
 Quos cineta summis purpura fascibus
 Expectat, & regale oryxum
 Quos cupidis manet ultrò votis,
 Quantum educari pertinet! indoles
 Privata quando ne ligitur, sibi
 Vel admodum paucis nocebit,
 Exiguum paritura damnum.

LYRICORUM LIBER III.

131

At quos theatri publica Principis
Orchestra poscit, cui cydares student,

Cui summa maiestas paratur,

Hic proprio famuliq; domino

Nutritur orois, si male sedulam

Custo lis Argi respacit sculam;

Et si gubernatrix ab iosis

Non fuerit bona norma cunis.

Sunt multa regnis damna, nec interim

Durare possunt; à male Principis

Regnantis instructa iuventâ

Perpetuæ populoscq; vexant

Regnumq; clades: nec licet his malis

Sperare finem, ni vel in ultimo

Agone Regnantis, vel ipsis

Dum veniunt sua busta regnis.

Hinc ista magnos cura frequentius

Movit Pailippos: hinc Theodosijs

Impensus est labor, quis esset

Arcadij moderator? & quo

Ductore posset tam Imperij gravem

Subire molem, quàm diademate

Cinctus, paludata decoram

In triba perhibere scenam.

Hinc & IOANNIS sollicitum petit

Res ista pestus, quo nolo Lechice

Crescens ALEXANDER coronæ,

132 **BENEDICTI à S IOSEPH**

Quomodo Sarmaticis & alter
 Natus triumphis Filius indolem
 Ad regna formet, formet & inclitam
 Dignamq; **CONSTANTINO** opimis
 Imperijs solijsq; mentem.
 Nam si **IACOBO** Sarmaticas prior
 Lucina spondet Iunoq; purpur. s,
 Non vult **ALEXANDRUM**, corusco,
 Non alium spoliare Fratrem
 Intendit oïro. Sunt ea nomina
 Formata sceptris; est ea maximi
 Fortuna Patris, Filiorum ut
 Quisq; suam teneat Coronam,
 Regniq; pomum: cum Iagelónico
 Et Calimiro non patrius nisi
 Servivit Orbis, sed relictam
 Regna alibi petière prolem.
 Fortuna nullum deseret; omnibus
 Sunt regna natis, si puerilibus
 Non desit informator annis,
 Spemq; novis foveat tiaris.
 Tu tu ille tantæ rector es indolis,
 Tu ad Sceptr. formas progeniem optimi
 O digne **SUSZYCCI IOANNIS**,
 Tu Lechicæ so. olem **MARIÆ**.
 Augusta proles vel sapientiam,
 Vel frana mentis discit, & ubere

LYRICORUM LIBER III.

133

In regna plausu, se Leonem
 A tenero manifestat ungue.
 Crescit futuris gloria sæculis;
 Oroisq; spectat, quantus hic Hercules,
 Et ille quantus est Achilles,
 Deq; tuæ studio Minervæ
 In quanta surgit culmina Patrio
 Ornanda Scuto. Iam video, æquitas,
 Et illa quæ Reges adornat,
 Temperies bonitasq; morum,
 Vultus sereni blandaq; comitas,
 Regniq; legum magna perities,
 Et cuncta, quæ Regnante digna,
 In dociles abiere mentes,
 Sed te Magistro. Quandoquidem tibi
 Fortuna nostri credita Cæsaris,
 Da vela lætus, spesq; nostras
 Sollicitis moderare remis.

O D E X.

*Sic quosdam Fortuna favor, vel vir-
 tus commendavit opinio, ut ipsa
 vitia putentur virtutes.*

Hercules toto celebratur orbe,
Hercules pulchris ubivis triumphis
 Ple-

114 BENEDICTI à S. IOSEPH

Plenus incedit, faciuntq; grande
Sæcula nomen.

Quod Leo quondam Nemeæ timendus
Sentit oppressos graviter lacertos;
Et quod impactæ gemuit sub alto
Vulnere clavæ;

Quod coruscanti radians in auro
Menali demum superata cursu
Cerva pernici, quod & Hydra stridum
Hauferit ensem;

Non levis Taurus populis quod horror
Hesperijs olim reboans in agris,
Quodvè Sus vastæ Arcadiæ potentem
Senferit ictum;

Lata discurrens canit universum
Fama per mundum, memoresq; fasti
Herculem clamant, sua dentq; tantis
Præmia gestis.

Et tamen scimus, quod & impudenti
Est Leo donum positus puellæ:
Scimus horrentes maduère nardo
Quomodo crines.

Scimus, ut duro manus illæ ferro
Nota, vel fusum muliebri sumpsit,
Vel tubam ponens cecinit nugicis
Carmina plectri.

Scimus, ut clavam pudet hæud virili

LYRICORUM LIBER III.

125

Fæminas inter studuisse penso ,
Flexit ut Martis soboles ad unam
Transfuga lænam.

Hercules felix tamen inter istos
Semper excessus; vetus illa magnum
Herculem clamat , memoratq; præsens
Sæpius ætas.

Proh ! quid id tandem? scelерum nefandus
Orbe quod toto celebretur hæres,
Quod sub illustribus vitium triumphet
Pallio honesti.

Credo Fortunæ favor est , & illa-
-Op'io gestæ semel orta vitæ,
Ipsa virtutes putet ut tenaci
Crimina sensu.

Sit miser, certos habeatq; nexos ,
Creditur magnus : quia fama pronis
Quem levat ventis , etiam per ipsas
Emicat umbras.

ODE XI.

AD

STANISLAVM WITWICKI
Episcopum Poñaniensem.

Ergo minacem fatidica face
Planeta vultum , & prodigialium
Arca.

Arcana Saturnus dierum

In Lechicum quoq; portat orbem?

Pridem Cometarum exitiis

Ardemus astris; sformare longior

Pridem redardescit favilla

Igniferis metuenda virgis.

Credetis? io! flammivomos trahens

E nube crines sydus in Arctico

Fulsit Po'ono, faustiori

Sarmaticis radiavit igne

Planeta terris. Surgite Sarmatae

Et emicantis lumina syderis,

LUNAMq; nativasq; STELLAS

Multionis celebrate fatis.

ODE XII.

AD

M I C H A E L E M

à Visitatione B. M. V.

Scholarum Piarum.

*Post administratum optimè gesti bis
Provincialatus munus, Religiosæ sub
quieti modestissimè vacantem.*

Non illa imperij fames,

Non hæc sollicitæ cura superbiæ,

Ho

LYRICORUM LIBER III.

137

Humanam beat indolem,
 Sed desiderijs parta pijs quies,
 Sævi nescia turbinis,
 Ipsorumq; potens æmula Cælitum.
 Hâc Tu pace beatior,
 Quàm si Bactra tuis subdita nutibus,
 Vel subiecta foret Tyrus,
 Vel dives Phrygiæ Persia purpuræ.
 Inter dum Iuvenes manes,
 Quos primò tenere vere puertia,
 Vitæ sancta serenitas,
 Circumfusa suæ luce modestiæ
 Unos format in Angelos,
 Et planè medium conscendit polum.
 Nil tali meliùs domo:
 Nil post Empyreus nobiliùs plagas.
 Terris esse domesticum,
 Et celos humili tangere vertice.
 Sed Tu non MICHAEL fores,
 Ex his Angelici ni serent chori.
 Princeps Militiæ Sacræ,
 Verbo & compositis moribus eminens,
 Comprèndis sâtis omnia,
 In se, quæ interior continet Angelus.
 Tantâ cumq; modestiâ
 Privatus tacito vivis in angulo.
 In nos imperium tamen

Et

128 BENEDICTI à S IOSEPH

Et quædam placidi sceptrâ tenes Patris.
 Nam quædquid sumus, est tuum;
 Et nostrum esse, tuo ex esse stat, & stetit.
 Da signum MICHAEL tubâ,
 Et prompti sequimur classica milites.

ODE XIII.

*Didonis, & humana in promissis
 suis inconstantia.*

ME prius tellus subitò dehiscens
 Sorbeat, totam rapiatq; hiatu,
 Me prius vortex ferat, & profundum
 Mittat in amnem.

Me vel immiti iaculetur arcu,
 Vel nimis sævis perimat severus,
 Fulminum nimbis, pluvioq; tollat
 Iuppiter igne.

Ut vel infernas Erebi sub umbras,
 Tetra pallentis vel in antra mortis,
 Et tenebrôsæ miseranda pergam
 Limina noctis.

Te Pudor quàm si violem, vel illa
 Iura dissolvam, quibus obligata
 Hactenus vixi, retinens prioris
 Fœdera vitæ.

Re-

LYRICORUM LIBER III.

136

Regna vel Mavors Rhodopenq; donet,
Vel suam Delon, Clariosq; fines,
Delphicam Lesbou, tribuatq; dices

Phæbus Amyclas.

Nec Iovis Cretam volo; prima quondam
Cui fides à me fuit: illè nostros
Servet affectus, alium recuso

Nosse maritum.

Audijt tristi recubans in urna
Ille qui primos tenuit iam amores,
Hæcq; commotus loquitur dolenti

Corde Sichæus.

Dicis id nostris malefida tædis,
Ecquid internum tenet ille pectus
Ignis, ut totas vehemens adurat

Flamma medullas?

Sepibus tædas adhibeto, tanto
Non flagrant æstu, stipulamq; non sic
Fomes exurit, mala sponse quanto

Ureris igne.

Cerva defixo semel icta telo
Horridis errat fugitiva sylvis,
Interim nescit, latus alta quando

Læsit arundo.

Ureris Dido, neq; Luna svavem
Impetrat somnum; vacuas per ædes
Hinc & hinc curris, positisq; marces

Langvida stratis.

Et licet prandes , licet inquieta
 Sæpe convivæ loqueris , sub imum
 Intrat Æneas penetrale capti

Non benè cordis.

Interim cessant operæ , nec Urbis
 Tecta consurgunt , validæq; turres
 Et domus cessant; posito quiescunt

Mania vallo.

In nemus fert mens ; it odora ponè
 Vis canum, stipant equites, Parygamq;
 Est frequens tecum comitatus, ad sat

Dardanus hospes.

Credis in nexos quod itura castes
 Ursa, vel mulo iaculo quod Arram
 Tigridem prorsus perimes , ferumq;

Dente leonem

Non aprum, fulvos neq; tanta cervos
 Quærit indago ; capienda laxo
 Dama tu reti , peritura tenso

Tu lupa ca Te.

Fulgurat cælum , sequiturq; plenus
 Grandinis nimbus, nova quisq; quærit
 Tecta , sub tanto qveat ut latefcens

Sistere nimbo.

Troius Æneas fugit, & tu eandem
 Sola speluncam petis : ardet æther
 Igne, sed nec tu miseranda parvo

Ureris æstu.

LYRICORUM LIBER III.

141

Obstitit rectum , pietasq; , primus
Obstitit sanè pudor ; at Cupido
Et Venus vicit, quia prostitutum es

Passa pudorem.

Coniugem dicis , sceleris sub isto

Et tegis nomen titulo? supernus

Nesciat tanquam polus, & corusci

Regia solis.

Finge proit vi sum; vaga fama turpem

Pallicem spargit, penetravit iste

Criminis rumor Lybiam , meaq;

Detulit auri.

Hactenus fractum Phrygiæ pudorem

Exprobat læsus Dominae Sichæus;

Heu! quotus nostrum gravioris haud est

Criminis author?

Sæpius cælo , superis vovemus

Sæpius Divis ; maculandus ullo.

Nemo quod nostrum vitio sequentes

Vivet in annos.

Venit interdum brevis hora, parvum

Et sue poscit spatium voluptæ ;

Nos Dei obliti scelerum lutosi

Mergimur undis.

Hæc dies dicit, quia nulla nostrum

Ira passabit violenta pectus ;

Ira non tantum, subeunt sed atri

Castra furoris.

Hæc dies dicit, quia nulla puram
 Vis subintrabit minus apta mentem;
 Heu! Venus nostris quoties potitur
 Integra castris.

Hæc dies dicit, quia non avaro
 Vile quæretur studio metallum;
 Ecce non aurum, minimas sed hæret
 Pectore nummus.

Hæc dies dicit, quia lassâ morbis
 Ad suum rectum remeabit ætas;
 Sanitas venit, tenet omnis ægrum
 Vita teporem.

Millies cælo, superis vovemus;
 Millies cælo superisq; factum
 Frangimus votum, similes furenti
 Semper Elisæ.

Heu! quid infidi superos, Deumq;
 Ludimus? lapsi meminit pudoris
 Impudens Dido, temerumq; lavit
 Sangvine crimen.

Nos Dei iustam retinentis iram
 Prorsus obliti, scelerum vadoso
 Mergimur ceno, immemores sequentis
 Undiq; pœnæ.

ODE XIV.

A D

RAYMUNDVM
à S. CATHARINA

Scholarum Piarum.

*Dum ci Author Lyricorum suorum
curam commendaret.*

VT absq; nævo vivis , & integra
Servas profundæ regna modestiæ,
Sic vive mi RAYMUNDE; nostri
Interea memor esto partû.
Labore proles nata meo , meâ
Qualiq; Musâ, Matre ; domesticis
Non vult supersedere testis ,
Sed medijs cupide theatrum
Aspirat orbis. Non, modico memor
Se Patre natam ; non, inopum memor
Natalium fortis , per urbes
Per varias cupit ire terras.
Mitto , protervus quò trahit impetus,
Custode sed Te : sit tenuis licet
Pauperq; , Tu contende, ut omni
Circumeat tamen absq; nævo.

ODE

ODE XV.

A D

*Vetustissimanz*CORVINORUM
Familiam.*Cum suo CORVO diutissimè
perennantem.*

VT ut sit ipsis vana superstitem
Vixisse CORVUM fabula sæculis,
Vester secuturos legendam
Historiam dedit in Nepotes.

Non una CORVUM sæcula grandibus
Implere fastis, postquam adamantinis
Is ipse captivam catenis

Parcam agiles agit ante currus,
Et pro tributo itamina strenuæ
Prolixa vitæ mandat aheneis
Ducenda fusis, temporumq;
Pensa gravi solidanda ferro.

Et cum frementis monstra Propontidis,
Aut æstuosi regia Bosphori,
Auterq; inaccessiq; Phocæ,

LYRICORUM LIBER III.

145

Et gelidi simulacra Cauri
 Plerosq; terrent à medio brevis
 Ardore cursûs, ille tot impiger
 Decurrit ætates; volucrem
 Nec spatjs cohibet volatum.
 Vos illa tantæ, Vos Soboles Avis,
 Vos è Quirinis proveniens jugis
 O! Magna CORVINI propago,
 Per Proavos Atavosq; longum
 Impletis ævum: cûmq; alias domos
 Absumit ignis, vel violentior
 Everrit Eurus, aut hiulcis
 Trux Boreas, Aquiloq; nimbis,
 Vastantq; fessis tempora sæculis;
 Vos à tot annorum ordinibus gravem
 Nescitis occasum, perenni
 Sed solidos adamante menses,
 Sed ducta duro sæcula marmore;
 Sed fusa forti, ac impenetrabili
 Momenta ferro, sed metallo
 Perpetuas numeratis horas.

ODE XVI.

A D

VINCENTIVM à S. IOSEPH

*Dum Romam ad Generalia Comitia
 electus illuc infirmus ires, & tan-
 dem*

G

dem sanus, & Scholarum Piarum Provincialis rediret.

N Il fata versûs, nil adamantinos
 Contra Polorum possumus ordines;
 Ut quemq; virtus, vel benignè
 Respiciens Cynosura blando
 Dignata vultu, quemq; suæ Deus
 Commisit urnæ; spebus hic illico
 Illudit humanis, videtq;
 Consilijs hominum supremum
 Non stare Numen. Te licet arida
 Depasta febris, Te macies licet
 Morbusq; non cessans ad almam
 Ire diu prohiberet Urbem:
 Periculosum fida cohors neq;
 Permisit unquam aut svasit iter; tamen
 Te Fata spem præter, beatæ
 Incolumem statuere Romæ.
 Quem fata amico prona fovent sinu,
 In seq; cælum suscipit, huic nihil
 Humana vis obest: per ipsa
 Letiferi quoq; colla morbi
 Calcando pergit: nec pueriliter
 Deridet ægrum, nec iocularibus
 Vexat cachinnis, aut amica

Prensat honor recreatq; dextrâ.
Sic post flagrantium tormina febrium
In sanitatis promptius effedo
Te prima devexit potestas,
Præpositi officiumq; Patris.

ODE XVII.

A D

ANDREAM ŁACKI

Insulatum Olycensem

Gnesnensem, Loviciensem,

Canonicum

Tribunalis Regni VicePræsidentem.

Fama refer, nostris iterum se transfuga re-
Sistere visa Themis. (gnis
Nec iam per varias extorris currere sedes
Vel vaga tecta cupit,
Postquam ŁACCIAČIS defendi sentit ab
Seq; suamq; domum. (Hastis
Non audet vitium grandes attollere cristas,
Tela nefas reprimunt.
Et malefana coquant aliquam si pectora cul-
Pæna comes sequitur. (pam;
Tuta fides, nulliq; patent sua limina fraudi,
Nec sua tecta dolo.

G2

Hinc

148 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hinc taceat veteres ætas transacta Solones,
Numina Iustitiæ.

ANDREÀ divina Themis præ Iudice, nul-
lura petunt alium. lum

ODE XVIII.

AD

IOANNEM BONAVENTURAM
K R A S I N S K I
Palatinum Płocensem.

*Dum Varavia sumptuosissimum
Familie suæ palatium erigeret.*

NON regna mundi , non Phrygias ego
Inviso moles , non Babylonios
Prospecto muros , sat dum in illa
Pono pedem vetus hospes urbe ,
Quæ prima nostris Principibus data
De lege sedes, quæve, vacat thronus
Si quando Lechicus, vacanti,
Prima legit Dominum Coronæ.
Hic hic Qvirites quantam ego surgere
Contemplor ædem, quam neq; Punica
Molita Dido , quam stupenti-
-Anchisiades oculo revolvens

Non

Non vidit unquam, conspicio domum,
 Magale quondam. Pars manibus suis
 Immensa volvit saxa, grandes
 Pars alia è Parijs columnas
 Excidit instans rupibus. Arx Iovis
 Non illa tanti, Regia non fuit
 Ac illa Solis, & pyropi, &
 Cujus ebur rutilum tegebant
 Ut tigna, sic omnem undiq; parietem.
 Non illa Memphis pyramide in sua,
 Dictynna vel templo; superbâ
 Majus opus Babylone, magnâ
 Urbisq; compar penè domus: potens
 Quam si videbit Iuno; suam statim
 Samum relinquet, & KRASINÛ
 Magnificas habitabit ædes.

ODE XIX.

A D

IOANNEM CHRYSOSTOMVM

a S. P A U L O

Scholarum Piarum

Per Poloniam & Hungariam

Visitatore Generalem.

Descende celsis hospes ab Alpibus,
 Hetrusca non Te detineant iuga!

G3

De-

150 BENEDICTI à S. IOSEPH

Descende ! Florentina Chloris
 Non patrijs remoretur hyblis.
 Et nostra tellus explicat uberes
 Planosq; campos , & Lechicæ sua
 Sunt prata glebæ , sunt fragrantés ,
 Lætus ubi spatieris, horti.
 Quidquid moratur magne CHRYSOSTO-
 Fixumq; reddit; pone moras, amor (ME
 Te nôter, aspectusq; nôter
 Sollicitis vocat ultro votis.
 Auditis ? ut jam Fama volucris
 Se tollit alis, ut p; CHRYSOSTOMUM
 Ven' re per campos , per urbes,
 Et cupidas peraiet per aures.
 Imus Poloni ! lætitiâ viæ
 Plausuq; frendent ; it Cal. santia
 Pubes , & arctis destinatum
 Læta tenet manibus IOANNEM.

ODE XX.

*Rerum omnium jactura reparabilis ,
 præterquàm temporis.*

THEsauris Arabum majus, & aureo
 Pactoli pretio tempus, inanibus
 Si tranlit stulij, irreparabile
 Dammum , & pernetuum malum.
 Fortunæ varias ut quis opes diu Fe-

Felix in propriam detulerat domum,
Posseditq; , niger quas habet Æthiops ,
Pleno divitias sinu.

Et tandem miseram pauperiem pati
Iustus sollicitos in tenui lare
Ducit sæpe dies , exiguus focus
Lautas nec retinet dapes.

Hic amissa potest prædia , pauperem
Restaurare domum , qui modici subit
Iacturam minimam temporis , omnibus
Fert damnum gravius malis.

Privatur placitis alter honoribus,
Privariq; dolet : sed veniet dies ,
Quando munifici gratia Principis
Largis depluet imbris.

Belli præcipitem perdidit aleam
Alter sanguinei , mox animum erexit ,
Et vires revocans egregius redit
Fufis victor ab hostibus.

Hic famæ subijt grande periculum
Livorisq; minas , mox iterum innocens
Se virtus perhibet , famaq; subdolis
Fit non læsa cuniculis.

Tempus dum stolido perdimus otio
Socordesq; dies , nemo refarciet
Damnum , præteriti consilio carent ,
Quo passu redeant dies.

Si rectè sapiēs , nec minimum boni
 Absumes spatium temporis, vnica
 Nam vel si hora abeat, non retinebitur
 Multis deinde repagulis.

ODE XXI.

I G N A T I O

à S. STANISLAO

D O M I N I C O

à S. THOMAAQVINATE

V E N C E S L A O

à S. FRANCISCO

*Scholarum Piarum Religiosis; uteri-
 nis Fratribus.*

Quid vestra nobis attulerit trias,
 Quid eruditæ mentis, & ingen?
 Gaza illa dives; nemo nescit,
 Invidiæ nisi quem malignus
 Adurit ignis. Cùm reliquis tuba
 Et dura Martis classica Fratribus;
 Cùm castra Bellonæ, vocantis
 Cùm litui placuere campi;
 Vos ad quietæ Palladis otium,

Vos

Vos castra seu ad claustra modestiæ
 Iuistis, innocente vitâ
 Egregium peragendo cursum.
 Sed castra spernunt, claustraq; desides
 Odere mentes, his gladius datur,
 His penna, prout cuiq; visum,
 Hoc meritam trahit amne laudem.
 Ad arma quos Mars Sarmaticus suo
 Accendit æstu, sanguine congruum
 Soluere iam pensum, Minervam
 Ingenio, calamoq; prompti
 Vos fæderatam redditis, indole
 Illâq; nostram per CALASANTIDEM
 Regnatis insignes, ut ipsa
 Non alibi reperisse Pallas
 Potentiolem gaudeat ægidem,
 Non regna Svadæ, quam dociles ubi
 Cuiusq; vestrum tam eruditè
 Introit, tenuitq; mentes.
 Vivunt profuso sanguine nobiles
 Post fata Fratres, ingenio datum
 Certare vobis, hoc volantem
 Ingenio retinete famam.

ODE XXII.

SERENISSIMÆ
HEDVIGI ELISABETHÆ
AMALIÆ

Principi Neoburgicæ
Dum Serenissimo IACOBO Polo-
niæ Principi desponsata Sarmaticos
fines ingrederetur.

P Rome terra, festiorem
Prome tellus læta frontem :
Sume molle, compta cinctus
Martijs egressa nimbis,
Quando Aprilis nuptiale
Administtrat ipse festum, ferta flores con-
Alemanni Nympha Rheni, (gere
Maximi proles PHILIPPI,
Cæsarum Regumq; sanguis
Patrio fertur LEONE.
Et marito capta SCUTO
Principi Princeps novâ se fert IACOBO
Iamq; cano sparsi crine (Palladem.
Bruma sævas clausit arces,
Durus Athlas non nivoso
Dissipat nives Olympo,
Algidis nec crudus armis

Hæmus altas stringit ornos, nō propinquas
 Non tepentes afflat auras (arbores.
 Eurus udo tristis ore.
 Non fatigat insolenti
 Vasta Caurus funda flabro,
 Sævientis flatus Austri
 Non meantem torquet Istrū, non Polonum
 Quæ Neoburgica Diva (Vandalum.
 Delicatum ferre passum
 Allubet, statim satelles
 Te frementis pulchra pluvis
 Scena stringit, te trecentas
 Excitata per plateas prompta stipat gloria.
 Blanda dulces aura risus
 Per nitentem ducit æthram.
 Ipsa Chloris liliorum
 Et rosarum fert canistra.
 Tam genistæ quam ligustræ,
 Tam cupressi, quam racemi, nuptam adorât
 Hospitem iam tige calcem- (Principē.
 -Hebe nova Herculis Poloni:
 Atq; segnes pone tractus,
 Limpidus dum servit æer,
 Prende lauros, & fatiga
 Mille soles, mille lustra, mille Princeps
 (sæcula.

SERENISSIMIS NEOSPONSIS

*Dum in Patriæ limitibus obviam
convenirent.*

C Reditisne? Fama postquam
Nuntiat Sponsam IACOBI
Patrium liquisse Rhenum,
Et Lecho stetit tractu;
Pax amæno ridet ore,
Ac IACOBUM dulcis Hymen ire gaudet
Regijs tunc læta Sponsis (obvium.
Sumit amplum terra cinctum.
Nec nivosos novit imbres
Nec polares sentit iras,
Subq; plantas utriusq;
Spargit herbas, spargit hyblas, larga spargit
Hinc rosæta de paterno (lilia.
Prodière rubra Pæsto.
Inde blandis nardus hortis,
Inde lætis caltha campis
Crescit, & viam decoro
Flore sternit, sternit omnes Flora vernans
Ponit udos Cyclas imbres, (semitas.
Asperas hyems pruinas:

Non

Non fatigat sævienti
Vasta Caurus funda nimbo.
Excitati sed svaves

Trudit alas, trudit auras sibilus Favonij.
Lenè Vandalus susurrat,
Carpathus strepit choreis :
Ex Bois tollit undis
Lucidas Phæbus quadrigas,
Et nivis pro turbulento
Rore lætos spargit ignes, læta spargit lumi-
Perge alacri Sponse passu, (ne
Perge alacri Sponsa passu ;
Iunge amicam uterq; dextram:
Vos Salus, Vos Pax sequetur,
Risus uno, Plausus uno,
Faustitasq;, Comitatusq; Vos sequetur tramite.

O D E XXIV.

A D

ALEXANDRVM BYKOWSKI

Scholasticum Cracoviensem,

Gnesnensem Canonicum.

Alludatur ad Gentilitium.

GRYPHEM.

R Eciprocanti Gryphs alibi pede
In Atticarum marmoreis capax

Lu-

158 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ludit chorearum theatris ;
 Hic levisus patulae circis ,
 Et cum rotanti ducere flexiles
 Gyros magistro respuit , alitem
 Sed tentat excursum , parato
 Quadrupedem quia prona currum
 Fortuna GRYPHI iungit , & impigro
 Dat frena collo , per mare , per solum
 Fortuna cum tanto iugali
 Per varias astitura terras
 Auriga felix. Subtrahere te more ,
 Tardis BYKOVI subtrahere passibus ,
 Et scande currum: GRYPHUS paternus
 Veligeris vehet ultro pennis.

ODE XXV.

A D

STANISLAUM DABSKI

Episcopum Vladislaviensem.

IO festivis sonet io ! campis ,
 Dignus illustri resonare plausu ,
 Ipsa quem virtus merito recenter
 Ambit honore.
 Io festivis sonet io ! campis ,
 Io ! iam primis revoluta scenis

In STANISLAI properat decorum

Sepia nomen.

Ibis insigni per inane passu,
Præsulum splendor, speciosa pulchros

Fama cui amplis cumulare pergit

Ductibus annos.

Ibis emotas super Orbis oras!

Ac diem tardo rapiente cælo

Patriæ vives decus, & Polonæ

Gloria Gentis.

ODE XXVI.

A D

LVDOVICVM d' ORGEVAL

Dapiferum Livoniæ

S. R. M. V Colonellum.

Bellona Marti connubialibus
Seu juncta tædis, seu quoq; bellico

Dilecta sit soror Gradivo

Fulminei soboles Touantis,

Non curiosus disputo: sit penes

Hæc fabulosas historias fides,

Martisq; Minervæq; verum,

Te sat erit LVDOVICE pullum

Si plectra cantent. Gallia fertilis

Ple-

160 BENEDICTI à S. IOSEPH

Plurumq; tales educat indoles,
 Ut ad Pyrenæos Latinum
 Inveniant Heliconæ montes,
 Hæmumq; bellis perpetuam domum:
 Musæq; eadem Castalias colunt
 Quæ forte ripas, non minori
 Velivolum studio Garumnæ
 Omnino servant. Sic ibi Martium
 Quæ stringit ensem; non refugit manus
 Et eruditam ferre pennam,
 Ingenijq; acies eadem
 In mente, quæ ferri est: ibi paginæ
 Vagina concors; nec gladio nisi
 Concessus est campus, disertæ
 Sunt etiam sua rostra lingvæ:
 Ibiq; iisdem collibus eminet
 Parnassus, Hæmusq;, & cytharam solet
 Audire quæ Phæbi, canoræ
 Illa tubæ quoq; servit auris.
 Sic Gallicæ te nutrierant scholæ,
 Sic Musa fovit, Stymonio simul
 Ut crederes Mar i, parando
 Ad geminam monumenta famam,
 Ut verò pigram degenerat quoq;
 Fons in paludem: non ita ab ostijs
 Si quando primis, & se eodem,
 Natus ubi est, malè servat amne:

Et

Et planta vix se latius explicat,
 Natale si illam detineat solum,
 Nec alteri translata terræ,
 In proprio nisi marcet agro;
 Sic Tu Parentum limine prodiens,
 Nec flexuosi littore Seqvanæ
 Contentus, ivisti per amplum
 Ulteriùs poliendus Orbem:
 Tagiq; primo pergis ad impigras
 Lustrator undas, qui haud ita proprio
 Gavissus est auro, ut cruento
 Dum micuit tua dextra ferro.
 Hinc illa tellus, quæ veteri diu
 Collisa Romæ, divitis ubere
 Nunc clara glebæ, quam Britannum
 Nereidem manifestat æqvor.
 Hinc Scaldis ingens, hinc Venetum tibi
 Lustrata Thetis, nubiferas subit
 Hinc quidquid aut transcendit Alpes,
 Et reliquas domina inter Urbes,
 Accessa Roma est; omnigenæ capax
 Tu ubiq; famæ, seu lituis crepet
 Ad arma Mavors, litterata
 Seu studijs recreet Minerva.
 At Marte postquam sub Lechico tua
 Bellare virtus cæpit, & optimam
 In Biasocerkuenfi theatro

Mens

162 BENEDICTI à S. IOSEPH

Mens habuit generosa scenam ;
 Tunc illa quercus (quæ nemus integrum
 Tam cingit amplè, ut quanta sub arboro
 Est herba tota ; tanta totam
 Illa eadem superare sylvam
 Annosa quercus possit) aheneas
 Ultro secures, ultro Erisichtona
 Vocat, nec indignata, frondes
 Si pariter , pariterq; rami
 Scinduntur : ipsi dummodo adoreis
 Servire possint , & meritam manum
 Ornare ; tunc Dodona palmas,
 Tunc virides dat Apollo lauros,
 Ac ipsa Delos : tunc Driades suis
 Cedunt choreis , tunc manibus novas
 Texere quas quondam coronas ,
 Ultro tuæ Ludovice laudi
 Et ultro cedunt. Sed grauioribus
 Quò plestra pergunt ass-na classicis ?
 Si bella D' ORGEVAL, severa
 Si sequeris generosus arma,
 Nec Pallas exfors ; tam bene literas
 Quam castra nôsti : sic gladium foves ,
 Ut copules Marti eruditam
 Pieridum LUDOVICE mentem.

ODE

ODE XXVII.

A D

IGNATIVM à S. STANISLAO

Scholarum Piarum.

NEc Te seqvacî perfida Theseo
Fortuna privat, nec mihi mutuus
Tu deêris Hercules : amicas
Iunge manus, paribusq; mecum
Insiste fœdus ponere legibus,
Et reddam Orestem. Peccat aheneam
Qvi damnat ætatem, dolorum
Sollicitis qveritarq; signis
Dedisse raros sæcula Castores,
Ego ipse Castor : si placet unicum
Assume Pollucem, & Lacones
Fama canet rediisse Fratres,
Orbisq; plaudet. Nec inuat argui,
Qvod sæpe vilis, qvi prior intimum
Testatur affectum, gregalis
Miles amor famulare nunqvam
Nomen recusat. qvi licet impotens,
Dat multa, si votum nimium dedit,
Dum se dat ipsum. Me sodales
Nulla quidem tibi ferre dextras

For-

164 BENEDICTI à S. JOSEPH

Fortuna, gemmis ut pote defluus
 Non pendit ullos cûi Tagus alveos,
 Me dives ipso : fœnerari
 Sed nec amor d' dicit, vel amplo
 Venalis auro pascere torridos
 Avarus ignes. Maneribus male
 Amor paratur, quem proiulis
 Quisquis avet retinere donis,
 Magis meretur, quàm tenet : at neq;
 Accedo vilis sarcina, debito
 Vel absq; commodo, fidelis
 Si statuo monumenta cordis,
 Census sat ingens. Ditior Indico
 Præ Gange candor, nec Mareotico
 Non maior auro, sed volucris
 Rara, fides, adeoq; multum
 Fœcunda, verum quælibet Herculem
 Si gignit ætas : sæcula Theseum
 Si tota dant unum, stupendis
 Indubiè socianda monst'ris.
 Admitte dextram, haud dissociabile
 Et scribe pactum : velle perennibus
 Et nolle servemus diebus
 Semper idem, studijsq; prisca
 Simus Dimantes. Quis scit in alteras
 An fama festis vecta curulibus
 Non ibit ætates, tubarum

Grandiloqvo recitans fragore,
 Vixisse & isto tempore Nestores,
 Vixisse amicos, quos semel unicus
 Ut iunxit affectus, svaves
 Nulla dies dirimet catenas.
 Quis scit futuris fabula sæculis
 Non vana num & nos historiam ultimo
 Non demus ex nobis Nepoti,
 Unanimes retinendo mentes.

ODE XXVIII.

A D

ERNESTVM NVGIVM

*Quid hæc omnia sunt, Opinio,
 Laudes, Elogia? Venti.*

Quod Te fama levat, quod proprijs NU-
 Sublatum manibus portet in aëra (GI
Applaudens populus, publica fervidis
 Quod Te laus rapiat rotis.

Credis Te solidis pergere curribus,
 Sublimiq; vehi cellius effedo,
 Infelix Phæton, heu! per inania
 Picti duceri ætheris.

Venti sunt, celebris non juga nominis,
 Venti plaustra ferunt, & nimium levis

Auræ

Auræ temo regit, non ita frivolis
Te committe jugalibus.

Quid Thebis genito profuit Herculi?
Quid Pellæ domino? Bactra quod & Tyrus,
Gades occiduae quod fremerent novis
Tanta ad nomina plausibus.

Unus follis erat, vel modicæ nisi
Flatus gloriolæ: mors subiit celer,
Et Famæ periit fumus, in unicum
Et versa omnia pulverem.

Ingentis memores nonnisi nominis,
Et vitæ immemores vivimus, & tamen
Plausus nil hominum, nil dat opinio
Plenis turgida laudibus.

Virtutis stadium qui tener, hunc vehit
Festivis melior fama curulibus,
Importatq; polo, celsaq; prosperis
Fert in sidera passibus.

ODE XXIX.

A D

LVDOVICVM ZALVSCIVM
Suffraganeum Præmysliensem.

Q Vis Te Parentis gloria maximi
ZALUSCIANÆ splendor originis
Effu-

Effud' t ignis ? quæ superna
 Parrhasio dedit Urfa cælo,
 Qvis milit æther ? rursus ab Arctico
 Venisnè summo ? & nobilior trahis
 Ignemq; temonemq; Solis
 Per medios Phæton coluros ,
 Inersq; terris. Num Tibi proprias
 Pandora dotes deposuit , suis
 Exuta donis ? num paternas
 Calliope dedit ipsa sortes ?
 Qvocunq; Præsul Te posuit die,
 Qvicunq; & author ; non ego vilibus
 Adscribo Te glebis , polari
 Sed genitum venerabor AGNO,
 Datumq; terris. Non humiles Tibi
 Adscribo cunas , purpureo cui
 In ore Comitas resedit ,
 Perpetuo memoranda cultu.
 Te Te ZALUSCI stipat alacribus
 Laus vera plumis ; Tu Iechico novus
 Splendor Trioni , Tu futuris
 Materies satis ampla fastis.

ODE XXX.

AD

A D

OTTONEM FRIDERICVM
à FELKIER S A M B

Palatinum Czerniechoviensem.

MEndace ni me perfida decipit
 Dioptra centro , cerno tuæ rotæ
 O! digne FELKIER S A M B curulis ,
 Dumq; rotam, simul & paratum
 Adverto currum. Non Cybele suis
 Deesse vellet prompta Leonibus;
 Ambiret & magnus Camillus
 Hæc patriam properare Romam,
 Vehiq; Victor , quem niveis eqvis
 Romana miles sub Capitolia
 Secutus intrantem relato-
 -Ex Celtiberis hilarem triumpho.
 Non ille tanti currus , ab unico
 Cui axis auro, temo cui aureus,
 Et ipsa curvatura puro
 Ac radij micuere ab auro ;
 Ut ista quamvis fracta rota est, vias
 Habere fuso quæ nisi sanguine
 Gaudet, triumphaliq; semper
 Tesqva solet superare cursu.
 Iperge felix , nec vaga nubilis

Da-

Damnanda peplis lumina porrige,
Sed inter ignes, inter astra
Flecte tuum moderator axem.

ODE XXXI.

Ad Famam.

*Vt de Serenissimo IOANNE & c.
xistente in Valachia Polonorum exer-
citu nuntiet aliquid.*

TERRÆ Parentis Nata, Fama quid files?
Mobilitate vicens

Viresq; eundo possidens.

Cur nubila inter abscondis tuum caput?

Cui oculi totidem;

Plurimæ quot extant corpore.

Nostri IOANNES quid gerat Princeps

Regia quid soboles? (throni?)

Quid militares ordines?

Prutumnè victor & vagum emensus Tyrā,

Moldaviæ populos,

Infida Daci littora.

Deditnè puznæ copiam mixtus Dahis

Concanus? & Cilicum

Armata telis agmina?

H

Ivitne

170 BENEDICTI à S. JOSEPH
Ivitne Seres sub jugum? averſo minax
Parthus eqvo, gravium
Vel grande robur Biſtonum?
Hucufq; nobis innuens nihil, ſiles
Fama, loqvax aliàs
Et orbe toto garrula.

ODE XXXII.

*Vana hominum cura, & fortuna-
rum licitatio.*

QVàm ſæpe ſpectans ridet inutiles
Fortuna curas, dum ſtudio nimis
Urgente venamur ſuperbas
Divitias, & opes anhelis
Votis procamur. Deſicit interim
Fortuna tantis parta laboribus
Noſtraſq; ſpes ludit, nec illis
Tanto animi ſtudio petitis
Permittit unqvam divitijs frui:
Sed vix amicas exhibuit manus,
Infida ſubducit deinde
E medijs fugitiva caſtris.
Eſt qui capaci condat in horreo,
Quidquid paternis verritur areis,
Gaudetq; ſarculo boum ſi, &
Mille jugis arat inquietos

Oſyris

LYRICORUM LIBER III.

171

Osyris agros : est etiam suæ
 Qui laxa pandit vela cupidini,
 Quousq; non plenas peculi
 Tum vel opum sedet inter arcas
 Parcus sibimet. Fit cui libera
 Et hora non est, sæpe quod integras
 Noctesq; consumit diesq;
 Usq; adeo studiosus auri,
 Et usq; nummi : cumq; superfluas
 Avarus auceps cæpit opes, & his
 Se sperat usurum, scelestæ
 Mors agili properat phaselo,
 Et omne tollit, quidquid avarior
 Collegit ingenti Euclio anhelitu,
 Hæresq; vel neqvam subinde
 In cyathis nepos abligurit.
 O ! vana multæ cura pecuniæ,
 O ! spes inanes! quò cupidam magis
 Mentem nutrimus, sæpe plus illa
 -Esurit & magis æstuantem
 Profert orexim. Sollicitudini
 Quandoq; nostræ sit modus. Omnium
 Sis plenus; & gemmis & auro
 Ultima te spoliabit hora.

172 BENEDICTI à S. IOSEPH

ODE XXXIII.

AD

STANISLAVM SZCZVKA,

Regni Referendarium.

*Dum à morte SAMUELIS PRAZMO-
WSKI, Palatini Plocensis, reliquam Ha-
statorum cohortem obsequio Patriæ
tenendam suscepisset.*

LAus nulla major munificæ manûs,
Quàm postulantem dum Patriam fovet,
Servatq; tensu liberali,
Nec modico retinet potentem
Sumptu cohortem. Taliter efflua
Et se profundens dextera clarius
Elucet, & dat eminentis
Signa satis generosa mentis.
Nam quid superbis nunc Arabum bonis
Pollere prodest? Mygdonias juvat
Tenere quid gazas? scelestus
Si nisi regnat amor tenendi,
Et largiendi nobilis exulat.
Inter Virorum non ego divitum
Exempla pono, quos avara
Mens nisi sollicitat, sitisq;

Quæ

Quâ parte magnæ divitiæ affluent :

Et in petentis commoda Patriæ

Quo ressuant sinu, tenaci

Nullus amor studiumq; menti.

Immane monstrum ! si patulis nisi

Rimatur auram faucibus Euclio :

Ad totq; fortunas, minaces

Excubias peragunt dracones:

Vel ille Serpens, Heiperidum aurea

Ad poma semper qui vigilat ferox,

Gryphesq; pennati, silentum

Ac domini nemorum leones.

Quæ liberalis dextera pulchrius

In militares effluit indoles,

Cum sicut herbam imber, vel humanum-

- Ut nutriunt alimenta corpus ,

Sic ad viriles excitat impetus

Et Martialem sæpè animum favor

Regumq; Magnatumq;. Regno

Protinus est cuius parata

Fortuna, quandò præmia bellicis

Sunt prompta dextris. Strenua quilibet

Audere novit, quandò frustrâ

Nemo. Statim cadit atq; langvet

Herôa virtus, si rude, vel parum

Videt metallum nobile, fulgidum

174 BENEDICTI à S. IOSEPH

Si ponis aurum ; & excitatur
Et celeres agitat triumphos.
Non peccat unquam Munificentia
In exigentem prodiga Patriam ,
Laudemq; habet, qvi militares
Irriguo foveat amne mentes.
Sed ista quorsum ? ni Patrius Tibi
Gratetur Orbis, ni Lechici quoq;
Gratentur Hastati, profusa
Quos retines refovesq; dextrâ
O Magne LVCI. Non Patriæ nisi
Hæc turma, laudi velit & tuæ :
Tibiq; quælibet perenne
Hasta levat cataphracta Nomen.

ODE XXXIV.

AD

IOANNEM BONAVENTVRAM
K R A S I N S K I

Palatinum Płocensem.

Valerij CORVUS in KRASINIO-
RVM & CORVINORVM
Nobilissimis Familijs al-
tissi-

tissimè evolans.

POLONA Corvum Vanda, vel aureo
Fortuna lenis copulat annulo?
Fortuna? vel pernix citatis
Fama iubet properare pennis
Phæbi volucrem! cum levioribus
Commune Nilis huic nihil aliti;
Qui si volaturus per auras
Plumigeris parat ire remis,
Non segnis, uno sed cum Aquilis gradu
Iam convolutum verberat aëra,
Iam sub coruscantem calenti
Sole domum propior sagacem
Non stringit acri lumine palpebram:
Sed sive ferri fulgor, atrocior
Seu urit ardor, verberantes
Intrepidè speculatur ignes.
Qui signa primo Marte sub Aufone
Secutus, alis, indomitis velut
Armis minabundos adorsus
Nil animo metuente Celtas.
Audere visus plura, severior
Quàm posset hostis credere, & impotens
Sperare Messalæ Gradivus
Ancipiti variante bello.

176 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Vernante stipat prodroma Martium
Bellona lauro protinus Alitem ,
Et rumor egressus tubarum
Grandiloquo resonat fragore,
Non Sole tantum lora vel aureos
Tenente frenos, Marte etiam nigrum
Rectore CORVUM iam quadrigas,
Iam celeres agitare carrus.
Nec Roma tantum cognita nobili
Est sola pullo , per varias volat
Illustris auras Ales, ipsa
Præpetibusq; sub astra pennis
Se tollit audax : quâ vitreis tumet
Tibiscus undis , quâ genus inclytum,
Servile nec vulgus , Poloni
Littavici sociantur armis ;
Ille, ille lætus stridet, & alite
Passu triumphans sub pedibus pigrum
Relinquit orbem. Panno concors
Interea medijs paternæ
Campis Coronæ postulat, & sua
Tendenda firmis sceptris dat unguibus,
Pomumq; (quod vovis cupido
Sepe putans putasse vovis,
Ut overit annulo sanguine , sanguine
Sic famit amplo) porrigit auream

Sic orbe sacrificante, prono
Sic superam statuente voto.

Novo futuris carmine seculis,
Quod fulminantes extra Aquilas quoque
Sceptri capacem Nitra CORVUM

Imposito reperiret o iro.

Iechus coronas si popularibus
Non subdit urnis, ponere tamen thronos
Volare vicinam, ac eburna

Stare iubet prope sceptrum CORVUM.

Ubi Ducales partim apices, pedes,
Summasque partim possidet Insulas,
Et inter illustres honorum
Magnifice vehitur curules.

Adhuc patentes excidio legit
Vocalis echo Sarmatiae domos,
Quorum Ales hic semper ruinas
Suppositis abigebat alis.

Dum vel quietis à Patria graves
Arceret iras consilij, truncem
Sermone vel docto, suisque
Auspicijs removeret hostem.

Tum si qua diris improba partibus
Produxit Hydram Lerna volubilem,
CRUX fortis & chalybs aduncos

Sat valide soleavit ungues:
Quae pullulantes proterat impiam

H 5

Omni-

178 BENEDICTI à S. IOSEPH

Omnino cristas belluæ , & obvium

Conculcet hostem, si subinde

In rapidos agitur furores.

Ego ista Vates : præproperis fugit

Cum CORVUS alis, laudeq; Lechicas

Prægressus oras , usq; ad Alpes,

Ad superas volat usq; sedes,

Et me stupentem deserit, ætheris

Non primus hospes. Fama volatilis

CORVI satelles clariorem

Nacta tubam properat, sub ipsum,

Inter novorum classica plausuum

Itura Pindum : & quâ Tanais , vago

Quâ Rhenus excurrit fluento ,

Per Rhodopen, per aqvosa Tybris ,

Per vasta Sossæ flumina , divitis

Quâ gemma Gangis defluit, & Tagus

Promanat Hispanus , pyropo ac

Latifluo pretiosus auro ;

Septena Nili fertur in ostia :

Tuoq; claris grande sonat pligis

Et FERRO & ANNULO decorum

KRASINIIS volitare CORVUM.

ODE XXXV.

CARO-

AD

CAROLVM
RADZIWIE

S. R. I. Imperij Principem ,
in Nieśwież & Ołyka Ducem.

M. D. L. Procancellarium.

Tu quantus olim parvus adhuc puer
Inter Paternæ compita gloriæ
Reptasse dicens , tenello
Laurigeris Tibi lufit ætas
Quando trophæis : cum haud temeraria
Virtute nixus , pulſo creſceres
Laudiq; honoribuſq; , natus
Eximiæ pariterq; famæ.
Virtute tandem conſpicui Tibi
Fulſere ut anni , magnificæ ſtatim
Venere in occurſum Curules,
Littavicum ſimul & Sigillum.
Quos nempe ſanguis, quos meritis Domus
Adulta nutrit, ſemper in indolem
Videntur educi Paternam,
Nec Thetidis ſua vult deeſſe
Pupilla Achilli ; ſit quoq; Peleo
Mater ſuperſtes, quærit & hæc, ſuum
Qui formet erformetq; nartum,
Et vigilem reperit Chironem.

H 6

ODE

A D

CASIMIRVM SZCZVKA

Abbatem Paradisiensem

*In Principum Aulis ad canos usq; à
teneris deducta ætas gloriosissime.*

NEc Aula simplex, aut adeo rudis
Palæstra, dignè quâ generosior
Procedit instructrice sanguis
Egregios penetratq; mores,

Quos in paternis sæpius ædibus
Vel blanda nutrix, vel nimium fovens
Tutela Matris non tulisset

Præ tenero insinuare corde.

At quisquis Aulæ se iuvenilibus
Commisit annis, semper hic indolem
Ad magna format, quando & Aula

Scena satis luculenta magnæ
Campusq; pubi. Mixti odijs ubi
Certant amores, gratia fulmini
Concurrit, aulicæq; discunt,

Quid fugiant capiantq; mentes.
An tanta multis profuerit Schola?
Nil quæro: sat quod Te iuvenem semel
Ut Aula sumplit, sic amanter
Fovit ad hos CASIMIRE canos.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum

L Y R I C O R U M

LIBER QVARTVS.

O D E I.

J O A N N I III.

Poloniarum REGI Serenissimo

QVod minùs rauco metuenda cantu

Territas hostis tuba reddit aures,

Et Salus , & Pax quòd in ampliores

Irruit urbes,

Inclyto debes Ieche cuncta Regi;

Svada cûi Sceptrum , soliumq; Confus;

Seu Sagum , felix Toga seu quietas

Exigit artes.

Nempe, non semper meruit cruento

Lauream ferro manus, & tonanti

Vis inest verbo; quod ab erudito

Provenit ostro.

O D E

ODE II.

A D

STANISLAUM SZCZUKA,

Regni Referendarium.

*Dum in Generalibus Regni Comitijſ
Equeſtrij Ordinis Mareſchalcus
 fuiſſet electus.*

QVæ ſcena ? vel quæ Sarmaticos vocat
Orcheſtra Cives ? Conſilij locus ,
Et ampla Libertas Polono
Hanc tribuit cuicunq; ſortem,
Vt iſta dicat, quæ velit : & velit
Quæ ſentit omnis Nobilis ; arduæ
Reſ ſicq; tractantur ſubindè,
Vt pariter ſua ſint ſalubri
Ius Faſq; voto. Tam Genitrix bona
Nos à tot annis, tam facilis Parens
Tot ſæculis ſervat, ſuoſq;
Imperio retinet benigno
Pridem Nepotes. Obſequium fides
Subire ſemper debet in exteris
Submiſſa Regnis, & tacendo
Impoſitas retinere leges.

Du

Dum nec beatæ Consule fulgurant
Sacraeque sedes, proxima non adest
Cum lege dum Prætor Potestas,
Patritiæque vacant curules.

Dum cuncta Cæsar præcipit & jubet :
Assentiendi muta necessitas

Explere dum debet, ferenda

Quæ tumidis placuere scilicet eptis

Et nulla veri copia subditas

Obrutat aures; quæque placent throno

Hæc quisque suffert, improbantis

Grande scelus reputando linguæ,

Sed ista solum non datur exteris

Fortuna Regnis; altera Lechicæ

Est forma Libertatis, ampla

Quando patet cuius facultas,

Vt ore promat quod bene iudicat :

Linguæque tradat, quod ratio putat,

Sensusque censet. Nec ullus

Esse potest pudor, auspicatum

Si sol sequetur denique Phosphorum.

Aurora Phœbo non nocet, aureis

Si vecta bigis, prima pandit

Purpureas præeundo portas;

Tandemque Titan diffugientibus

Hinc inde stellis, ipse novissimus

Diem reducit, ultimoque

Syderei statione cæli

Et

184 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et arce prodit. Sit famulus prior,
Herop̃ latis præeat ignibus;

Non inde v. lior, præc̃ntem

Si Dominus regitur per ignem.

Sic nil Honoris Principibus perit
Nostris, bonorum si quoq; Civium

Mentem requirunt, ac apertum

Consilij faciunt theatrum.

Deliberantis tot Lechiæ bases

Et fulcra, quotquot Sarmatiæ bono

Inserviunt Cives, honestam

Iudicij peraguntq; scenam.

Verùm iste fulcrum nobilius, cui

Cessit supremum Consilij decus:

Regniq; qui sortes gubernat,

Atq; datam bene versat urnam.

Hic, virga monstrat Mercurium, boni

Quæ est semper index, aut etiam mali:

Vt quisqvis hâc virgâ fruetur,

Sors Patrios manet ista fines.

Rectène primus Scipio dirigit,

Tunc recta sunt omnia: si malè,

Parata tunc Regnis ruina,

Indubius populisq; casus.

O! quàm secundum Te duce & arbitro

Sperare rerum possumus ordinem

Cui docta Virtus, erudita

Cui Pietas, animiq; candor,

Cui

LYRICORUM LIBER IV.

185

Cū cura semper maxima publicæ
Felicитatis fixit amabilem

In corde sedem; cū in imis

Regnat amor Patriæ medullis.

Tu, si cicatrix Sarmaticum premit

Acerba corpus, vulneribus manum

Director appones medendis,

Sollicitas faciesq; primas

Omninò curas, inter Equestrium

Divisa votorum studia, ut novo

Pax læta descendens paratu

Per Lechicos spatietur agros.

ODE III.

ALEXANDRO

ZAEUSKI,

Palatino Ravenſi,

Nomine Filij sui Francisci

nunc Vexilliferi Nurensis.

Lyrica Aggratulatio.

REduxne Fatum? prodigialia

Vel ominoso vincula Goræus

Appendis avi, dam implicatum

Nectis amor pharetrate nodum.

Pri-

186 BENEDICTI à S. IOSEPH

Pridem solutus nodus ahenei

Ictu mucronis, nil ea præferunt

Arcana, ALEXANDRI tenaci

Mucro dedit sua fata loro.

Audite ! dicam: Rex animi mei

Hucusq; non est. nodum amor hîc locat:

Rex esto, qui solvet; sub isto

Ponit amor mea regna nexu.

Evolve nodum magne Parens, tuæ

Hoc consecrârunt sidera gloriæ:

Evolve ALEXANDER, vel ipsum

Urget ad hæc monumenta nomen.

Fallorne? mendax, an dubias agit

Fortuna mentes. io! vel aspero

Solvenda vix ferro, paternus

Explicuit mea vincla pollex.

Abstiste verbis, quam tibi detulit

Fatum Coronam magne Parens cape:

Rex esto, non moror, sub ipsas

Pressa Tibi fero sceptrâ plantas.

ODE IV.

A D

D. THOMAM AQUINATEM,

Acerrimum adversus Hæreticos

Scriptorem.

Roma

Roma Spartanæ documenta dextræ
 Pofcit , in grandes adoleſce pugnas,
 Same Bellonam, validumq; ſume

Pectore Martem.

Ibis in pugnam , domitoq; grandes
 Victor effandes ſuper noſte plauſus,
 Quem ſub abſtruſis Patrio requires

Flumine nervis.

Et Dei & legum, ſcleriſq; vindex
 Per triumphales gradiere lauros,
 Neſcies taxos , vel amica nigræ

Flumina Lethes.

Te per ingentes ſpatiata terras
 Hæreſis duris trabeata criſtis
 Sentiet fortem, peritura magno

Hæreſis lectu.

Ibis in duræ fera monſtra Lernæ
 Hercules alter , quotieſq; vaſtum
 Corpus attollet , dabis æſtuantes

Corpus in ignes.

Horret & Python , maculoſa centum
 Terga qui ſignis vehit , & minaci
 Sibilans vultu vomit impotentes

Sqvameus iras.

Ponet & torvos Acheron furores ,
 Turbidus cæno , vel aqvofa quando

Bella

188 BENEDICTI à S. IOSEPH

Bella confurgunt , sinuantq; vastos
Flumina montes.

Cedet & Ditis, neq; dissolutos
Fumenis crines, geminaq; pestes
Et Minæ & Diræ patientur acres
Tollere vultus.

Ibis informem positurus Orcum,
Qui vel immanes iacit ore flammæ ,
Vel venenatis animas verendus
Subingat armis.

Quâq; Cocyto propior voraces
Tænarus monstrat malefidus oras ,
Et Chaos, & quâ Phlegeton rapaci
Imminet undâ.

Quâ vel infernas Stygis inter umbras
Theſeum duræ cohibent catenæ,
Poma quâ captat fugitiva ſicco
Tantalus ore.

Ibis, & ſacræ geminare palmas
Haud ſines Romæ , novus in paternis
Scipio terris , novus in Latinis
Scævola campis.

Fallor ? an certo mea vota demum
Fine ſubſultant, Io ? iam virentes
Laureas nectis, validoq; fracta
Hæreſis icſtu.

Iam Tibi primi rudimenta belli

Lau-

Taurus implevit , metuendus orco
Arripis palmas , tumulumq; cæcis
Erigis umbris.

ODE V.

Ad Ferrerium Vulpium.

*Frustra amorem pascis , qui non
adfers.*

QVàm tuus mendax amor est , vicissim
Diligi dum vis , memoriq; nescis
Mente complecti , quàm adhibes malignas
Sæpius artes.

Cor tibi constat validi subinde
Impeti sævis odij favillis,
Et meos audes, quibus abdicâsti,
Quærere amores?

Perfidæ nunquam sua vela Scyllæ
Credidit navis. Renuunt amicum
Candidi mores dubijs studentem
Vivere votis.

Non amat Cæsar, quoties aperto
Non videt ferri populi favore :
Non amat Troas , si aliquando vafrum
Sentit Vlyssæm.

Nec

190 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nec tibi fidum fore crede pectus,

Quod vacillanti referis amore :

Est ibi censor tacitæ revivens

Ostia portæ.

Ut lubet fingas ; scio quisquis odit ,

Ac amat quisquis , scio ; nec bipenne

Diligo pectus , bisforem nec unquam

Diligo frontem.

Tu mihi monstra , quod amor fidelis

Te regat mecum , statuamq; certum

Fæderis pactum, variante non me

Distrahe sensu.

Ista num puro tibi dico corde ,

Quod modi tales , vapidæq; profunt

Nil simultates : bene ama , si amantem

Possis amicum.

ODE VI.

AD

ANDREAM SUBVALLIVM.

Nullus ANDREAS crucis absq; mole,

Nullus ANDREAS populi favores

Sic habet pronos, ut iniqua nunquam

Sæviat aura.

Est & Ægeas nimium severus

In DEI Iudex famulum, parati

Sunt

Sunt statim clavi , tremulique pendens
Machina ligni.

Lætus ANDREAS tamen inter istos
Semper angores, quia scit supremi
E Iovis dextra nebulas, & omnes
Surgere nimbos.

Quidquid affligit, dolor, & molestus
Pectoris mæror veniunt ab illis
Numinum regnis , hilariq; miscent
Tristia sudo.

Gratior quò quis superis, probatur
Per procellosi vada sæpe ponti:
Sordidos, terræ genitosq; , nullas
Vexat amaror.

Firma Te virtus quia, fama promptè
Te quia illustris comitatur axe,
Invidens ex nunc fremebunda ducit
Prælia livor.

Hæc sed ignavas nisi dura nôrunt
Et minus notas lacerare mentes :
Quisquis est fortis , reicit, datumq;
Ridet ad ictum.

Sat tibi, magnæ superestq; famæ,
Ponderat dum plus melior; maligna
Ora non claudes, nisi solvis uno
Omnia risu.

A D

STANISLAUM
IABLONOWSKI,
Castellanum Cracoviensem,
Supremum Exercituum Ducem.
Gentilitium IABLONOVIAE DOMUS
Insigne adornatur.

I Bo! ibo Vates, quò IABLONOVIIIS
Pes ducit armis. Ibo! sequacibus
Armata quo præit Thalæ
Planta tubis, subitoq; grandes
Ingredia colles ultrò superatis
Sat pulchra dat vestigia gloriæ,
Insignis & famæ decorum
Sternit iter, patrijsq; præfert
Proh! quanta ceris fulmina bellici
Alumna Martis. Falx ubi vindice
Armata ferro, pullulantes
Si qua parit mala gleba vepres,
Exscindit, atras & Lacheses truci
Minatur hosti. Crux ut Heraclio
Semel triumphalis superbam
Non levibus Babylona bellis

Attri-

Attrivit , ac in Cosroa inhospitum
 Compressit Euphratem ; à gravidis ita
 Nec nunc supersedet trophæis :
 Sed rabidum modo dura tellus
 Obtrudat hostem ; barbaricas statim
 Compescit iras. Et Soleæ decus
 Dotale non sistit , sed omnes
 Ire moras iubet , evolanti
 Par quando nimbo cum Selymo vagos
 Præit Diores, turpe putans levi
 Hære cum Niso ruinâ ,
 Aut positam titubante calce
 Subire metam. Nec popularibus,
 Pes, vena plectris; quem Patriæ basim,
 Quem fulcrum , & ingentem columnam
 Sarmaticus veneratur Orbis.
 Pes, quem superbis verticibus gravem
 Audacioris cruda frequentius
 Arena Bellonæ cruentè
 Per mediis stupet ire cædes.
 Pes, quem Polono non bene limite
 Ambire tentes ; quò Tanais suos
 Evolvit æstus, quò Britannum
 Mercifluis mare ditat undis,
 Et quò decoris Sequana flexibus
 Baltisq; multo frigidus Æolo
 Dimanat ; excurrit, Lechææ

194 BENEDICTI à S. IOSEPH
Grande decus referendo gentis.
Ibo ! ibo Vates , qvò IABLONOVIIIS
Pes ducit armis. ibo; sed impigræ
Vix penna suffectura plantæ
In medio stetit ipsa cursu.

ODE VIII.

CERTÀMEN

Honoris Pontificij ,
Cum meritissima Senectutis Viro,

ILLUSTRISSIMO DOMINO ,
D. CASIMIRO SZCZVKA,
*Nominato Episcopo Culmensi & P
mesania.*

Hon. Qvamis tardus Honos, emerito
tamen
Captandus senio. Culma dat Infultu,
Oblatum CASIMIRE
Promptâ fume Pedum manu.
Szcz. Annosumne Senē Purpur, vel s. cel
Invitet vetulam Scipio dexteram ?
Fractos cūi senio ægrè
Sustentat baculus pedes.
Hon.

LYRICORUM LIBER IV. 105

Hon. Nil obstat senium, quod meritis vi-
get,

Nil obstat fragilis sarcina corporis :

Dum non languida virtus,

Nullam ruga facit moram.

Szc. Dum vixi vegetus, Præsuleis eram

Ornandus trabeis : nunc miserum la-

Exeditq; senectus, (hor,

Quid cum istis mihi Fascibus?

Hon. Si velles vegetus, magnificis Tuum

Ambirem ultrò caput cingere tænijs,

A quovis generosus

Sed Tu transfuga Culmine.

Szc. Si sprevi vegetus, quid patiar Senex

Tam duro gravidum pondere muricē?

Lassis quidve lacertis

Ingens ponis Honos onus?

Hon. Non est pondus honor, functa labo-
ribus

Dum cervix meritas accipit Infulas :

Illi maxima moles,

Cûi nullo merito Infula.

Szc. Illos ornet Honor, qui cupidis nimis

Aspirant studijs : nulla mihi fames,

Nullus crescere fervor,

Dulcis, quam teneo, qvies.

Hon. Sed fit sæpè, qvibus gratus Honos,

Honos

Iz

Illos

196 BENEDICTI à S. IOSEPH

Illos ob nimium despicit ambitum,
Contemptimq; repellit,
Quos ardens cruciat sitis.

Szc. At nunquam senio mens fuerat meo,
Vt canis cuperet fulgere crinibus,
Mortem vera senectus

Non quenquam reputat gradu.

Hon. At respexit Honor, vidit & indolent
Vltrò se tacitis volvere nubibus:
Crimen; ni ista nitentem

Gestet cæsaries Mitram.

Szc. Qvis me sepositis extrahit angulis,
Ac augusta Senem ducit in atria?
Nix infusa capillis?

Et Coæ studeant Tyro?

Hon. Ignoras agiles Principibus manus,
Longas siq; velis dicere; maximi
Tangunt SCVTA IOANNIS
Tantum culmen & ingerant.

Szc. Agnosco Dominae Sydera Gratiae,
Et pronus veneror. Vividioribus
Verùm tanta coruscet

Vellem Gratia brachijs. (pi)

Hon. I legem magnanimo vis dare Prince
Clare Sceptra vident, quos trabeant
Votis Roma secundis (Viros
Ad tantum stimulat decus.

Szc.

LYRICORUM LIBER IV. 197

- Szc. Votis ergo Tybris, Romæq; calculo
 Subscribit veteri provida quercui?
 Ah! nescit cariem, quam
 Fessis sentio viribus.
- Hon. Est tinctura novæ pulchra modestiæ,
 Ad laudes proprias & meritum, pu-
 Quò vitas magis, amplis (dor.
 Hòc Tu dignior Infulis.
- Szc. Virtus eximijs vel sine fascibus
 Campum semper habet, nec titulis e-
 Privatus quoq; circus, (get.
 Magnæ sufficit indoli.
- Hon. Virtus eximijs vel sine fascibus
 Illustris fateor: splendidius tamen
 Semper nacta theatrum,
 Alto admota cacumini.
- Szc. Non est svave decus, sollicitudinis
 Qvòd plenum, validus remigium pe-
 Istis absq; theatris, (tat.
 Laudatum dabo Roscium.
- Hon. Peccat, qui renuit; Gratia Principis,
 Et Romæ properans urget ubi favor:
 Palmis Culma supinis,
 Dum justas adicit preces.
- Szc. Si sic Roma jubet, si Clypei favor
 Regnantis; cupidis si precibus petit
 Supplex Culma; senile
 Flecto tanto oneri caput. O-

198 BENEDICTI à S. IOSEPH
ODE IX.

AD

PETRV M ROSTKOWSKI,
Varmiensẽm Canonicum, Custodem
Culmensẽm, Abbatẽm Mogilni-
censẽm.

*Dum vacante Sede Episcopatus Cul-
mensis, Administrator electus, brevi
ad eiusdem Episcopatus Insulam,
Avunculum suum, CASIMIRUM
SZCZUKA, Nominatum Epi-
scopum, ex literis accepisset.*

IO! quid est hoc? quod tibi tradidit
Vix perlegendam cursor epistolam,
Lactante sic vultu receptos
Multoties relegis libellos.

An Scuta iunctis Regia Gratijs
Duxẽre currum? Tequẽ suo super
Vmbone sumptum, purpuratis
Vltrò parant redimire vittis?
An Culma multa deinde panegyri,
Ex Administrĩ munere publicos
Indicit applausus, in unum
Iuncta videns coijssẽ sensum,

Sic

Sic Vota Fratrum, ut de proprijs Tibi
 Quivis remittens spiritibus, pari
 Par quisq; cederet, vacante
 Imperum regimenq; sede.
 Nil est quod exhinc insolitis Tua
 Tantum resultent pectora plausibus:
 Majora Tu semper mereris,
 In peregrè cui visitatis
 Polita terris emicat indoles,
 Et illa Virtus, quæ Themidis sacræ
 Probata quinqvies bilanci,
 Ad meritos gradus est honores.
 Tamen triumphas, nescio gaudia
 Ad tanta quali percitus entheo,
 Pectusq; dulcedo pererrat,
 Ac hilarem jubet esse mentem.
 Io! ter io! forsitan insonas,
 Ad Pomesanam SZCZVKA quod Insulam
 Vltrò requisitus, colendo
 Admoveat sua Rastra Culmo.
 Io! ter io! si prior incipis,
 Sequentem nec nos negligimus chely
 Cantare millies idem io!
 Et fidibus, cytharisq; lætum
 Iuvare festum. Non quod Avunculus
 Ascendat Hector, non quod ad Insulam
 Affinis elucetetur ortus,

200 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non quod ad eximiam vocetur
Sanguis propinquus deniq; Purpuram;
Sed orba possit Culma quod optimo
Gaudere Patre, non profano
Quod resonent elementa plausu,
Venisse prisci tempora sæculi,
Quæis non petitæ, sponte sed obviæ
Ruunt Tiaræ, & estò canam,
Sed meritam decorant senectam.

ODE X.

AD

STANISLAVM DONHOFF,
Capitaneum Koscierzynensem,
Palatinidam Pomeraniæ.

A Chille quantum Theſſalico Thetis,
A Beata tantum Te Genitrix ſuâ
E prole gaudet, magna magnæ
Progenies STANISLAE Matris.
Spartanæ nutritrix Peliacos Tibi
Querit Chirones, ſub quibus indolem
Ad ſumma formes, prodeasq;
Digna Tuo Soboles Parente.
Materna nec jam peſſora pallidi
Torquent timores, ut Phrygijs ubi

Savi-

Sævitur armis, Te relinquat
 Famineæ Lycomedis aulæ.
 Sed eruditi post juga Pelij,
 Et Hippocrenis flumina, Thracium
 Affligat Hæmum; ibi reducto
 In teretem calamo mucronem
 Monstrabis orbi, quàm docili nihil
 Menti repugnat, laurigero prius
 Studere Phæbo, post severi
 Signa sequi graviora Martis.
 Sic Te mariti conscia fæderis,
 Enixa Natum Magna Parens, Tui
 Sic illa non oblita Patris,
 Ut medijs quibus hic, iisdem
 Te poseat altam quærere gloriam,
 Et Martiales ingerat impetus,
 Post ducta de libris theatra,
 Ut rigido studeas Gradivo.
 Te Patre functo, dignum & Avunculo
 Monstra Nepotem, cumq; Pijs Tuam
 Formabis in Scholis juventam,
 DONHOFIIS superadde palmis.

ODE XI.

I 5

AD

A D

PETRUM DUNIN,

Societatis I E S V.

NI Cygne pennis ultrò Tuis meam
 Olim excitâsles candidior Chelyn,
 Regniq; ni Primas moneret
 Ad Nomium properare Phæbum;
 Fortasse deses sterteret entheus,
 Neglecta buxus forsan inertibus
 Hucusq; dependisset uncis,
 Nec nitidam mea Musa lucem
 Vidisset unquam. Sed monitis ubi
 Res acta mecum, meq; Heliconia
 Vtcunq; respexit Thalia,
 Vela dedi, petijq; lento
 Tentanda lembo Castalidum freta.
 Tu PETRE DVNIN ille Cayitrius
 Hortator Ales, Tu Cycneis
 Ad cytharam volitare pennis
 Impulsor ingens. Quas referam bonis
 Grates Magistris? vel tumulto levet
 Se Magnus ANDREAS, meisq;
 Non residem fidibus det aurem.
 Cantabo summas OLSZOVII prius,
 Deinde dotes dulcis Olor Tuas,

(Nec

(Nec erubescet pro Sodali,
 DVNINIO cui digna Mater
 Prognata Cycno.) Sæcula defluent
 Millennia, tantum nec parient Virum,
 Qui literatos sic faventer
 Cecropias foveatq; puro
 Amore Divas Non tituli, neq;
 Primatialis Purpura culminis,
 Fortuna non ingens, & amplæ
 Divitiæ potuere magnam
 Ab eruditæ pectore Palladis
 Movere mentem. Plus studijs dedit
 Librisq; scribendis, disertæ
 Eloqvii, calamiq; venæ,
 Quàm fert superbæ mos opulentia; ;
 Primiq; si quis Principis inclytam
 Spectabat Aulam, penè doctam
 Obsupuit coijsse Delphum.
 Dum nullus adstes, nec lateri comes
 Adnatus, in quo vel schola Tullij,
 Vel os Demosthenis, supremam
 Non agerent ubicunq; pompam.
 Condita nunquàm mensa alio sale,
 Quàm qui profundis de sapientia
 Prodit fodinis, postq; sumptum
 Prata cibum peramæna læti
 Traxere campi. Quisq; ibi proprij

204 BENEDICTI à S. IOSEPH

Promebat amplas ingenij dapes :
 Svavesq; discursus, secundam
 Symposij subiêre mensam.
 Tu verò qvantis docte DVNIN amor,
 Lojolianæ qvando modestiæ
 Insignis actor, Purpurati
 Herculeâ veluti catenâ
 Pectus trahebas OLSZOVII. Nihil
 Facunda prompsit lingua, Carystium
 Qvod non Apollinem sonaret,
 Omnisciam saperetq; mentem.
 Locuta nunquàm Svada disertius,
 Quàm Tu locutus ; seu sacra fulminans
 Conscenderes in rostra præco,
 Seu mediâ loquereris Audiâ.
 Tu, quid pvid olim Tullius eloqvens,
 Quidqvîd Qvirinus lusit Horatius,
 Vel Strada vester; vel Lechæi
 Scriberius stupor ille mundi
 Ex erudito protulit entheo ,
 Proferre doctus, non sine maximo
 Gentis Lojolianæ honore,
 Eximio Olszovij p; plausu.
 Et hæc stupendi me attonitum dabant
 Mirandi Cyeni. Vox Tua clauicium,
 Illudq; doctrinæ theatrum ,
 Ad Latiam mihi circus ingens
 Omni-

Omnino famam. Sic volucrum solent
 Pulli minores, vel teneras adhuc
 Probare vires, se vel uda
 Tollere humo, cupidisq; sursum
 Levare plumi; quando Aquilam vident
 Secare latis æthera passibus,
 Ipsaq; vel subinde nubes
 Non temeris penetrare pennis.
 Sic ille primò naviculam levem
 Discit minori credere flumini,
 Dum spectat, ut verrit peritus
 Cæruleum Palinurus æquor.
 Exempli ni nos præstita provocent
 Maturioris sapius ingenî;
 Sopitur indoles. Achilles
 Amonio careat Magistro,
 Et iste langvet, segnis & in nigris
 Hebescit antris Omnibus est via
 Proclivis ad lucem, præeunte
 Sed face opus: detur ære signum,
 Et pugnae amorem sumit equus statim,
 Totusq; fervet, dum tubicen cavo
 Dat classicum cornu, monetq;
 Concha novi fremebunda belli.
 Quod scuta castæ præfero Palladis,
 Quod utor arcu, quod vel Apollinis
 Porto pharetram, quod sonoris
 Castalidam recreer fluentis, Quod

206 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvod me Latinis infero vatibus,
Vt prima primi gloria Principis,
Secunda sic Cygni, mihiq;
Assiduo recitanda cultu.

ODE XII.

AD

CASIMIRVM IOANNEM
SZCZVKA,

*Dum in Culmensem Episcopum
consecraretur.*

ET sic trecentis dives adoreis
Conspirat in Te blandus honor, diem
Simulq; dicit, vindicemq;
Pro solito sibi more litem
Intendit. Eheu! ne fuge concitis
Secutus alis ille vel ultimam
Conscendit Arcton, & sub ipsa
Pennigeris volat astra remis,
Nescitq; cursûs ponere terminum,
Ni consequatur; quem nec inhospitus
Sistit Bootes, nec profundis
Oceanus remoratur undis.

Io!

Io! triumphat, Victor, Honor, Tuos
Premittq; pallus: gemmiferis Io!

Instat coronis, ac amicè

Præsuleâ redimit Tiarâ.

Formosa virtus per tacitas enim

Lippire caulas nescit, & inscias

Hiare per sortes, sed ipsas

Pegaseo propinat volatu

Ad usq; Gades, & super invias

Enixa nubes, fertur in arduos

Subindè cælos, ac Honoris

Arbitrio manet inter amplos

Secura fasces, quos neq; turgidis

Horrenda flabris Cyclas, edax suo

Non Caurus afflatu, maligno

Non violet Boreas furore.

ODE XIII.

AD

STANISLAVM BONIFACIVM

KRASINSKI,

Capitaneum Stumensem,

Palatinidam Płocensem.

Monet

206 BENEDICTI à S. JOSEPH

Monet disertis Corvus Apollinis,
 Aususq; Mavors, Herculeam potens
 Hortator ad clavam, ex utroq;
 Fama Tibi re erenda cornu,
 O ! Nate magni Sangvinis, & tui
 Corona Patris. Non decet inclutam
 Torpere stirpem, quò Volucris
 Præpetibus Tua ducit alis,
 Huc perge felix, profer & indolem
 Ad summa natam. Docta modò haud rudē
 Adaptet ægidem Minerva,
 Lecti animum recreentq; libri :
 Post dum vocabunt classica, grandior
 Et crescet ætas, impiger alitem
 Conscende bellator caballum,
 Teq; , Tuosq; Parente dignam
 Ordire scenam : mox celeres Honor
 Iunget quadrigas, Teque curulibus
 Portabit in celsis ad illas,
 Quas Proavi tenuere, metas.
 Ego ista vates fatidicis Tibi
 Propono votis, cum ruditas prior
 Calcatur hostis, mensq; magno, &
 Ingenium properat volatu.
 Si tanta vernæ flore puertiæ
 Impubis audes, quanta sequentibus
 Deinde non audebis annis ?

Dum

Dum famulus Tibi subjuganti
Se sternet Ister: quando ab Avo Tibi
Relicta torvum Clava Borysthenem
Confringet, & Corvus Paternis
Quando vehet super astra pennis?

ODE XIV.

AD

FRANCISCVM WOOD,

Thesauri Regni Notarium.

*Nihil in mortalium rebus ad suam
pulchritudinem sic exactum, quod
non fatiget contemplantem.*

Pulchrum nil adeò, nil adeò bonum
Fert mortale genus, quod cupidam sui
Servet semper orexim,
Et non sit sinè tædio.

Humanis oculis intuitus prior
Objectas faciliè laudat imagines:

Mox idem satiatus,
Vistas spernit imagines.

Nil extrà positis pulchriùs urbibus,

Quas vel Sosa suo circuit alveo,

Vel priscis Tyberinus

Amnis stringit amoribus:

Has

210 BENEDICTI à S. IOSEPH

Has tanto studio spectat ab ultimis
 Lustratum properans advena finibus,
 Celsas aspicit arces,
 Et pomposa palatia.
 Primò aspecta placent, mox oculus satur,
 Contemptis redditum præparat arcibus,
 Fastiditq̃, quod ante
 Longis quælierat vijs.
 Aulæis paries Phœalcis nitens,
 Et dives Tyrij copia muricis,
 Accersit peregrinam
 Ad se deniq̃ palpebram.
 Fūco tincti tenet purpura Punico
 Captivos oculos : lana brevi & color
 Af. i desipit ostri,
 Phœnissæq̃ labor Tyri.
 Invitant niveis lilia vestibus
 Et fatâ varium germen in arbore ,
 Narcissusq̃ rubescens,
 Ac mixtæ violis rosæ:
 Nil verno potuit jugere gratius
 Umbrosoq̃ dari nil topiario :
 Hæc, pupilla sequenti,
 Transit pasta semel, vice.
 Et quamvis breviter regna, vel Africa
 In pictis tabulis cernimus æqvora,
 Fastiditur & Orbis
 Parvo visus in otio.

Nobi-

LYRICORUM LIBER IV. 211

Nobiscum tacitâ mente revolvimus
 Hæc FRANCISCE simul. Nil adeò bo-
 Nil hucusq; beatum (nùm,
 Humanæ obvenit indoli.
 Sola æterna suum nonnisi limitem
 Humanæ statuent sollicitudini;
 Quidquid quæritur extrâ,
 Primo despicitur die.

ODE XV.

Lugens Pauperum Chorus.

*In mesto egenis discessu CASIMIRI
 IOANNIS SZCZUKA, Episcopi Cul-
 mensis & Pomesania, ad Pon-
 tificiam Cathedram Varša-
 viâ moventis.*

PAuperum surdi nisi vota cæli
 Respuant, multâ prece supplicamus,
 Vt Tibi firmæ diuturna nentur

Stamina vitæ.

Interest, multos numeros ut annos,
 Clausa cûi nunquam manus, irrigante
 Defluit rivo, generosa largi
 Æmula Nili.

Impi-

212 BENEDICTI à S. IOSEPH

Impigri sed quò properant jugales ?

Quovè festinæ cojere rhedæ?

Deferis forsan Pater indigentem

Optime turbam.

Sit dies felix alijs, Tibiq;

Fertili sedem posuisse Culmo :

Sit dies felix, subit ut merentem

Scipio dextram.

Flebilis nobis domuiq; nostræ,

Flebilis nobis penoriq; nostro,

Quando præsentî caritura supplex

Palpebra Patre.

Mille post vivent, neq; CASIMIRVS

Alter, in nostros ita liberalis

Surget aspectus, miseros ut omni

Protegat horâ.

Tu Tibi demis, quotiès egemus,

Tu Tibis demis quotiès benignam

Poscimus dextram, velut alluentem

Area fontem.

Tu Tibi demis quotiès patentes

Imus ad valvas ; neq; pompa grandes

Poscit impensas, modo destitutos

Pascat egenos.

Ipsa, quæ tanto fabricata sumptu,

Ingemit moles, inopumq; ad usum,

Structa pomposè renovant acerbum

Tecta dolorem.

Dùm sui spectant abitum Parentis,
Dùm sui arreptum Domini recessum
Cogitant, fixum memoriq; volvunt

Marmore vulnus.

Si rudis moles, minimèq; vivens
Indolet saxum; quid hiulca nobis
Corda dùm spirant? reprimentnè summum

Vivida luctum?

Muta non pauco gemitu perorant
Saxa; nos læto maneamus ore?
Mens ubi mæret, lachrymasq; pleno

Elicit imbre.

Sed quid effusis ita deprecamur
Et viam, & cæptum lachrymis recessum?
Prompta persvadent iter evocatis

Carbasa ventis.

Ibis & nostri minimè reducent
A via planctus? modò Tu Paternam
Sic manum serva, stipem vt & remotis

Mittat ab oris.

Sol fatigatas etiam quadrigas
Urget, immensum quoties per orbem
Volvitur, nigras quotiesq; pergens

Diffipat umbras.

Currit & parvam revidet bidentem,
Matris an puro satiata lacte:

An pecus demùm tenuit peritam

Lassa quietem.

It

214 BENEDICTI à S. IOSEPH

It per immensas spatiando sylvas,
It per abstrusum nemus, & virentes
Reſpicit frondes, placidâq; lustrat
Omnia fronte.

Vult & halantes peragrarè campos,
Vult & hortensè revidere glebam,
Cuncta scrutatur, minimeq; presens
Prospicit herbæ.

Svadet interdum violenter acrem
Pigra nox somnum, properusq; cursum
Poscit à Phæbo Pyrois, citumq;
Temo regressum.

Sol abit pulsus redeundo nimbis,
Sol abit primum revocando manè;
Interim pendet vigili ad relictam
Lumine terram;

Et videt, si quæ violæ vel hyblæ
Proprij langvent abitu caloris;
Occidens vix dum, subito relictiſ
Providet hyblis.

Sic suum mæsto comitata Solem
Nostra paupertas gemitu, supinas
Elevat dextras, querulis moleſtans
Svdera votis.

Ibis, aſt nostro SZCZVKA Magne damno,
Vltrò currentem capieſq; Mitram,
Orba gaudet vigili probòq;
Præſule Culma.

LYRICORUM LIBER IV. 215

Nos tamen nostrum memorando Patrem,
 Nos tamen nostros repetendo planctus
 Fleamus, humentes lacrymas, nec ullus
 Comprimeret æstus.

Tu velut Titan abiens, quid æger,
 Quidvè mendicus petat, ac modestis
 Sarcinæ poscant precibus, retorto
 Aspice vultu.

ODE XVI.

ANTISTITIS ILLUSTRISSIMI,

Verus in Pauperes amor.

PAUPER turba lugens, interea mihi
 Sic commota tuis viscera luctibus,
 Vt vester dolor in me,
 Et totas veniat fibras.

Discedo, levium non sitiens opum,
 Non ditis cupidus portitor Insulæ:
 Commissi violentam

Urget cura viam gregis.
 Et sol se roseis subtrahit axibus
 A mundi facie; non ideò tamen
 Orbus redditur Orbis,
 Si fulgens abeat jubar.

Non

216 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non defunt vigili lumina lampadi,
Aspectum esto rapit, servit adhuc Phanes,

In summoq; refulgens

Terram respicit infimam.

Nec vos sollicitis plangite questibus,

In nostro positus ROSTKOVIIUS loco;

Vos me credite Solem,

Hunc Solis radium sui.

ODE XVII.

A D

VENCESLAUM SZCZUKA,

Culinæ Regni, & S. R. M. Le-
gionis Præfectum,

Vavelnicensem Capitaneum.

*Pulchrum heretica virtutis testimo-
nium, triginta aliquot prælijs
bellatorem interfuisse.*

N Atalis ortus si nisi nobilem
Probat Nepotem; si nisi sanguine
Nasci Palatino decorum,
Patritijs redimiq; cunis

Si sola tantum fama, superfluæ

Est scena pompæ; non ego nobiles

Dedi-

Dedignor ortus, arroganti
 Non ego Progenies vetustas
 Proscindo nervo : sed sibi in hostium
 Qvi tingit amplam sanguine Purpuram,
 Hic Nobilis mihi. paternis
 Se tumide nisi sublevantem
 Perstringo ceris sapius Icarum.
 Ambage quavis aliq̃, Vir est, rigens
 Arena quem proeat ; probatum
 Reddit atrox pugilen q̃ campus.
 Pulchrum; P. rentum non mediocribus
 Gaudere gestis si poterit Nepos :
 Sed pulchrius ; præter Parentes,
 Si p. oprijs quoq̃ fulget actis.
 Sanguisq̃ longè nobilior, teres
 Quo mucro fufis tingitur hostibus :
 Non ille ; quo natalis hora,
 Et teneræ mad. iere cunæ.
 Nunquàm superbi Nobilitas agat
 Sic plena fatiis ; ut nisi iascijs,
 Lucina quæ lavat, tumescens
 Prociduum sibi credat Orbem ?
 Major vetustæ fama Propaginis,
 Si bella tractat : major, & asperas
 Si per cicatrices avitæ
 Ut Domui, sibi sic q̃ grande
 Pandit theatrum. Te LVCIUS parum
 K Pro-

218 BENEDICTI à S. IOSEPH

Prodisse, vel nil, proderit ignibus,
Ni castra cum RASTRIS Gradivo

Confociis meritura Marti. (plex

Non quòd SZCZVKARVM non faciat tri-
Ad gloriosam COLLIS originem;

Non quòd superstitem venustent

RASTRA minùs SZCZVCIANA
stirpem.

Sed quòd requirunt non in agrestibus

Hæc RASTRA pratis, belligerantibus

Arare sed campis, novoq;

Ipsa petant nisi castra cultu.

Addi Paternis Stemmatibus putans

Dùm SZCZVKA quivis; si Patrios sua

Virtute collustrat Penates,

Barbaricoq; rubet cruore.

Hinc quanta fortis gloria pectoris,

Te quina plusquam prælia sexies

Subisse Bellatorem, & arma

Impavido tenuisse corde.

Totamq; solis papilionibus

Fovisse vitam; non sterili manu

A CASIMIRO usq; ad IOANNEM

Continvas numerando palmas.

Nec Chocimensem belligerâ Tyram,

Iltrumq; , tantum fringere dextrâ,

Sed arma quò profert IOANNES,

Huc comites adhibere peltas.

Al-

LYRICORUM LIBER IV.

219

Alter cruentam si videat semel
Heres arenam; jam sibi vel Tyrum,
Vel Bœtra debellata credit,
Nec Geticum repetit sequenti
In verè campum. Tu quoties tubis
Conchisq; dantur classica; protinus
Ad arma procurris, domandum
Assiduò properans in hostem.

ODE XVIII.

OLORIS DUNINIJ,

Bello, pace, legationibus meri-
tissimi,

Honoribus Illustrissimi

ALITIS.

AD

PETRUM DUNIN

è Soc: Jesu.

Relatio Lyrica.

DOMum & vetustis portor in atria
Fumosa ceris; hùc celeres move
Thalia passus, & dicati
Si qua manet tibi cura Vatis,

K,

Men-

220 **BENEDICTI à S. IOSEPH**
 Menti profundos ingere spiritus,
 Quâ non agresti carmine nobilem
 Eluêter ad nidum, CYGNVMq;
 Haud humili celebrem Camæna.
 Non ad Caystrum, non vitrei supra
 Ripas Cayci devolat hæc Avis,
 Ad vile non pendet fluentum;
 Ad gelidum potius sed Hebrum
 Stativa ponit: non alios amans
 Formare cantus, quàm reboantibus
 Qui machinis constant, tremendis
 Quivè fremunt lituis fragores.
 Ut Dana liquit littora, Lechicæ
 Ad stagna Vandæ progeniem suam
 Sedemq; contulit, simulq;
 Armifonum voluit Gradivi
 Subire currum. Vectus ab Alite
 Mars noster isto, per juga montium,
 Per tesqva, per rupes acutas,
 Sanguineos adeoq; campos.
 Et lingua quamvis fæmineo fuit
 Succisa ferro, non ideo tamen
 Aut desijt loqui, aut adunco
 Arma ferox crepitare rostro.
 Qui de polito marmore providis
 Postquam locavit Cælitibus domos
 Prope oeries denas, profuso
 Ac Superos veneratus auro;

Ad arma totus, totus & arduum
 Desertur Hamum, despiciens lacu
 Harere cænoso, nec alas
 In rigidis numerare castris.
 Non odit unquam bellica strenuas
 Arena mentes, quin magis uberes
 Profert triumphorum maniplos,
 Quando videt generosa promptis
 Instare bello pectora passibus:
 Sic non Olori Murs meritis sacra
 Invidit in signis trophæa;
 Sed rigide rutilante Scuto
 Hastâq; fortem muniit Alitem.
 Aleſq; tectus fulminei satis
 Umbone Martis, Pomeranos
 Per tragicas properando cædes
 Secutus hostes, ut positis fugam
 Armis inirent, castraq; divite
 Onusta prædâ destitutam
 Desererent fugiendo Puscum.
 Amat sequentes laurea laureas
 Præmissa, palmam palma prior parit,
 Stragesq; præludit secundæ
 Auspicio meliore stragi.
 A Pomeranis Pannonicas itum
 Adversus Urbes, Hungaricis ubi
 Princeps requisitus Coronis

222 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et viduo CASIMIRUS ostro.
 Hic militares duxerat ordines
 Turmasq; CYGNUS, Principis huic suam
 Fortuna credidit carinam,
 Soll' citos trabiumq; remos.
 Quidcumq; demum Lechica siridulis
 Bellona conchis intonuit, Viros
 Regni necessitasq; fortes
 Ad clypeos habilesq; contos
 Vocavit, illuc non trepidis Olor
 Festinus alis iverat, acriter
 Non ore tantum,, verum & ære
 Sarmaticas animando mentes.
 At grande crimen, sub g'lea cui
 Si canet ætas, non itidem memor
 Regnantium thronus labores
 Aut modicè facit, aut supino
 Sopit veterno. Miles in a'sperum
 Excurrit hostem, non proprium dolens
 Fudisse sangvinem, rudiq;
 Vendibilem faciens metallo
 Vitam frequenter, dummodo præstitis
 Condigna sumat pensa laboribus,
 Stipendijs tam, quam recepto
 Vilem animam recreando nummo.
 Quos verò plenâ nutriit amplior
 Lucina mammâ, quos vel opes Patris

Matrisq; fortunæ petito
 Non tulerant eguisse pane;
 Hi bella tractant, ut fluitent novæ
 Per alta famæ, purpureis Honor
 Ut vectet insignes quadrigis,
 Puniceis cumuletq; fertis.
 Hos intuetur palpebra Principum,
 Hos providentis lumine Gratia
 Ut respicit, sic sæpe digno
 Pro meritis veneratur ostro.
 Non spe lucrosæ Vester OLOR stipis
 Ad bella promptus, cūi satis est, ovans
 Si per Palatinas curules
 Pegaseo properat volatu.
 Hinc Scipiones, hinc Patrij dedit
 Sigilla Regni Lechia, Martias
 Hinc illa Clavas promerenti
 Deposuit retulitq; Cycno.
 Ornata Virtus sepositâ nequit
 Condi sub urna, nec piceis Olor
 Se nubit umbris, aut Iberi
 Hesperias petit ultro portas,
 Et sacra Romæ sub Capitolia
 Legatus intrat, non ita ferrei
 Auriga Martis, ut diserti
 Excutiat juga docta Phœbi.
 Probata Gentes Svada per exteras,

224 BENEDICTI à S. IOSEPH

Cygnos, Sais Pallas eburneo
 Applaudit ore, quod recisâ
 Tanta canat sapiatq; lingvâ.
 Sed de vetusto hucusq; strepens ego
 Olore Vates, quam Tibi Signifer
 Buscensis olim, nunc Senator
 Digne Lubacoviensis inter
 Castella terræ prompsero barbiton?
 Quæ tibi tanto digna traham Viro?
 Cum Filio Parens recentes
 Quando vides properare fasces.
 Non sat quaternos plus decies sequi
 Rauci per annos murmura classici,
 Non sat superstitem relictæ
 Ex Proavis studuisse famæ;
 Ni fœderatos sollicitos polos,
 Et templa Divis è solido struas
 Superba saxo. Filiusq;
 Grande Tibi columnen Parenti,
 Quem veste vidit testum adamantina
 Vienna Martem, quem valido globus
 Accessit ictu, militaris
 Quove suo Duce gaudet ordo.
 Nec SVENFOSLAI penna Sadowirîs
 Non nota terris, cui propriam Themis
 Reducta commisit bilancem,
 Inq; sinu requiescit alto

Secu-

LYRICORUM LIBER IV.

225

Secura somno, cū vigor ingēnī,
 Doctrina, blando suavis amānitas
 Vultu renidens, & trecentā
 Cū animum iubiēre dotes.
 Verūm quis ausus me temerarijs
 Hūc ire pennis? remigibus præt
 Quo Cygnus alis, & canoro
 Attonitas trahit ore Nymphas?
 Nil vile sitrum, nil tenui iuvat
 Arundo cantu; cū modulamine
 Ip̄e, ip̄e suaviore Cygnus
 Æthereas bene mulcet aures.
 Tu PETRE plectrum sume DUNIN, Tu
 Dignumq; carmen profer ad Alitem:
 Me sat Caystrīæ Volucris
 Vel minimas tetigisse laudes.

ODE XIX.

AD

MARTINUM KATSKI;
 Palatinum Kij- viensem,
 Artilleriæ Regni Generalem Præfec-
 tum.

I Mus? vel acres segnis adhuc mora
 Distendit ausus? cedite Lentuli

K 5

Et

226 BENEDICTI à S. IOSEPH

Et lenta quos virtus alacri
 Non patitur properare gressu.,
 Ægreque tardum languida promovet
 Tentado passum. Pulverem Olympicum
 Tu miles iagrellus ratigas
 Fulmineo pigra monstra cursu;
 Nimboque compar & Selyman, & citos
 Præis Dioces, nescius ad levem
 Hære cum Niso ruinam,
 Aut positam titubante calce
 Tardare metam. Per salebris graves
 Tu sæpe cailis, per gelidas nives
 Volas Alexander Polone,
 Difficiles neque frangis Alpes
 Mordaci aceto, sed gladio. cui
 En pro Paterna non Leo reuera
 Sed Cervus haud segnis, Nemæos
 Qui superat tamen & Leones.
 Tu Martiali vividus impetu
 In Tauricani cornua Bosphori
 Descendis audax; Tu Gelono
 Perpetuas inimicus hosti
 Moliris iras, duraque Martium
 In colla ferrum, vel Mareotica
 In membra distringis mucronem
 Letifero bene notus ictu.
 Quod si nitrato pulvere, plumbea

Vel sava nactus praelia grandine,
 Tormenta quod si, machinæq;
 Sulphureo reboant tonitru;
 Quam Tu Tonanti par ubivis Iovi,
 Quam sæpe fractis aggeribus, cavis
 Infundis & Martem cavernis,
 Et pluvios jacularis ignes.
 Hinc quæ voraci profluit impetu
 Garumina præceps, Seqvæna quæ suos
 Dissendit amnes, ac furentem
 Præcipitat Rhodanus iragorem,
 Vel Bætis ingens, vel Fagus aureo
 Dives metallo, saxa nobiles
 Galesve quæ spectat Pyrene
 Herculeis memores columnis;
 Hac Pama promptis provehitur rotis
 Et KATCIANIS ludibus attonat,
 Cervumq; Berlonæ iacratum
 Ac rigido canit esse Marti.
 Remugit orbis, lætaq; concavis
 Resultat echo rupibus undiq;
 Nec sylvæ, nec vallis retorto
 Non reïonat fremebunda plausu.

A D

ADALBERTUM
BARTOCHOWSKI,
SOCIETATIS JESU.

Dum Orientis Victori

JOANNI III.

POLONIARUM REGI,

A salvata Vienna reduci eruditissimum Panegyricum,
Fulmen Orientis intitulatum, in lucem publicam edidisset.

Fortuna magni maxima Principis,
Si Martiali quod parat impiger
Mucrone nomen, hoc futuros
Ferre potest remanens in annos.

Nam nil triumphus, nil validis juvat
Oppressus armis hostis, in unico

Si palma, quæ die parata,
Hæc alijs sterilefcit horis.

Trophæa quamvis magnifico manent
Erecta sumptu, quæ Herculeas probent

Fuisse vires, ac in illo
Fusa loco trepidasse castra.

Tamen trophæis imminet ultimus
 Quandoq; casus. & Parijs licet
 Constructa de saxis theatra
 Sæpe gravem subeunt ruinam.
 Ni penna scribat, quod gladius suo
 Signavit ictu, ni calamus notet,
 Quod mucro fortis exaravit
 Sangvineos recolendo campos,
 Inanis omnis fabula gloriæ,
 Agerq; tantum mole cadaverum
 Tumescit unus, dissolutis
 Mox pereunt monumenta truncis.
 Molita quantum Roma suo potens
 Olim Trajano! dum Capitolium
 Vel duxit obvium, vel altas
 Phidiaco statuit labore
 Manuq; moles; dum spolijs graves
 Currus trecentis vinxit adoreis;
 Arcus triumphales, & ære
 Dum solidos posuit colossos.
 Hos apparatus magnifico satis
 Sumptu paratos si cupide sequens
 Inquirat ætas, præter unos
 Non reperit rudum lapillos.
 Exstincta magni gloria Principis,
 Sepulta Romæ magnificentia;
 Quod Plinius scribente penna
 De Ausonio retulit Trajano,

Hoc

210 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hoc est Traiani. cætera barbaro
 Oblivioni preliâ jacent situ;
 Et Roma & orbis de perastis
 Immemores reticent triumphis.
 Achilles unam vidit imaginem
 Magnus Macedo, se lacrymis statim
 Perfudit, indolens, Homero
 Se domiti caruisse digno
 Scriptore mundi. Hinc, qui dominû Tyri,
 Marisq; rubri, divitis Asiae,
 Delinearet penicillo,
 Sollicitis studijs Apelles
 Quæsitus: ingens gloria Principum
 Reddi perennis si cupit, eloquens
 Hanc penna scribat, posteriq;
 Præla ferant repetenda lauris.
 Quàm Te beatus Sarmatiae suo
 Scriptore Princeps: Puerura nobili
 Quàm BARTOCHOVII colore
 Tincta satis, Clypeusq; vincens
 Regnantis Umbo quàm calami micat
 Nitore docti. Non ita Plinius
 Suum Trajanum, ut BARTOCHOVI
 Tu Leonicum celebras IOANNEM.
 Ut orsa tantum Svada loqui Tua,
 Mirata quævis machina bellicis
 Instruata nimis, protinusq;
 Attonitæ tacuere conchæ,

Dum

Dum penna caput scribere grandium
 Stupenda prorsus pondere sensuum,
 Styliq; maiestate tanti,
 Ingenij Latijq; cultu,
 Ut ipse nolit vel Cicerò loqui,
 Nolit disertus scribere Plinius,
 Tu quando salutat IOANNE
 A Lechico loqueris Viennam,

ODE XXII.

A D

ALEXIVM

à CONCEPTIONE B. M. V.

*Dum Author à Præposito olim Scho-
 larum Piarum Generali
 Insulæ Cracoviensis imprimendæ
 licentiam obtinisset.*

Distincta gemmis vix melius potest
 Habere posthac Insula scrinium;
 Quàm quando de assensu paterno
 Prompta premens subit ultrò prælum.
 Laudem meretur, qui calamo, integro
 Se monstrat orbi, non itidem minor
 In laude successor, qui ad istam
 Est aliquis stimulator auram.

Nec

232 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nec præla solum plumbea fervient
Scribentis unæ deniq; nomini;
Et præla qui permittit, unam
Induoie referet coronam.

ODE XXIII.

A D

DIVUM AUGUSTINUM
HIPPONENSEM ANTISTITEM,
Pelagianorum, Manichæorum, po-
tentissimum hostem.

ET feriantem non finit Herculem
Antæus ignes ponere Martios,
Et angve succrescens Medusa
Stricta tuæ vocat arma pennæ.
Ibis minaci fortior Hercule
Divine Perseu, & colubri minas,
Irasq; , spamanteiq; rectus
Magnanimo pronibeas ictu.
Nondum Latinis quippe securibus
Accisa collum suadidit Hæresis,
Adhuc reluëtatur, tumentes
Grandis adhuc movet Hydra cristas.
Spretisq; plures non semel ictibus
Instaurat iras, & male perdidis

In-

LYRICORUM LIBER IV.

233

Instructa technis Africanas
 Peste premit violente terras.
 It Africanus Perseus æmulos
 Adversus hostes, quâ calamo, piæ
 Quâ voce lingvæ, virulentam
 Insequitur reprimiq; labem.

ODE XXIV.

AD

Religiosam Scholarum Piarum
 IUVENTUTEM.

Nulla Apelli dies sine linea.

FAvete lingvis, carmina posteris,
 Dicam futuris carmina sæculis,
 Quæ CALASANTINÆ notanda
 Assiduò repeto juventæ.
 Prævè supino segnis in otio
 Tractatur ætas, heu CALASANTIA
 Assurge pubes nata magnum
 Ingenijs referare campum.
 Labore pulchros rectius improbo
 Mercemur annos : FABRICIO jugum
 Quantas maritavit coronas?
 Et virides nisi dextra palmas

Metit

234 BENEDICTI à S. IOSEPH

Metit quietis nescia langvidæ.

Ignaviores pigra cui otia

Strinxere nervos, per reclines

Ille jacet nisi bucco valles.

Hac arte plenæ maxima possident

LOIOLIANI culmina gloriæ ;

Hac arte vos famam, superstes

His studijs fabricate nomen.

ODE XXV.

AD

STANISLAUM

MAŁOPOLSKI,

S. R. M. SECRETARIUM.

FRontem senectus subsilit, in dies
Anniq̃ vergunt ; non tamen obsit
Langvescit indoles senectâ,

Immò magis veneranda vivum
Promit vigorem. Sic reverentia
Major vetustis quercubus, integras
Quæ possident vires, nec ullum
A carie metuunt periculum.

Matura magnæ non nocet indoli
Ætas, ob ipsam canitiem gravi

Honor

LYRICORUM LIBER IV.

235

Honor Camillo, Roma felix,
 Quando senes sequitur Catones.
 Victor Darij non alio Tyrum,
 Lateq; sparsam milite Perfidem
 Possedit, Euphratiq; duras
 Imposuit domito catenas,
 Quam dum receptus sub Macedonicas
 Nullas phalanges, in galea cui
 Adulta non caneret ætas,
 Quivè grauis senio verendos
 Non ferret annos. Illyricos eo,
 Et Sogdianos robore terminos,
 Medosq; Alexander subegit,
 Inq; rubros penetravit Indos.
 Res magna nunquam perficitur, nisi
 Provectorum consilio Senum,
 Speret triumphales, caterva
 Si fuerit veterana, palmas.
 Sed quas Senectæ non temerarius
 Appono laudes, has venerabili
 Assume STANISLAE vitæ.
 Iudicii gravitasq; morum
 Et innocentis plena modestiæ
 Illa illa laudem postulat indoles,
 Rerumq; praxis, quâ occupatum
 Cor KRASINÎ retines IOANNIS.

ODE

236 BENEDICTI à S. IOSEPH
ODE XXVI.

A D
IOANNEM IOSEPHVM
CASIMIRVM
T A R Ł O,

Palatinidam Lublinensem,
In primo ad Scholas accessu.

TE velut magni sobolem Parentis,
Te velut magnæ sobolem Parentis,
Non minùs lætum, Schola læta panis
Excipit ulnis.

Hic dies nonum Tibi pandit annum ;
Hic dies nostram vehit ad palæstram :
Palladem tracta, ruditasq; primus
Occidat hostis.

Annibal vix dum fuerat novennis,
Æmulæ indixit fera bell'a Romæ :
Est Tibi campus schola, Tu futuris
Prospice palmis.

Quanta crescentis documenta laudis !
Ad scholas horrent alij ; sereno
Tu volas vultu, reprimisq; quemvis
Fronte pavorem.

A G-

LYRICORUM LIBER IV.

237

A sinu Matris, gremioq; Patris
Abripi haud uni grave Pulsioni,
Ista Tu nunquam trepidante fers di-
vortia mente.

I per oppressam Rudium phalangem,
Et Tuo magnum recrea Parentem
Sæpe profectu, videatq; doctum
Mater Achillem.

Firma spes nobis, quia post peractum
In scholis dignè studium, sub acris
Signa Bellonæ, validiq; perges
Classica Martis.

Tunc scient omnes, Tibi quod paratur,
Et Tuæ quantum Domui theatrum:
Hinc & hinc postquam fluet in Paternam
Fama SECURIM.

ODE XXVII.

AD

PETRV M FRANCISCV M

à CONCEPTIONE B. M. V.

Scholarum Piarum

GENERALIS SECRETARIUM.

ID Rumor ad nos sæpe strepentibus
Deduxit alis; quod Capitol.o

Tu digna Romano theatra,

Et tragicas perhibendo scenas No-

238 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nomen parasti, non sine comici
 Plausu laboris. Sic animi solent
 Ad magna nati, nec supinam
 Nec residem retinere mentem.
 Sublimis ut quis conscius ingens,
 Futura prudens cogitat, & libris
 Scriptisq; se testatur Orbi,
 Non dubius melioris augur
 Post fata Famæ. Dramata Senecæ,
 Duceo tragædum plus ego Senecam;
 Quam dum Neronem, & per Neronem
 Aufonium moderatur orbem.
 Silent triumphi, quos domitis tulit
 Pompejus Atrix; quæ veteri dedit
 Theatra Romæ, hæc in alma
 Nunc etiam celebrantur Urbe.

ODE XXVIII.

A D

ANDREAM
 NAGORSKI,
 SUBDAPIFERUM BUSCENSEM,

Non parva gloriæ Parenti pars bono
 Cernere, quos genuit,
 Non deviantes Filios.

Non

Non parva gloriæ bonis pars Filijs,
 Qvo præijt Genitor,
 Hoc ire per vestigium. (hunt,
 Venarum aquæ secum indolem semper tra-
 Hanc sapiunt ubivis,
 Qvocunq; tantum fluxerint.
 Et Sangvis excellens ad ortus respicit
 Sæpe suos, propriam
 Originem considerans. Tuâ
 Qvâ Tu beatus prole NAGORSCI
 Qvando pari studio
 Servat paternos spiritus.
 Bellona STANISLAO ahenam cassidem,
 Terribilem clypeum,
 Hastamq; tortam tradidit.
 Nupsiile Marti diceres fortem DEAM,
 Sic cataphractus Eqves
 Mavorte præstat pectore.
 Qvem non sagitta vulnerans, non grandinis
 Sulphureæ pluvia
 Ullo retraxit prælio.
 Per ferrum & ignes, & per enses Noricos,
 Non timidus volitat
 Per mille strages Optio.
 Nec non IOANNES signa LUBOMIRII
 HIERONYMI subiens
 Pari resultat spiritu.

Mens

240 BENEDICTI à S. IOSEPH

Mens acris illi, quodq; militem decet,
Primus inire manu,
Postremus ensem ponere.

Tertius amænæ Scuta sequitur Palladis,
Inq; Pij's varias
Scholis meretur Laureas.

Utq; ense Fratres, eloqvente SAMUEL
Et stylo, & ingenio
Uni laborant Patriæ.

Pulchrum senectæ nobili solatium
Et gladio, & calamo
Claris potiri Filijs.

Pulchrum NAGORSCIO tot annis obfeto
In vetulis vegetos
Spectare ramis furculos.

Segnis Parentes sæpe strangulat nepos,
Dedecus & Domui
Fædo propinat exitu.

Hic Palladi Martiq; serviens Trias
Et Domui & Lechiæ
Omni meretur tempore.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

E P O D O N

LIBER VNUS.

O D E I.

A D

ELISABETAM EOSIAM,

VLADISLAO EOS,

PALATINO MARIÆBURGENSI,

Skarſzeviensi, Pokrzywnensi, Latovi-

censi, CAPITANEO,

Deſideratiſſimo Maſolo,

Superſtitem Arthemiliam.

*Inter eclipses oritur, qui illustris
moritur.*

G Rande tormentum, quoties amatus

Conjugem reddit Viduam Maritus,

In domo cogit quotiesq; mæſta

Cernere ſigna.

L

Corda .

242 BENEDICTI à S. Ioseph

Corda quæ firmo cojère nexu
Sæva mors quando dirimit, cruentus
Pectoris lictor, nimijq; sæva

Ansa doloris.

Sed tamen quisquis meminit malignis
Hanc DEVM legem posuisse fatis,
Ut ferant nunquam diuturna nostræ

Stamina vitæ,

Indolet, certum lachrymisq; ponit
Tempus, ut longo gemitu dolentem
Sauciet mentem, timet, & cadentes

Temperat imbres.

Te VLADISLAI meminisse, pulchrum
Integri semper documentum amoris:
Sis memor, tristis posito sed omni

Turbine planctus.

Non eget tantis lachrymis, sereno
Læta quem spectat Cynosura vultu:
Et polus panis cui præparatus

Obviat ulnis.

Inter eclipses oritur, peractis
Qui nisi illustris moritur triumphis,
Nec mori damnum est, ubi destinatis

Reddimur astris.

Ius in hunc nullæ tenuère Paræ,
Læve nec nevit Dea cruda filum,
Sola cui virtus præit ad futuram
Vltro salutem.

Sic

Sic tuus Coniux etiam per atræ
 Pressa calcando ruit arma mortis,
 Quem polo Rectum, memoranda cælis
 Reddit honestas.

ODE II.

AD

CONSTANTIAM
 ÆOSIAM,

Palatinidem Mariæburgensem,

*Dum statim à morte Parentis sui col-
 lecto omni Virgineo ornatu, maternis
 pedibus involuta, eximia pietate &
 innocentia petit, ut possit divende-
 re, congregato inde peculio ani-
 mæ Parentis suffragatura.*

Virago fortis, & tuo CONSTANTIÆ
 Nomine nobilior

Magnæ voluptas ÆOSIÆ

Spartana Te Mater? Laconnè vel Parens
 Eximiam sobolem

In hoc nutritivum sæculum?

L 2

Qvo

244 BENEDICTI à S. IOSEPH

Quo sumptibꝫ non parcitur, corpus modo,
Putre aliquando nihil,

Et esca verax vermium,
Exhauriat totum Padum, cunctas Tyri
Divitias & opes,

Et fulva Gangis littora,
Insignis ostro dum puella prodeat,
Aurea purpuream

Vestemqꝫ nec̃tat fibula.
Nodantur in aurum nitens crines vagi,
Vt Zephyris, levibus
Sic vana ventis carbasa.

Aurata collum sepiunt monilia,
Sqvama caput rutila,
Et laxas, onyches, togas.

Nec luxui parcit pedum fastus tumens,
Dum crepidas ligulis
Ornat superbè gemmeis.

Tu nata Virgo sæculo tam prodigo,
Nec duodennis adhuc
Ab his abhorres moribus,

Constantiæ vel Innocentiæ novo
Nomine digna cani,
Major Lacrânâ qvâlibet.

Prostrata pedibus Matris unicum petis,
Sollicitè reliqvæ
Qvod deprecantur Filiz,

Orna-

Ornatus omnis ut Tuus vendi queat,
Lugubre quando peplum

Parente sumptum mortuo,
Ac inde collectum peculium in sacra
Auxilijs animæ

Tradi paternæ postulas.

Non cultui parcat tuo Mater pia,
Enumerat pretium

Iuri relinquens Filiæ.

Stupenda virtus in tenella Virgine!

Omnia prostituis

Functo Parenti seruiens.

Hæc tanta pietas optimæ sat uberes

Elicuit lacrymas,

Summumq; Matri gaudium-

Vel ipse nigrâ prospicitumba Parens,

Tamq; animum tenerum

Sux stupet Constantiæ.

At rumor hujus ad me dum venit rei,

Non taceo; memori

Sed cuncta pando carmine.

ODE III.

A D

IOANNEM ANTONIVM

L O S,

Capitaneum Pokrzywnenscm,

Palatinidam Mariæburgensem.

O! magna magnæ Gratia Gratia,
 Ocelle Matris, firma domesticæ
 Columna DABROVÆ, ac imago
 Eximij rediviva L O S!

Acerba nuper mors Lechico Patrem
 Subduxit orbi: Flevimus, & Tuis
 Matrisq; lamentis profundi
 Addidimus fluvios doloris.

Cùm Tu superstes, cum docilem Parens
 Ad quæq; format maxima Filium,

Spes certæ, quòd reddes Parentem,

Quòd Proavis, Abavisq; dignam

Agas Nepotem Nobilitas juvat,

Nasci q; magno Sanguine; sed tamen

Plus præstat indoles, superbos

Et superat melior penates

Omni o virtus Hæc duce maximi

Crevère Gracchi, crevit & Hercules;

Te

EPIDON LIBER VNUS.

242

Tu deinde cresces, ac Achillem
Magnanimo perhibebis ausu.
Tunc læta Matris pectora non leues
Ducent triumphos, cum poterit suum
Spectare subsultans IOANNEM.
Vt rigidi modò signa Martis
Ille, ille ducit fortiter, ut modò
Adest Equestris Nuntius ordinis,
Vt vel Palatina curali
Ad Lechicum vehitur Senatum.
Aggratulabor tunc & ego meo
Fortasse Vates lætior entheo,
Quòd ista prædixi, futura
Quæ solidi statuere cæli.

ODE IV.

AD

PETRUM
SUSTINOVIVM

Multa sine crimine patientem.

*Reliqua decora utcumq; didiceris, pati-
entia nonnisi per exempla instillatur.*

Partana virtus vix aliter potest
Quandoq; disci; ni doceant prius

L4

Exem-

248 BENEDICTI à S. IOSEPH

Exempla Majorum, peractæ
 Cumq; alijs aliquando scenz.
 Spartana virtus est patientia ;
 Hanc PETRE nemo possidet: indiget
 Res arte ; nam natura longè
 A simili refilit decore.
 Thebanus olim Miltiades suo
 Ad bella ductu non ijt: excitent
 Prius Themistoclis trophæa,
 Tunc rigidum subit ille campum.
 Posses molestam pauperiem pati,
 Posses misellæ liba paropsidis ;
 Ut quisqvis aut lingvâ procaci, aut
 Innocuam lacerat liturâ
 Mendace famam , jam stomacho ferox
 Lilis movetur, jam refugis abis
 Ad arma viribus, frementis
 Impatiens remanescq; pugnz.
 At erigendus sæpè animus ; furor
 Non ille primum Te, neq; pugio
 Hic me secundum cuspidato
 Insequitur penetratq; ferro.
 Fuère plures , quos eadem rudes
 Palæstra postquam vidit, in optimos
 Formavit Athletas, virorum
 Non modicos statuendo casus.
 Quousq; tantum vivimus, in dies

Recens ferendi materies datur.

Quicumq; non passus, putandus

E miseris nisi ræce valgi.

Vnum levamen, si veniunt mala,

His non reniti. Fit levius jugum,

Quod leniter fertur : paramus

Non steriles, patiando, palmas.

ODE V.

AD

TYLMANVM

à GAMEREN

GAMERSKI,

S. R. M. & Illustriss. MARESCHALCI

Regni Architectum.

DEcet Dynástas nil aliud magis
Quàm thaumaturgos quærere Phidias ;

Pulcherrimq; , non rudes Apelles

Si dominis remanent in Aulis.

Fecêre magni semper id Hætores,

Et clara faminis Nomina purpuris :

Fecêre Alexandri, Loioq;

In pretio tenet Architectos

Quicumq; dives, nec nimis indigæ

L 5

Ex

250 **BENEDICTI à S. IOSEPH**
 Ex sorte plebis. Quod LVBOMIRIO
 Dignum MARESCHALCO est, ubiq;
 Eximias locat ille moles,
 Grandiq; sumptu summa palatia,
 Et digna tanto nonnisi Principe,
 Quæ Regiam solis, superbas
 Quæ superent Babylonis arces.
 Iam verò quot non eminet ædibus
 Erecta Padvano ANTONIO Domus ?
 Non quanta, sed qualis, stupendâ
 Atq; fidem superante pompâ.
 Et hæc supremi laus LVBOMIRII
 Quod tanta prætet, deq; rudi situ
 Immensa ponat te'ta, longo
 Indubiè memorandus ævo.
 Tibi ARCHITECTO non tamen eripit
 Hanc ille famam, præcipuè Tuâ
 Quod arte, Te quod & Magistro
 Tam celebres statuantur ædes.

ODE VI.

A D

A D A M U M
R O S T K O W S K I,
 Præpositum Varſaviensem.

Vladi-

Vladislaviensem, Płocensem Cano-
nicum.

*Dum Regio beneficio Prælaturam
Varsaviensem obtinisset.*

VT fama, sic & grande satis decus
Summis probari Principibus, quibus
Non quilibet cordi, nec omnes
Irriguo recreantur amne.

Diu rogari munificus solet,
Vt manet, imber: sæpe diu genu
Necessè fessat, Gratiarum

Qui faciles sibi poscit aras.
Plerumq; lanx est, dextera Principum,
Quæ sæpe stricte ponderat, ut cui
Fortuna largiendæ, vel non:

Qui meritis gravis est, benignæ
Hic experitur munera Gratia; ;
Exile pondus rejicitur, neq;
Agnoscit aut frontem serenam, aut
Propitios h. laresq; vultus.

Sed illa debent immerita; nisi
Sufferre vires: respiciunt, suo
Stringuntq; pectori favores,
Dum meritam reperere mentem.

252 BENEDICTI à S. IOSEPH

Non hæsit in Te Gratia Principis,
 Dignum notavit quando per omnia
 O! docte ROSTKOVÍ, sovente
 Qvæ potius gremio sinuq;
 Complexa magnam protinus indolem,
 Et his revinxit fascibus. Aureo
 Qvippe imbre dignus, qvi per omnes
 Ne minimum sterilefcis annos.
 Ascende felix! nec tamen ultimum
 Hunc esse honoris credito limitem:
 Prædico vates, qvod niteris
 Præfuleis aliquando Vittis.

ODE VII.

AD

SEVERINVM
 SZCZVKA,

Canonicum Culmenscm.

Forsan severi territa Nominis
 Horrore buxus non poterit novos
 Formare cantus, plestra forsan
 Nil cupidæ recinetis auri.
 Sed nil severi nubila Nominis
 Vos oro tangant: Vidi ego, qvod nisi
 Hic candor & Rectum triumphent,
 Qvod probitas teneat quietam

Ad-

EPODON LIBER VNUS.

253

Addicta sedem: blanda sonantibus
 Qvin Musa chordis carmina tempera,
 Buxusq; dulcis, barbitosq;
 SZCZVCIAVVM resonante Nomen.
 Innata quanquam dexteritas Viri
 Est sæpè magni, gessit ut ardua
 Et magna postquam, malit omnem
 Egrediè meruisse laudem,
 Qvàm audire turgens. Nil resonantibus
 Externa prodest tibia plausibus:
 Virtute censerì, supremus
 Semper honos, meritiscq; vera
 Laus æstimari. Nil cytharæ sonent,
 Nil molle plectrum, nil Bercynthia
 Et tibiæ, chelyscq;, virtus
 Non vâcuas canet ipsa laudes.

ODE VIII.

AD

CASIMIRVM

PAC,

EQVITEM MELITENSEM,

M.D.L. Supremum Notarium.

ET Malta novit nil aliud, nisi
 Vel Martiales qvædere spiritus;
 Igna-

254 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ignava vel si mens inersq̃ ,
 A proprio remove portu.
 Et PACIORVM non alijs potes
 Sanguis morari sedibus, aspera
 Quàm bella quæ tractant, ferumq̃
 Assiduè meditantur hostem.
 Iuventa postquam per Latias Tibi
 Exulta Musas, & peregre simul
 Lustratus orbis, bellicosæ
 Castra statim placuere Maltæ.
 Nec acta remo res, sed aheneo
 Vbiq̃ conto; pro levioribus
 Vexilla velis, proq̃ proris
 Herculeæ valuere parma.
 Spectavit heros Insula LILIO
 Nocere spinas nil Mareoticas,
 Spectavit, ut Ducum propago
 Littavici sobolesq̃ Martis
 Inter frementis littora Nerei,
 Et Melitenis regna Propontidis
 Interritus stabas, merendo
 Non tennes CASIMIRE palmas.
 Vicina palmis ILIA; bellicis
 Propinqua semper classica PACIIS,
 Ex LILIO & nunc PACIANO
 Malta novam sibi speret herbam.

ODE

ODE IX.

A D

LAURENTIUM

WODZICKI,

Pocillatorem Varſavienſem.

*Novum ſanoris genus DEO ſenera-
ri: dare quod acceperis, ut luculen-
tius recipias, quod dederis.*

I Argiens promptè manus, irriganti
Quævè decurrit ſimilis fluento,
Dehinc nunquàm, parat imò plures
Prodiga gazas.

Nam quod offertur Superis, benigni
Illico readunt Superi, nec unquàm
Se ſinunt vinci, quia plura poſſunt,
Plura rependunt.

Filij tolli pòterunt, & omnes
Sanguinis venæ, Superis profuſa
Dextra dat quidquid, manet, ac ſuperſtes
Durat in ævum.

Sæpè cisternas videas fugatis
Aridas undis; videas lacunam
Sæpiùs ſiccam, quod aquas avaro
Detinet hauſtu.

256 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvò fluunt fontes magis, & propinquos
Irrigant campos, magis auctiore
Defluunt alto, faciuntq; plenis

Flumina ripis.

Largus in cælo, velut æquor unum
Semper effundit recipitq; semper;
Qvæ dedit, rursus reperit trecento

Omnia fructu.

Virgo quam è puro veneraris auro
Ponderis magni statuâ WODICCI,
Non sinet vinci, referetq; dite

Munera censu.

Pauperum mensas quotiesq; misso
Panc sustentas, etiam pro iisdem
Est vades Numen, vacuumq; nunqvâm

Perferet arcam.

Numini quidquid dederis, reſundet
Largius Numen, reſerata nunqvâm
Dextra ſtringetur, quia prompta promptæ

Premia dextræ.

O DE X.

AD

DOMINICVM IGNATIVM
WINKLER,

Supremum Theſauri Regni Notariſſ.
Nil

*Nil de tempore prodigit, qui curas
Pietate temperat.*

Fortuna nobis parciùs nihil dedit,
Quàm spatia pauca temporis.
Auro æstimanda cuius hora quælibet,
Fulvòq; Gangis gurgite.
Natura nostra sed nihil scelestiùs
Caro pro undit tempore :
Dies & anni transeunt, acti brevem
Intrâ theatri limitem.
Nec vita quidquàm pensi habet, negotijs
Quamvis trecentis obruta.
It otiosus sæpe homo ! lustrans forum
Vrbis plateas circumit.
De crastino totuq; pendet, nescius
Quòd manè mortem prospicit.
Ætatis est quidquid retrò, mors jam tenet
Tempusq; transit aureum.
Curas bonus Pietate Vir dum temperat,
Nil prodigit de tempore.
Immensa virtus, sed recenti sæculo
Aut exul, aut hospes nisi :
Magno tamèn Notario domestica
Ipsiſq; culta à fascijs.
Procede felix, pariet ipsa laureas,
Sublime quæ cælum parit.

Non

258 BENEDICTI à S. IOSEPH

Nô minuit, auget sed adhuc hæc opes Deæ,
Nomenq; reddit inclytum.

Quæ Principes ornat, fovet Provincias
Fortiq; custodit manu, (mem,
VINKLERIANAM provehet simul Dô
Hoc Vate dico Spiritu.

ODE XI.

A D

ALBERTVM STANISLAVM
CHROSCINSKI,

Regiæ Camerae intimū Secretarium.
Cum Lucani Pharsaliam versu vernaculo
eruditissimè concinnatam, luci publicæ
commisisset.

*Literis & scriptis suis Vir doctus es.
fuit, ut mortalitas sua finire pos-
sit, non vita.*

TE Musa mater, Te genitor dedit
Apollo Vatem, cui ita Delphicæ
Stravêre se laurus, ut ultro

In virides abeant coronas.
Sic arma Cai Cæsaris, & simul
Cognata multo sanguine prælia,

Sen-

PRODON LIBER VNUS.

239

Sensu repræsentas Polono,
 Sarmatico recinisq; plectro.
 Vt si Lucanus surgeret, & novam
 Spectare vellet Pharsaliam, Lecho
 Correptus entheo Latini
 Desereret juga trita Pindi.
 Mos iste magnis ingenijs, suæ
 Studere genti, cumq; idiomate
 Possunt domestico referre,
 Nolle alias adhibere lingvas.
 Mos iste summis ingenijs, stylo
 Parare famam, seq; sequentibus
 Monstrare sæculis, perennem
 Perq; libros reparare vitam.
 Suis premuntur cætera finibus,
 Fortuna, vires, firmaq; sanitas,
 Roburq; corporis recedunt,
 Et miserâ tumultantur urnâ.
 Ipsæ perennant nonnisi literæ,
 Ex eruditæ famaq; profluens
 Labore mentis perseverat,
 Et remanet satis æviterna,
 Æterna si non. In miseras patet
 Terra ipsa mortes, per tumidas Domos,
 Per regna, per gentes, cruento
 Sævit atrox Libitina ferro.
 Totumq; quidquid nascitur, horrido
 Perie

260 BENEDICTI à S. IOSEPH
Perit tumultu. Non Parijs cinis
Tutus sepulchris; instat atrum
Marmoribus tumuli q̃ Fatum.
Vis sola docti non perit ingeni
Per eruditas diſſua paginas:
Theatra nutant; literarum
Stant ſolido monumenta fulcro.

ODE XII.

AD

IOSEPHUM
LUBOMIRSKI.
CURIÆ REGNI MARESCALCŪ.
S. R. I. PRINCIPEM.

Velociores quis mihi ſpiritus
Conceſſit alas? quis furor igneus
Sublime per nubes, & altum
Quæ ſuperis dedit ire regnis
Fortuna Vatem? Iam mihi frigidi
Traſaſta curſu culmina Caucaſi,
Iam ceſſit Hæmus, & nivolaſ
Æoliæ ſuperavit arces
Decorus error. Iam mihi Tybure
Exceſſit ales penna, per Appulaſ

Iam

EPODON LIBER VNUS.

261

Iam vectus ocre, sisto tandem
 In Lechicis vetus hospes oris;
 Et Te Paternæ gemma Propontidis
 Flumenq; canto. Non Helicon magis
 Præ SRENIAVA, non amæni
 Castalidum potuere vati
 Placere fontes. Hic CALASANTIIS
 Est ripa Musis, hic quoties Tui
 Crystalla spectamus fluenti,
 Nil aliud nisi gratiarum
 Spectamus Altum. Lechia Martium
 Experta flumen, nec petit Indicos
 Subinde Ganges, ditiores
 Quandoquidē SRENIAVA vester
 Ostendit Hermos. Curre per aurei
 Longæva felix sæcula fluminis,
 Nos LVBOMIRSCIVM perenni
 Obsequio celebremus amnem.

ODE XIII.

AD

IOSEPHUM
 LUBOMIRSKI,
 ABBATEM TINECENSEM,
 S. R. I. PRINCIPEM.

TVI faventes Fluminis alveos
 Et larga cantem rectius ostia, Im-

262 BENEDICTI à S. JOSEPH

Immensa quàm Nili profunda,
 Aurifluig; sinus Hidaspis.
 Ut nostra tantum pauperies Lechos
 Ingressa calles, protinus alterum
 Experta Gangem, SRENIÆ
 Munificas reperitq; ripas.
 Quem Thressa sensit sub Chocimo Pharos,
 Periculosus quem reducem Lechus
 Agnovit in rebus Camillum,
 Larga PODOLINII fluenta
 Direxit in nos. Mox similis Patri
 Et Phaumaturgo non minor Hercule
 GEORGIUS RESSOVIENSES
 Propitius patefecit undas.
 Impressa magnis tanta Nepotibus,
 Insculpta magnis gratia Filis,
 Ut PODOLINII faventem &
 Ressoviæ fateamur amem.
 Nam quid Supremus Scipio Iechici
 Director Orbis? quid Iechicæ cui
 Concreditur clavis saburræ?
 Ni Hesperijs Tagus est arenis?
 Hoc fonte manat gratia, quæ Pias
 Amore magno prosequitur Scholas,
 Hoc nostra paupertas fluento
 In tenui vehitur carina.
 Et Tu Patrona non deeris manu,

Præ-

Praeclare tanti Pelee gurgitis,
Et Tu CALASANTINO optimus
Non deeris Benefactor Orbi.

ODE XIV.

AD

ANTONIUM ANDREAM
KRZESIMOWSKI,
ABBATEM COPRIVNICENSEM, S. O. C.,
per Poloniam Commissarium, &
Vicarium Generalem,

*Dum Viatorem Christianum iteratò
luci publicæ commisisset.*

Q Vis me per æquor, per nimias iubet
Qvis ire flamas? quis per inhospitas
Viator ignotum cavernas
Difficili facit ire passu?

Et cum per Vrbes, per varios quoq;
Inus receptus, ille vel integro
Ab orbe divertit, Deumq;

Et superas nisi svadet auras,
Viamq; cœlum versùs. Inutilis
Non iste trames, non KRZESIMOVII

Du-

264 BENEDICTI à S. IOSEPH

Ductoris ignavusq; tractus,
 Sed Pietas, sed honesta virtus
 Qvò quemq; poscit ducere. Barbaras
 Labore vano carbasa tendimus
 Stulti frequenter ad Mycenae,
 Et madido nimis æstuosis
 Sudore Syrtes visimus, interim
 Qvam sæva torvæ bella Propontidis
 Instant peregrinis, stetitq;
 Qvam tragico via sumpta damno.
 Alter remotas Hesperiae domos
 Scruator intrat, transit in exterum
 Et sæpe curiosus orbem
 Magnificas speculari Thebas.
 Sed inde crescit, quanta domestici
 Iactura nervi, dum Patriam nepos
 Dissolvit ac absunit aurum,
 Exq; adito nihil auget orbe.
 Et sancta rarò respicitur Sion,
 Et alta cæli regia desidi
 Aditur haud menti, nec unquam
 Æthereæ revocantur oræ.
 Tu KRESIMOVI ductor ad inclytam
 Nunquam dolendo tramite Patriam,
 Tu ducis ad cælum Viator
 Eximiasq; Sionis arces.

AD

CASIMIRUM
ZELIGOWSKI,
Pincernam Bracławensem,
Notarium Thesauri S. R. M.

Dum cum Tartaris conficiens, & è
summo periculo evadens, votum
MARIE de Gratijs Varſaviæ
deposuit.

Virgo, quæ Caſtrorum acies frequenter
Dicitur Nobis; Tua vota prono
Accipit vultu, proprijsq; poni
— Gaudet in aris.

Martij poſtquam cupidus duelli
Ad rigoroſe data ſigna conchæ
Mente Bellonam, validum ſerebas
Pectore Martem.

Thrax pharetratis violentus alis
Caſtra conſcribens micuit ſevero
Illicò ferro, Phariſſq; cæpit
Prælia telis.

Prodigus vitæ mis in furentem
Mox ZELIGOVI generoſus hoſtem,
M Comi-

266 BENEDICTI à S. JOSEPH

Cominus stricto sinuatq; multa

Vulnera ferro.

Hinc & hinc ardent nimio calentes

Impetu dextræ, numerus sed inde

Et craentatis numerosa præstant

Agmina peltis.

Quid tot & tantas ageres phalanges

Miles adversus? duo sæpe magnum

Herculem terrent, quid ubi frequentes

Excipis hostes?

Virgo quæ Thressiam dominis cœrcet

Calcibus Lunam, placuit potentem

Robur in Thracem, dubijq; certa

Anchora rebuit.

Illa diffusas Dolopum sarissas

Pressit admoto domitrix cothurno,

Illa flagrantem medio Camilla

Iuvit in æstu.

Illa vel fractis metuenda telis

Diffusas hostis tremefecit alas

Illa concussum penitus duellans

Reddidit hæmum.

Tu tuam tantæ Dominæ salutem,

Tu tuos tantæ Dominæ triumphos

Gratus adscribis, venerando sacram

Virginis aram.

ODE

ODE XVI.

AD

A M I C U M

Iniquis inuidiæ moribus expositum.

*Pulcherrimum est, scire inuidias, &
posse spernere.*

INvidos nunquàm fugit ille morsus,
Quem sua virtus tenet in palæstra :
Ut quis est recti studiosus, acres

Invenit hostes.

Sed nimis parvum retulit profectum,
Tere qui effrenes rabidasq; lingvas
Nescit, & strictæ minimam pavescit

Cuspidis umbram.

Non levis magnos gradus ad triumphos
Scire mordacis fremitum faroris ;
Fama sed longè melior frementes

Temnere rictus.

Fortis id signum specimenq; mentis,
Nil ad undulos trepidare fluctus,
Assiliit sanè scopulum fremens, nec

Concurrit unda.

Nubilis Phæbus tegitur subindè,
Non tamen purum minuit nitorem,

M z

Firma

268 BENEDICTI à S. IOSEPH
 Flamma stat lampas, sua suntq; claro
 Lumina Phæbo.
 Impigrum vexant culices caballum
 Et vagæ muscæ, tamen ille gressum
 Promptius prorsus glomerat, levesq;
 Despiciit ictus.
 Sic ad immensum stimulat decorum,
 Quidquid adversis remoratur armis,
 Magna mens tangi poterit, nec atro
 Cedere nimbo.
 Sæpè formosum redijt serenum,
 Insolens postquàm tonuit procella,
 Lassa prout venti quoq; mitigatur
 Sæpius ira.

ODE XVII.

A D

CAROLVM AFFAITA

Gnesnensem, Varmiensem Canonicum

*Dignitas premium est probitatis,
 non temporis.*

TE Gnesna quamvis CAROLE tardius
 Princeps honestis cinxit adoreis,
 Te Varmiæ licet sacratis
 Lentus honor cumulavit aris;

NO

EDOPON LIBER VNUS:

269

Nocet probata nil tamen indoli,
 Quæ magna per se. Præmia temporis
 Non dantur, at virtus honoris
 Erigitur probitasq; palmis.
 Fufre multi, quos properis Honor
 Accessit alis, quos trabeæ quoq;
 Summæq; Purpuræ sabinde
 In tenero subiere flore
 Vitæ virentis. Sæpe at inutiles
 Trunco, videbis, sæpe sed hispidos
 Spectabis, explodesq; fungos,
 Quos adeò properis stupebas
 Enare remis. Nobilius decus,
 Quodcumq; tardis provehitur rotis,
 Ilex diu quercusq; crescit,
 Innumeris sed habenda lustris.
 Arundo se se proripit, & citò
 Implet staturam, sed nec arundinis
 Est tanta fama, quanta quercus,
 Quæ varijs adolescit annis.

ODE XVIII.

AD

CASIMIRUM
 DVNIN GLVSZYSKI,
 Canonicum Vladislaviensem.

M₃

Dum

270 BENEDICTI à S. IOSEPH
*Dum post Stanislaum Kratenski Cu-
stos Łowiciensis denuntiaretur.*

DEfunctus etiam subfilit KRAIEVIUS
Datam Tibi Custodiam.
Vivusq; fidum quem colebat Castorem,
Suo lætus fert in loco.
Et iste RADIOVII magni favor,
Post optimum, dare optimo.
Laus purpurati Principis, quos unicus
Affectus olim strinxerat;
Hos morte ne quidem pati ipsâ dividi,
Vnumq; nomen reddere.
Dulcescet & funus pio KRAIEVIO
Dum funeri accines Olor
Vltroq; lætus se eriget tumbâ suâ,
Tam candidam spectans avem.

O DE XIX.

AD

IOANNEM CHRYSOSTOMVM
GOŁEMBIOWSKI,
Ord. Erem. S. Augustini Sac. Theol.
Doctorem, Ecclesiastem Regium.

Stupenda dicam! quæq; Oriens prior
Non vidit unquam: Sceptra Chry'stomi
Ama-

Amare suggestum, ac ab ore
 Veridico, simul & diserta
 Pendere svadâ. Non ea Præsulis
 Fortuna quondam visa Bisantij,
 Eudoxiam postquam hic, & aulam
 Assiduam sibi sensit hostem,
 Quin & Dynastiæ sæpius impio
 Furore moti, prælia barbaro
 Movêre ritu, mella quamvis
 Ac liquidum loqueretur aurum.
 Ingratus hospes, libera veritas
 In regiarum lamine sedium;
 Verumq; qui dicit, paratas
 Indubiè subiturus iras.
 Hinc septa multo tectâ satellite,
 Ne tanta cellis sistat in atrijs
 Intretq; Virgo, ne superbas
 Diva loqvax agat inter arces.
 Privatus ut quis, sustinet in suis
 Illustre Numen sedibus, ad thronos
 Si vellet ire, Principesq; ,
 Mille Deam remorantur hastæ.
 Tu quæ futuris scena nepotibus
 Ecclesiastes Regie, pro Sacris
 Cui veritas rostris, decorum
 Eximiè peragit theatrum.
 Sunt quæis malignè vel simulatio
 M 4 Vel

272 BENEDICTI à S. IOSEPH

Vel turpe claudit labra silentium,

Tu vera pandis: sed IOANNES

Sarmaticus dubium stupenti

Relinquit Orbi: lausne ea Principis?

Qui tanta dici sustinet, an tua?

Qui liberè sic dicis, omnem

Eloquio perimendo nævum.

ODE XX.

*Damnatur ad curas, qui ad regimen
elevatur.*

R Ideo vanos hominum labores:

Fæda regnandi quibus est cupido,

Cùm nihil gignit nisi turbulenta

Purpura curas.

Plurimis illud placet **BMINERE**,

Et gubernatrix hominum corona,

Nec sciunt quantis diadema sœvit

Pungere spinis.

Æstimat, qui nescit adhuc, potestas

Summa quàm magnis agitur procellis,

Qui probat tantum citò naufragas

Ponit habenas.

Omnium est planè famulus, supremos

Se putat quisquis retinere fasces,

Servi-

Servitus quædam, regimen protervi

Maxima vulgi.

Cuncta privatus sibi vult licere,

Nil gubernanti: benè stertit omnis

Subditus, longo recreans quieta

Membra sopore.

Qui præest, custos sit oportet Argus,

Totus insomnes peragatq; noctes,

Crimen est lasso quoq; terre paucum

Corpore somnum.

Optimè quidquid facies, malignus

Vertit in peius tua facta livor, ;

Ipsa subjectus reputat nocivum

Mella venenum.

Heu coronatæ pereant catastæ,

Viridius nuper sine fastuosis

Falcibus læti, tetricas nec unquam

Duximus horas.

Blanda regnandi trahat esca vanas

Rectus muscas, mihi firma mens est

Nolle pomposam, grave nolle duro

Pondere sceptrum.

ODE XXI.

A D

M 5

IA-

274 BENEDICTI à S. IOSEPH

IACOBUM SZCZUKA,
Canonicum Cracoviensem,

Dum feralis Nuntius venisset de
morte Casimiri Szczuka optimi
Antistitis.

*Senes, Iuvenes, neminem atas im-
munem facit: & cum nati sumus,
subijcimur huic tributo.*

Nuntius nostras inopinus aures
Involat tristi cecidisse Fato
Præsulum gemmâ, tacitasq; SZCZUKAM
Ducere noctes.

Heu! nimis crudæ fera pensa Parcæ!
Heu nimis duros Lachesis furores!
Tam citò rumpi sinuosa dignæ
Stamina vitæ.

CVLMA sexcentos etiam per annos
Viveret tanti studiosa RASTRI,
Sæva falx CVLMAM, tragicoq; RASTRUM
Percutit ictu.

Nescio quis non ad atrox recentis
Non fleat mærens pelagus charybdis?
Flet mihi buxus, rapiturq; multo
Tibia planctu. Nec

Nec tibi tantæ strepitus ruinæ,
Nec tuis tanti sonitus fragoris
Non ciet fletum, renovatq; fixis
Vulnera telis.

Sed quid immiti miseri dolore
Ad parentalem gemimus cupressum?
Vita cum sancte satis acta, lætam
Porrigit herbam.

Tarda seu velox subiisset hora,
Firma funesto SZCZVKA meta Fato:
Vixit, at certum meditatus omni
Tempore finem.

Mors senes audax, juvenesq; stricto
Insilit ferro, paribusq; magnos
Parca seu parvos truculenta semper
Obruit armis.

Nascimur quotqvot, simul & tributa
Pendimus certæ miseranda morti,
Induat vivens chalybem, severo
Subjacet æri.

Nemo non atri juga sub Charontis
Tendit, ad dandum properatq; censum,
Mille ad immitem miseramq; mille
Ostia Lethen.

Vnicum tanti gemitus levamen,
Qvòd sit in nostris manibus, decorâ
Morte vel pravâ volumus peractam
Claudere scenam.

276 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Funus haud novit, cui vita nullo
Mergitur cæno, cui arma mentem
Occupat virtus, teneriq; cura

Regnat honesti.

Funus haud novit CASIMIRVS, cæno
Corpus obscuras abiit sub umbras,
Spiritus vivit, medijsq; se se

Ingerit astris.

Interim trinas pudeat sorore,
Sic quòd abruptum secure filium,
Vivit, & vivet dirimente felix

Forcipe SZCZVKA.

O D E XXII.

**PRINCEPS HYMENÆUS,
MAXIMILIANI EMANVELIS**

**COMITIS PALATINI RHENI,
Vtriusq; Bavariz Ducis, S. R. I. Archidap-
feri, & Electoris.**

&

TERESSIÆ CVNEGUNDIS

**SERENISSIMÆ
POLONIARVM PRINCIPIS.**

Corda seu isto coitura nexu,
Regna seu isto socianda vinêlo;
Phæbe da plausum resonaq; tange
Pollice chordas.

Fi-

Filias Regum Leoniæ maritis
Vidimus pridem caluisse flammis,
Nec SIGISMUNDO licuit beatam
Cernere scenam.

Ad VIADISLAVM revoluta Quartum
Pompa desponsæ fuerat Sororis,
Cum IAGELLONIS data Neoburgo
Virgo Leoni.

Tertius sceptri Lechici IOANNES,
Prima nostratis CASIMIRA pomi
Elocant faustâ propriam BAVARO
Sorte TERESSAM.

Mitra cum Sceptro veniunt in arcium
Prosperè nodum : Genitam Parentes
Fæderant vivi ; quid habent remotæ
Lætiùs oræ ?

Sanguinum stirpes ab utrinq; certant,
Semper Augustæ coeuntq; Cunæ :
Nexus hic unus prope fæderatum
Efficit orbem.

Thracijs clarus spolijs BAVARVS
Hæc paludati Soboles Gradivi :
Quid, novo Pallas nisi copulatur
Lechica Marti ?

Hercules nollet redivivus Heben,
Peleus nollet Thetidem marinam,
Tanta si præscò thalamis Amazon
Viveret ævo. Mars

278 BENEDICTI à S. IOSEPH

Mars statim ferret Rhodopen, Apollo
Delphicam Lesbos, Patriamq; Delon:
Ille gemmato Clypeo, iste prompto
Cederet arcu.

Alteri verum DEA nostra Sponso
Cessit, & cedit, Lyrico fragore
Regiæ quidni canimus revincta
Serta puellæ?

Vandalus Rheno stipulatur, atq;
Maximi Europæ fluvij secundo
Defluunt secum recreantq; vasta
Regna susurro.

Certa spes Nobis, quia post peracta
Fæderis tanti thalamiq; festa,
Et Salus, & Pax niveo subioit
Oppida curru.

Tu Tuo Virgo referes Parenti
Veneris postquam Boicas in arces,
Quod Tibi largis pretiosa manant
Tempora gemmis.

Tu Tuæ Virgo referes Parenti,
PRINCIPI lives ubi juncta Sponso,
Melle quod nōrunt Tibi delibuti
Currere rivi.

Interim Lechi canimus, quod isto
Corda non tantum sed & ipsa pacto
Regna conspirant, veniuntq; in unum
Maxima fædus. Ode

Ejſdem

SERENISSIMIS
NEOSPONSIS,

Dithyrambus.

PRome tædas, nuptiales
 Dulcis Hymen prome flammas ,
 Profer ignes , & nigrantes
 Dulcis Hymen pelle nubes,
 Prome tædas, nuptialis (mina
 Pompa lætos poſcit ignes , læta poſcit lu-
 Io ! tellus . io ! lætos
 Blandus Hymen promit ignes.
 Io ! ſuave ſibilantes
 Fama lenis tollit alas ,
 Pellit umbras , & moleſtas
 Si qua nubes fixit arces, mæſta pellit nubila.
 Ibitis per purpuratæ
 Verna Sponſi regna Floræ :
 Vos inaurat ditiori
 Delicata Chloris auro.
 Vos marito flore Pæſtum, (piter
 Amne Vanda, rore cælum, ſole donat Iup-
 Pax ſereno vecta curru
 Sors alacri prompta paſſu.

Comi-

280 BENEDICTI à S. IOSEPH

Comitasq; coniugatum,

Faustitasq; tollit axem.

Blandiori perflat ore

Aura campos, & fragranti tempus instat or-

Astra clamant, Sponse vive: (vine

Terra clamat, Sponsa Vive:

Prata clamant Sponse Vive:

Stagna clamant Sponsa Vive:

Sponse Vive, Sponsa Vive

Astra clamant, regna clamant, longe cla-
(mant sæcula.

ODE XXIV.

A D

Non degenerem Magnæ

TARNOVIORVM FAMILIÆ

NEPOTEM.

PALLASNE vel Mars parietibus suos
Fixit triumphos? quæ video sacram

Descripta per Domum trophæa?

Quæ Patriæ simulacra gentis?

Dum Martiali Vividus impetu

In Tauricani cornua Bosphori

Ille ille desævit, Borulfo

Ille graves inimicus hosti.

Moli-

Molitur iras, duræq; Barbari
 In colla ferrum, vel Mareoticis
 Defigit in membris mucronem
 Sangvineis metuendus armis.
 Qvis ille verò Ductor in arduam
 Excurrit Vle? creditis? inclyto
 Io SEBASTIANVS ausu
 Sarmatici redivivus orbis
 Camillus & Mars. quando Aquilæ truce
 Ferociori robore nobiles
 Pugnamus in Moschi Draconem,
 Et validis inimica fortes
 In corda pugnis imus, & impigro,
 Vt quemq; Virtus excitat ardua,
 Tentamus annisu potentes
 Intrepidi penetrare muros.
 Qvis ille verò? quis novus Hercules?
 Cui clava plusquam Marmaricos gravis
 Sternit Leones, & superbas
 Si qua movent fera monstra cristas,
 Deponit ultro, surgit & in novos
 MARTINVS ausus, PETRVS & impiger
 PAVLVS, STANISLAVSq; grandes
 Persequitur NICOLAUS hostes.
 Inde inde magnæ quos toga Palladis
 Accenset armis, quos vel ad Insulas
 Enixa Virtus, vel beata
 Fraxuleis radiare vittis

For-

282 BENEDICTI à S. IOSEPH

Fortuna fecit. Numinis integros
Nosco IOANNES, & meritis graves,

Quos orbis in Cruces Polonus

In Patrias retulit Curules.

Ego ista vates, ut Tibi grandibus

Præire possim solibus, & simul

Per tanta testari decora

Pulchra Tuae monumenta mentis.

Magnisq; magnum pagina colligat

Avis Nepotem, quem medijs tenent

Hinc Plausus, hinc Honor, Paternis

Inde Domus radiosa ceris.

ODE XXV.

A D

ADALBERTVM DONHOFF,

Episcopum Premisliensem,

Supremum Regni Cancellarium.

DEcora Virtus semper in uberes

Crescit triumphos, vectus Ethesij

Affurge, dum Tibi virentes

Dexteritas parit ipsa lauros.

Te pulchra virtus, Te melioribus

Nutrita factis vita, per unicos

Portat resultantem decores,

Quos tumidi neq; penna Cauri, Nō

Non fluctuantis flumina Nerei,
Non Auster, ingens non Notus, arduis
Elidat alis, sed venustæ

Aurifluis comitentur annis
Vbiq; dotes. Sic Lechicus Tibi
Fauit IOANNES, Sarmatiæ Tibi
Sic vota subscripsere, firmo
Sic statuunt Tua facta jure.

Te lætus Hæmus, Te juga Caucaſi,
Gadesq; noscent. Tu niſi gemmeis
Nutritus annis, ad ſupernam
Præſul oyans remeabis Arcton.

ODE XXVI.

A D

P E T R V M

à Viſitatione B. M. V.
Scholarum Piarum.

Illi loqvæcis carmine tibiæ,
Illi ſonoræ peſtine barbiti,
Adire Te debent, decenni
Sedulitas. Tua qvos labore
Formavit olim. Me niſi priſtinus
Amor, recentes ſuſcitât in PETRI
Abire laudes; & vel illa
Norma Tuæ ſat honeſta vitæ.

Sex

284 **BENEDICTI à S. JOSEPH**
 Sex lastra planè sub CALASANTIO
 Vixisse nostro, nec minimum pagræ
 Dedisse momentum quieti,
 Ac tenero reticere magnas
 Pudore dotes, hoc tamidâ mini
 Præ buccinantis voce superbiæ,
 Hoc mille præ conchis, suasq;
 Plus placuit reboante buccâ
 Vbiq; nugas. Sic age, fulgidi
 Quousq; vitam contulerint poli,
 Silente Te loquar, fidelis
 Assiduò referamq; tectis.

O D E XXVII.

A D

Dignæ olim memoriæ
ADALBERTVM STAWOWSKI,
 Episcopum Petreensem,
 Suffraganeum Gnesnensem.

ERgò trecentis ante laboribus
 Quæsitus ultrò Præfuleas vagus
 Vectabo vittas? & merentes?
 Non potero redimire crines?
 Ergò seqvacem STAVOVIVS suis
 Depellet Hastis? qui fugientibus

Per

EPODON LIBER VNUS.

285

Per saxa per ferrum seqvaces
Vito rotis, celeriq; pennâ.
Et colla Tauri LESZCZYNII & Caput
Et concitatas Quadrupeidis jubas
Movi coronaturus altam
Auspicio meliore mentem.
Sed parva feci : viribus omnibus
I Gnesna I magnæ iusta fer indolâ
Et dona ! nec tantam modestis
Stare facem patiare testis.
Dixit : coâctis cum meritas Honor
Votis reponit STAVOVIO Infulas,
Mentemq; sat diu rebellem
Præfuleis cumulat Tyaris.

ODE XXVIII.

AD

STANISLAVM BOGLEWSKI,
ABBATEM PLOCENSEM,
Gnesnensem, Vladislaviensem,
CANONICUM.

*Dum pervactis apud Scholas Pias Spi-
ritualibus exercitijs, ad primam ho-
stiam DEO offerendam se di-
sponeres. Nè*

NE tantùm Patrijs Scævola pro focis
Ducat magnanimo prælia pectore,
Sacris consecrat aris

Ingentem quoq; spiritum.

Non inter Rhodopen, non Acherontica
Intrâ Tænarij tectâ Palatij

Securè latitabis

Atris fixa fera vulubus.

Hastis missilibus provolat ultimos

Longi STAVOVIVS Ditis ad ordines,

Calcatamq; Sacerdos

Magnus Typhonem premit.

Cui nec Marmarico Cerberus impetu

Clausis terribilis nec Domus ostijs

Nec regni furor Orci

Magnam destinet indolem.

Implebitq; novis Victor adoreis

Romanas acies, quæ vel in ignem

Surgunt castra Megaræ

Regis signa vel inferi.

ODE XXIX.

A D

EVNDEM.

*Dum lustratâ Italiâ & peragratâ studio-
rum causâ Vrbe, in Patriam rediret.*

Pallas

PALLAS? an noster Patrijs decorus
PRÆSVL in Ceris, manibus Sariſſas
Miſſiles torquet, validiſq; ternam

Viribus haſtam?

Pallas! an PRÆSVL! colubris minacem
Gorgonem torvis domat, & ſuperbas
Deprimit criſtas, neq; fulminantes
Suffinet iras.

Quâ ſuis tantum metuenda ſignis
Ruſticas ducit Ruditas Phalanges,
Vieta ſlet mærens, & iners feroces
Damnât arenas.

Interim doctæ ſtudioſa mentis
Fama per latum vaga currit orbem,
Dicit & pugnas, domitoſq; dicit
Præſulis hoſtes.

Præſuli laurus virideſq; ſerpent
Per comas frondes, & adhuc corollæ
Ambient crines, venientq; plenis
Pæſta roſetis,

ODE XXX.

AD

MARIAM de GRATIIS,
In Varſavienſi Scholarum Piarum
Baſilica fauoribus illuſtrem.
Thre.

Threïssa sic quondam Harpalice fuit

Collecta nodo Virgineos linus

Castè fluentes, & pudico

Tectæ genu, atq; oculos nitentes

Suffusa, spumans sub pedibus cai

Serpens, vel agris de Ivo dis aper,

Suspensa cū simul phœstra

Leve simul ioculum, tereſq;

Gestatus arcus; ni Harpalicen adhuc

Supra videri Threïssiam velis

O Gratiarum Virgo! formâ

Manalias superans Dianæ.

O Virgo qualem te memorem! Tibi

Mortalis haud vultus: Dea Cælestis

Vel prima Nympharum repreti

Exuvijs celebris draconis.

Armata telis non capreas, aut

Damas fugaces inſequeris, nigrum ac

Pythona, qui montem unum arſo

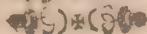
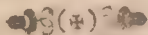
Et nimius fuit horror Orbi.

Sis Sancta miles Numinis, & Furi

Agnoscat omnis Lechia gratiam,

Pestemq; fatalemq; morbum, his,

Quas retines, prohibe sagittis!

ODE XXXI.

De minima Schol. Piar. Religione.

VTcunq; torvam mobilis induit
 Fortuna larvam, decoquitur suis
 Fortuna technis, & doloſo
 Qvas poſuit malefida vultu
 Inanis artes; occidit ad ſuas
 Inanis artes, nec timet aſperas
 Fati procellas, ipſa virtus
 Quem placidis ſinuauit alis.
 A tetriciori non ſemel acrius
 Emiſſa Averno per CALASANTIAM
 Graſſata tempeſtas carinam,
 Et tonuit temulenta multo
 Procella ſtatu, ſed ſequitur nigra
 Vt incideſcens nubila Phosphorus,
 Soleſq; latiorq; Phæbus
 Sæpè trucem comitatur Auſtrum;
 Sic nos procellis è medijs redux
 Phæbus ſerenis ſtipat Ethelijs;
 Pul. àq; tempeſtate lætam
 Pulchra vehit Cynofura frontem.
 Eheu in ipſi fata periculis
 Favere nobis invida, funera
 Per ipſa crevimus, tenellæ
 N

Ne

Nec nocuit fragor ille plantæ :
 Septemq; Romæ collibus altius
 Desulminatum protulimus caput,
 Et mille vexatus colubris
 In validos adolevit armos
 Iste iste partus. Teutonicas neq;
 Tantum per Alpes fiximus arduæ
 Trophæa famæ, quò feraces
 Sardus opam trahit usq; campos;
 Quò bellicosas provehit impiger
 Hetruscus arce-, ivimus, ivimus,
 Nulliq; pulchriora nostræ
 Non dedimus monumenta famæ.
 Nec Scylla tantis æmula passibus
 Nos à Sicano detuderat sinu,
 Scyllamq; naufragasq; Syrtes
 Egradimur, Siculo q; nostram
 Ad usq; portus figimus anchoram.
 Iam magna Rhenus nomina Patrijs
 Æternat undis, & refulsis
 Ire negans vaga lustra rivis,
 Vbiq; nostris fertur adoreis.
 Iam Varna plenis deflans alveis
 Hæret nescius per ipsum
 Eluvium meditatur orbem.
 Quis & Polonis exul in areis
 Non indecoræ stemmata gloriæ

Ignoret? & noster reclini

Sarmaticas veneratur amne

Subinde palmas Vistula, sedimus

Plebeia non turba, aut vaga, sedimus

Non vulgus ignavum, sed amplas

Sparsa cohors Iechie per oras.

Adhucq; plures ibimus, ibimus

In Regna & urbes, ibimus ultimas

Post usq; Gades, quò remota

Cimmerios vehit Vrfa currus:

Quò Nilus ingens, quò Mareoticus

Allurgit Orb s, quò mare barbarum

Balticq; Cimberq; & trecentos

Longa vehit Genoella fines,

Nos canes Atlas, nos sciet ignei

Arctoa solis Regia, maxima

Devexa nos noscent, & ipsos

Fata dabunt superare caelos.

ODE XXXII.

A D

MARCUM MATCZYNSKI,

Palatinum & Generalem Terra-

rum Russiæ.

Dum munificentissimus Fundator

Varesij sumptuosissimo opere Ba-

N 2

fili.

*silicam, & Collegium Scholis
Pijs erigeret.*

O Lim potentes ad sonitum lyræ
 Stetere muri, nunc iterum novus
 Si surgit Amphion, ab ipsis
 Vivificat sua plectra muris.
 Postquam levatam de Paro licet
 Spectare molem marmore, Virgini
 Altumq; sustolli colosum,
 VARESIIS pia dona templis.
 Tunc prompta per se fertur in alites
 Testudo passus, tunc cythram placet
 Pulsare, Lesboâq; magnum
 MATCZYNIVM celebrare buxo.
 Humana cellas sæpe superbia
 Educit arces, sæpe palatia
 Grandæq; structuræ profuso
 Edificat penus anipla sumptu.
 Sed quas superstes vel tumulet Nepos
 Inerte stertens segnis in otio,
 Vel ipsæ temporum vetustas
 Icariam trahat in ruinam.
 Quæ templi Divis erigimus, boni
 Notare nunquam templi sinunt Dij;
 Stant tecta, stant turres, & alta

Stant

Stant solido tabulata nexu.

Qvid dùm I Latinas ponè statim Scholas

E liberali constituis sinu,

Qvid dùm Iuuentuti docendæ

Non steriles adhibes Magistros?

O quanta MARCI gloria, vel sine

Consorte, pulchro nomine fertilis

Gaudere Patris, totq; planè

Quantus honor numerare Natos,

Quot sunt Alumni. Nil magis adjuvat

Ad plena veri stemmata nominis,

Quam per Scholasticam Iuuentam

Magnificam cumulare famam.

Hic sunt Athenæ, de quibus inclytos

Sperare quondam Magne potes viros

Fundator: hic est Sparta quædam

Egregiæ referata pûbi.

Isthinc Achilles, ac Agamemnones,

Isthinc Camilli cum Fabijs, graves

Isthinc reassurgent Catones,

Hinc veteres venient Metelli.

Vt quis Scholarum pulverem Olympicum

Egressus olim per stadium novæ

Virtutis ibit, seq; forti

Affocians comitem Gradivo

Accinget ensen, regna per hosticæ

Grassando Trojæ; castraq; sedulæ

Vt quis supergressus Minervæ,
 Se Patriæ poterit probatum
 Monstrare Consum : dicet, ad omnia
 Non usitatæ culmina gloriæ,
 Ad summa quævis ac honores,
MATCZYNIAM soleam paratum
 Fuisse calcar ; dicet, & ultimo
 Narrabit orbi, se Accipitris Tui
 Pennis alacribus vibratum
 In medios volitâsse cælos.
 Dicet secundus, quàm placidis Tibi
 Regale SCV FVM fertur Ethesijs ;
 Miranda quam virtus in aulis
 Ad niveos tenet usq; canos.
MATCZYNIANO dicet ut Aliti
 Addicta claræ limina Regiæ,
 Cum corde qui Regis videris
 Perpetuum pepigisse fœdus.
 Hæc quisq; dicet, dicam ego, maximis
 Pernix ut Ales functus honoribus,
 Clavim, Palatinas Curules
 Vt paribus vibrat ille pennis.
 Sed quò canori me trahit entheus
 Fervorq; plectri : jam video trabes,
 Jam cardines poni, stupendi
 Jam video juga summa templi.
VAREZIANAS jam video Scholas

In non profanum crescere machinam,
Fervere classes, congregatas
Iam video juvenum catervas.

Hi plura dicent, fiet adulator
Civis ut aras, nec ruditas semel

Excussa permittet taceri

MATCZYNIÆ monumenta dextræ.

ODE XXXIII.

A D

ANDREAM ZYDOWSKI,

Vexilliferum Cracoviensem.

Quidquid **ANDREA** loqueris, rosarum
Plena prorumpunt subito canistra,
Mel inest verbis, & ab ore purum
Defluit aurum.

Fabulis addam Iovis è cerebro
Palladem natam, Tua Musa proles,
Ex Tuo passim generosa prodit
Vertice Pallas.

Seu Themis sacras Tibi credit aras,
Seu Palatini vocat aula Craci,
Tu Craco Confus, Themidiq; promptis
Signifer alis.

N 4

Lechi-

206 BENEDICTI à S. JOSEPH
Lechicu quidquid meditatur Ovis,
A Tuo totus prope pendet ore :
Penduli Lechi, Lechiaq; Equivester
Pendulus ordo.

Tu coronatus quoties ad aures
Per paludato Tua verba Regi,
Senta suspendit, positisque svadam
Suspicit armis.

Tu Lechis alter Cynéas, disertam
Bloquens promiss quoties Minervam :
In Tuum Cives, validasq; verbum
Elicis urbes.

CAIASANTINÆ quia verò genti
Prodi go manat Tua dextra fonte,
Ilicu quid ad tanti referemus omnes
Ostia Nili.

Ne videri pono, quia quisq; nostrum
Ad Tuae promit celestia ripas,
Pauperes dum sic refoves benigno
Littore Musas.

ODE XXXIV.

A D

ANDREAM CHELMSKI,
Vexilliferum Sandomiriensem.
Pvllusnè Martis vis Lechici cani,
Vel bellicosi Theseus Herculis, Nil

EPODON LIBER VNUS.

297

Nil pleetra qværun, sat virile
 Si poterunt resonare Nomen.
 Virile qvanqvâm nomen ad integros
 Nil dat triumphos, bella gerat manus,
 Pectusq; pro muro retundat
 Armigeras Cilicum phalanges.
 Tunc dextra talis, tunc validum probat
 Herodâ pectus, tunc mihi belliger
 Alterq; Mavors, qvem peracta
 Cum clypeo manifestat ætas.
 Non Lydus Hermus; non tepidæ Tibi
 Placere Baiæ debuerant, cui
 Arrisit Hæmus, proq; fulvo
 Cultus erat SRENIANA Gange.
 Hinc vorticosis qvò LVBOMIRSCIVM
 Se misit undis Flumen, eò Tuns
 Erupit ensis, seq; forti
 Inferuit Rubiconis amni.
 Sensit repugnans arma Borysthene,
 Et sensit iter, Threycij canes
 Latrare qvò possent, nec unqvam
 CHELMSCIADI nocuisse Lunæ.
 Brevis Ducalis grandior Hercules
 Sub signa clavæ detuleras Iuæ
 Portenta virtutis, Ducisq;
 Magnanimis soleis inhærens,
 Per Bactra, vasti per freta Boiphori
 N s Per

108 **BENEDICTI à S. Ioseph**

Per ipsa crudæ pectora Thraciæ,
 Per regna, per campos, ruentem
 Non dederas titubare sicam.
 Vienna vidit, vidit & undevīs
 Collectus hostis, quomodo plurimæ
 Hinc inde confluxere turmæ,
 Et soleam, rigidamq; Luna
 Stipante Falcem Barbaricus dein
 Expavit ardor, signaq; sub pedes
 Ivere vestros, **CHELMSCIVMq;**
 Suppositis coluere peltis.
 Rigente verum sub galea cui
 Non canet ætas, quivè satis putat
 Bis terve quod vicit; potentem
 Non ego eum reputabo Martem.
 Vacare virtus vera nequit, semel
 Pugnâsse non sat, continuos amat
 Arena bellatrix Camillos,
 Herculeoq; petit labores.
 Robustus acri militiâ puer
 Ut arma sumpsit, pugnet, ad ultimos
 Quousq; non pertinget annos,
 Nec residui minimam quieti
 Concedat horam. Quondam habuit suos
 Sic Sparta Cives, sic habitus Lacon:
 Inventa ut assumpsit, severa
 Non posuit galeam senectâ.

Nec

EPODON LIBER VNUS.

299

Nec Tu supino visus in otio
Germane Martis, qui rutilum semel
Accinctus ense, perseveras
In Lechico veteranus Hæmo.

ODE XXXV.

A D

IOANNEM SZYMANOWSKI,

Tribunum Varsaviensem.

VNUS de Equestri Tullius Ordine,
Orator Orbis Sarmatici, meam
Auscultat ad I yram, benignâ
Et cytharam simul audit aure.
Nolo loqvacem t ngere barbiton,
Ni SZYMANOVI commemorem Tuas
Excel'se laudes, Teq; magnis
Annumerem Lechiæ colossis.
Vt dextra pugnat pro Patria, gravi
Instructa ferro, sic etiam homo
Et lingua communi parata
Penè aciem statuit, novasq;
Molitur arces. Iurgia Civium
Praviq; mores, non ab aheneo
Tollenda sunt semper mucrone;
Iudicium melius subinde

N 6

Votum i

200 **BENEDICTI à S. JOSEPH**

Votumq; prudens propicit arduis
 Lapsiq; rebus. Lechia publicos
 Proindè conventus in unum
 Sæpe locum vocat, & medendis
 Cives requirit Lechiadum malis.
 Prout cuiq; recti dicat amor, boni
 Interviant Cives, & unam
 Prospiciunt Patriæ salutem.
 Neganda nulli palma, sed unicè
 Quam tu trecentis plenus adores,
 Quas ultro Princeps, quæ Senatus
 Magnanimæ sacrat ultro menti.
 Tibi trifurci lingua tonitruis
 Instar Periclis fulminat, & necem
 Non ense, non armata ferro,
 Sed resonando nimitatur ore.
 Tibi ruentis grandinis in modum
 Immensa fandi copia, strenuè,
 Quæ recta sentit, dicit, omnem
 Eloquio refecatq; nævum.
 Sententiarum pondus, & aureæ
 Dulcedo svadæ, sanctius ut loqui
 Divina non posset Minerva,
 Nec gravidus tonuisse Nestor.
 Implebis orbem voce; & ad ultimas
 Vocalis Echo perveniet plagas,
 Vultu q; majestas & oris
 Cecropiâ premet asq; famâ.

ODE

ODE XXXVI.

A D

IOANNEM WOLCZYNSKI,
Dapiferum Michnicensem,
S. R. M. Thesauri Notarium.

NON quòd minister Principis aureum
Disponis imbrem, non quòd & optimi
A corde Regnantis, fidei
Obsequio referas herilis
Addicta felix atria pectoris;
Sed innocenti quòd pietas Tuum
Addicta candori, perenni
Obsideat statione pectus:
Hoc Musa cantat. Rarius hæc videt
Exempla tellus, ut quibus aulica
Alludit aura, se modestis
Infinnent pietatis aris.
Noverca quædam, vel Libycas suprâ
Acerba Phædras Aula, tenellulæ
Castæq; virtutis, tyranno
Exagitat truculenta corde,
Quoscunq; spectat de famulis probos.
Ut quis malignæ non timet asperam
Nutricis iram, mille major

Hip-

302 BENEDICTI à S. IOSEPH

Hippolytis, vacuumq; non fert
In orbe nomen. Sic Tibi Curia,
Regalis oarum sic placet atrij,
Vt irremissa puriores
Mente celas Pietatis arces.

ODE XXXVII.

AD

ANTONINVM STEPHANVM

M D Z E W S K I,

Ex Ordine Prædicatorum assumptum
Episcopum Calamatensem,
Suffraganeum, & Custodem Luceorientem,
Ac Deputatū Iudicem ad Tribunal Regni.

N Vnquam relucet pulchrius Insula,
In eruditum quàm data verticem.
Ornatur, haud onat, magistrum
Quando tenet redimitq; mentem.

Tiara libro pronuba, pronubi
Libri tiaræ, nobilius pedum
Quod docta tractat dextra, prudens
Quodq; rei moderatur usus.
Hinc illa sedes Præsulibus data,
Cathedra recto dicitur ordine,
Quod Doctor & non vile vulgus
Præsuleis adhibendus aris.

○

O quanta vastæ Tu luceoræ
 Ex erudito pectore gloria,
 Natale cum præter cacumen,
 Ingenio studiisque doctam
 Infers Stagiram. Subvenit Angelus
 Et ille THOMAS, quo Angelico Tua
 Doctore florûere rostra,
 Ac varijs patuere regnis.
 Hucusque sanctam credimus Insulam,
 Quousque doctum possideat caput;
 Assumat ignavos, dolendum!
 Ipsa suo perit in nitore.

ODE XXXVIII.

A D

DAMASCENV M LVBIENIECKI,
 Ordinis Prædicatorum,
 Sac Th. Doctorem.

*Alia nobiscum labuntur & pereunt:
 virtus, eruditio, & ex eis fama
 perennant.*

Est qui fluente dives auri gurgite,
 Migdonijs opibus,
 Multaque turget purpura.

Sunt

304 BENEDICTI à S. JOSEPH

Sunt & superba ditiorum limina,

Affaraciq; Lares

Hulгоре largo splendidi.

Alter colonios, vel theatra suscitât,

Holteq; de domito

Parat trophæorum strues.

Ex Purpura, Parijs hic ex & ædibus,

Ex spolijs alius,

Reddi perennis postulat.

Hos apparatus mors nigro pulsat pede,

Lustraq; post aliquot

Omnis perit perennitas.

Devota Virtus, literis partum decus,

Qvos tenero gremio

Houente vel tenent sinu.

Hi per stupendos gloriæ campos volant,

Inq; animis memorum

Semper perennant cordium.

Innata pietas, limpidi vena ingeni

Angelicoq; satis

Mens militans diu THOMÆ

Te magne Doctor maximis jungunt Viris,

Helperiaq; scholæ

Et Galliarum pulpita.

Tum laureæ Doctoris altimabilem

Principibus faciunt,

Et Prædicatorum Ordini.

Immen-

Immensæ nutant saxa, fortunæ ruunt ;

Gloria parva libris

Cunctis diurnat sæculis.

Scientiæ posteris suo olim tempore,

Quanta LVBIENIECIIS

It fama cum scientijs.

ODE XXXIX.

AD

ANNAM WODZICKA,

Pocillatricem Varsoviensem.

ET Tu mariti conscia fæderis,
WODZICIANÆ nupta Propontidi

Dicenda per me, Gratiarum

Deq; tribus numeranda Divis.

O grata grati filia Nerei,

O ter beati Sponsa WODICII,

Quocunq; dimanat maritus,

Tu simili pietate largo

Affundis amni. Nec Tibi vestium

Est tanta, quanta est cura, famelicus

Ne pauper incedat, sacraq;

Ne nîtido spolientur aræ

Quandoq; cultus. Sunt, inopi quibus

Detracta templo pensio, turgidos

Vestit

306 BENEDICTI à S. IOSEPH

Vestit lacertos, sunt tyrannæ
 In proprios Cyprides maritos;
 Quæ sæpè villas, sæpè boum greges,
 In delicati tegmina corporis,
 Pompamq; lascivumq; cultum
 Extenuant, vacuasq; reddunt
 Consortis arcas. Tu melior Tui,
 Nec vana narro, Penelope Viri,
 Distingvis auro, divitesq;
 Pinxis acu tunicas egenis
 In dona templis. Sic age, proflui
 In sacra & aras amula Conjugis;
 Quod Numini datur, trecento,
 Crede mihi, redit omne fructu.

ODE XL.

A D

AUGUSTINUM

à S. Ioanne Baptista,

Suum olim in humanioribus literis
 Professore.

T Ngrata buxi tibia; barbiti
 Inersq; nervus, si reticet Tuum.
 Subinde Nomen, quo vocante
 Castalios aditabat annes.

Nun-

Nunquàm Chironi denegat inclytam
 Ingens Achillis laurea gloriam,
 Doctore quòd tanto Leonum
 Marmaricis alitus medullis.
 Victor Darij vel medios quoq;
 Inter triumphos sat meminuit, cui
 Olim magistro, se suasq;
 Debuerit studiosus artes.
 Et me Latinis jungere Vatiùs
 Quòd Musa tendat, Rhetoricis loqui
 Possim quod è rostris, modestam
 Eloquio, calamoq; coner
 Tentare famam; sedulitas Tua
 In me docendo fecit, & impiger
 Ille ille fervor, quòd priores
 Reddideras properare nifus.
 Silebit & nunc, qui minimè Tui
 Memor laboris: me vel ad ultimos
 Sepone limites, Magistri
 Non steriles recitabo curas.

ODE XLI.

A D

IOANNEM GAUDENTIVM
 ZACHERLA,
 Consulem Cracoviensem.

ER

I St & potentissim splendor hic urbium,
Est Civitatum maxima divitum

Fortuna, si quandoq; doctos
Possideant nunc erentq; Cives.

Nam quid potenti cingimus oppida

Augusta muro, quod solidas quoq;

Tuemur arces, & repertis

Effugijs, stabiliq; cinctos

Subinde vallo ponimus aggeres :

Abrupta tanquam valla, vel a'pera

Murimen addant saxa, celsæ

Præsidium faciantq; turres ;

Et non valentes consilio viri,

Doctiq; Cives. Nil laterum juvat

Compago, nil cautes, fragrosæ

Nil faciunt sine Cive rupes.

Fuere Thebæ, Bactraq; grandibus

Turrita saxis, quoniam Babylon fuit

Tyrusq; muris illa, vasto

Ista freto satis inter omnes

Secura gentes. Sed Babylon nisi,

Sed Bactra firmis fortia manibus,

Thebæq; tamdiu steterè,

Quamdiu eas potuerè docti

Formare Cives. Occupat inclytas

Disordo Thebas, Persiacis furor

Bacchatur in Bactris, & ecce

Cum

Cum fluvij scopul'q; magnæ
 Volvuntur urbes. Consilium quia
 Ab eruditis quod potuit dari
 Subinde Civibus, rejectum,
 Indomiti nimioq; spretum
 Fragore vulgi. Mænia Civibus
 Stant sæpe doctis, Roma Catonibus
 Et Tullijs, quibus sepultis

In subitam properat ruinam.
 Hinc quanta Craco turris, & uberi
 Arx es Vavello, Metropoli decus
 Quantamq; Tu ZACHERIA nostræ,
 Cujus ab ingenio, proboq;
 Manent beatæ consilio Domus:
 Sub lege cujus pacificas timet
 Togiq; non unus secures
 Et placidos Catilina fascēs.

ODE XLII.

AD

ANNAM TYRAWSKA,
 Abbatissam Ordinis S. Francisci Cra-
 coviæ ad S. Andream
 Virago sancta, cuiq; par Amazoni,
 Filia grata DEO,
 Et grata Mater cætui.

Qvo

QVO Te Dearum, nescio, ponam loc ?

An Charites mediam

Puras vel inter Gratias.

E fulgidis non prædico penatibus,

Non ab imaginibus,

Magniꝫ nexu sanguinis.

Devota Christo famula despicias Natalium

Omne decus, patriam

Nihil pensans originem.

Nec Virginalem publico modestiam,

Iudicium sapiens,

Industriam prudentiam.

Pandora Tu præsentis es vel sæculi,

Vel Themidis soboles,

Vel vera Palladis soror.

In pristinis quæ quærerem Divis bona,

Omnia Tu superas,

Et præstas vincis Numina.

E singulis quas non recenset dotibus,

Te venerabor ego

Magnam Dearum Principem.

Fortuna posita, sanguinis spretum decus,

Te potiùs celebrant

DEO sacram Viraginem.

Vestalis ipsa Virgo Clara dicat,

Virginumq; chorus

De Matre Te quid sentiant.

ODE

ODE XLIII.

A D

IOANNEM SLIWICKI,
Theſauri Regni Notarium.

*Vacillat fortuna, niſi innitatur
virtuti.*

Felicitas vacillat ingens, & gravi
Omne ruit ſtrepitu,
Virtute quod non nititur.
Vidi locuplete divites peculio,
Innumeris opibus,
Auriq; plenos pondere,
Vidi, ſuperbis qui niſi palatijs,
Magnificis domibus
Omnem dabant potentiam.
Subſellijs alter, ſupremis ſacibus,
Purpureiſq; togis
Niti decoras quæſijt.
Et nulla virtus in tumente ſpiritu,
Nec probitatis amor
Rudi plendens in indole.
Felicitas his cuncta, debilis balis,
Exiguum columen
Summæ potestas gloriæ.

Ni

Ni fulciat virtus, ruunt quævis bona,
Interitūq; manet

Excelsa fortunæ juga.

Sic Tu fovente Fortunam trahas manu,
Vt gremium pietas

Virtusq; pectus occupet.

Fac sic, & ibit prospera in fœdus Dea,
Ex prohibet te novum

Dum spectat & probat decus.

ODE XLIV.

AD

IOANNEM WINKLER,
Thesauri Regni Notarium.

VT Tui nunquàm meminisse Fratris
Est scelus summum mihi, sic amica
Invicem nolant reticere carum

Plena IOANNEM.

Summa germanum prociat, & ingens

Pectoris candor prociat & beatas

Civium Regnis, an. n. q; puri

Plena honesti.

Degener nec Tu, similisq; planè

Castori Pollux, properas t'cem

Pailibus Recti bene constitutam

Dacere vitam.

Vive

EPODON LIBER VNUS.

313

Vive sic Pollux, velut ille Castor,
Et palam fiet, quia non opaca
Vos teget nubes, Patrij gemella
Sydera cæli.

ODE XLV.

AD

IOANNEM FRANCISCVM
à S. PETRO, Scholarum Piarũ,
Præpositum Generalem.

Beata, quæ Te Præpositum canet
Tessudo Patrem, nec minus & mea
Beata luxus, Mutinensis

Nomen uoi ce init IOANNIS :

Sed Vaticanæ nob̃ tior chorus
Plausq; lingvæ, quæ licet unico
Applaudit in verbo, universas
Exuperat pene sola laudes.

Diviniori proxima Numini
Orbis Potestas, dum referat suas
Panegyri claves, dat ampla
Mille panegyribus theatra.

Est tanta summi Gravigeri chelys,
Ut una vel vox chordaq; buccinas

O

Obtun-

Obtundat omnes, suppressatq;
 Multiloquæ strepitum Camænæ.
 Hujus foveris munifica satis
 FRANCISCÆ dextrâ, ripaq; plurimis
 Fundata scutis, luculenti

Sufficiens opus est favoris.
 De Purpuratis quid referam togis?
 Ut Cardinalis cape tuas Tyrus
 Excurrit in laudes, Tuarum

Utq; frequens pluit imbre laudum.
 Sub Te supremo Præside pristinâs
 In nos resumit Virgo puerpera

MARIA curas: Vaticanum
 Et studio meliore Mater
 Inflectit orbem, quatenus in suas
 Conspiret omnis Clerus adoras,
 Et Roma quatenus profundo
 Subiiciat sua vota cultu.

Sub Te supremo Patre, scholasticus
 Politur Orbis, famaq; latius

Excurrit, & Nomen Piarum
 Quotidie amplius est Scholarum.
 Sed ista vâtes exiguis ego

Attingo nervis, grandius omnium
 Loqvetur, & canet Thalia,
 Eximij studiosa Patris.

ODE XLVI.

A D

ALEXIVM

à Conceptione B. V. M. Scholaru
Piarum,

Exgeneralem, & Generalis Assistentem.

PRIMAS ALEXIN non sine publico
Plausu curules in CALASANTIO
Gessisse cælo, vel supremum
Consilijs animare clavum
Per quina plusquam lustra penultimus
Si nescit orbis, discat, inhospitis
Canatq; terris, in futuros
Sollicite re'eratq; fastos.
Ego loquaris carmine tibiæ
Cantabo vates, quomodo Pauperum
Te cætui junxit, suâq;
Noster adhuc Patriarcha sacræ
Inauguravit militiæ manu.
Heroa virtus egregias amat
Tenere mentes : quisq; fortis,
Fortem adhibet pariter phalangem :
Placet potenti Theseus Herculi :
Non otiosas exigit indoles,

O 2

Ques

316 **BENEDICTI à S. IOSEPH**

Quos Filius magni Philippi
 In proprijs videt eisse castris.
 Et Tu Iosepho non popularibus
 Egente turmis, miles ad omnia
 Paratus, invictum tulisti
 Auspicio meliore pectus.
 Infixa Patris traxit ad inclytas
 Imago palmas, per sapientiam
 Multamq; virtutem Piarum
 Grande decus statuens Scholarum.
 Inclinat ætas, firma sed indoles,
 Rerumq; praxis fertur in obvios
 Semper triumphos, vividumq;
 In senio referat theatrum.

ODE XLVII.

A D

ATHANASIVM

à S. Bartholomæo.

Ex Provinciali Sardinia, Generalis
 Assistentem.

Q Vis eruditi Musam ATHANASII,
 Illamq; diuini ingenij penam
 Desideras? & que plebs doctæ
 Sufficiant aliquando menti?

Vici-

Vicina calo fama Iycusticum
 Excessit æquor, nec satis Insulam
 Sardosq; pertransisse silius;
 Ad Latiam volat usq; Romam.
 Ibiq; pulchrum Nomen ad Autones
 Extendit oras, ac ATHANASIVM
 Per septuaginta annis Urbis
 Grandiloquo venit ultrò passu.
 Quæsitæ doctis gloria literis
 Vno terere non patitur sinu,
 Per Regna, per montes remotos,
 Per varias volat ipsa gentes.
 Mortale ferri quo fragili nequit
 Compagis corpus, fertur opinio
 Immensa, doctrina q; fama
 Se patulo manifestat orbi.
 Sic nos Poloni, quos juga Carpathi,
 Quos non profano Vistula flumine
 Secernit à Sardis, trecentis
 Aquæ Tybri iubet esse leucis,
 Te vel remotum noscimus, & Tui
 Implemur omnes pondere nominis:
 Nam fama Te longo viarum
 Prosequitur, celebratq; ductu.
 Et nunc propinquum respiceret mea
 Iam Musa finem, non finerem Tuas

318 BENEDICTI à S. IOSEPH
Impune sic abire laudes;
Nunc tenui nisi tango nervo.

ODE XLVIII.

AD

BENEDICTVM

à S. Bartholomæo,

Generalis Assistentem & Secretarium.

Arcana pulchri gloria Nominis
Semper theatrum postulat; & Tui
Exacta nominis statera
Non vacuum BENEDICTE pondus.
Nam sæpè sedè nomen inutuli
Timefcit æstro, si nisi syllabæ
Illu bre quid sonant, & ipsa
Facta graves patiuntur umbras.
Et Magni Alexandri arguitur satis
Subinde virtus, nî Babylon simul
Et Baëtra succumbunt, Ierusq;
Nî dominas cadat ante plantas.
Nunquam erubescit Nursia pro suo
Olim inquilino, nec CALASANTIE
Ga non adornator theatri
Eximij BENEDICTE sacris.

Inf-

Insigne nostro Tu columen Patri,
 Ingens levamen Tu Generalibus
 Es semper urnis, grande summis
 Consiliumq; , decusq; votis.
 Secreta quodli respicitur fides,
 Tenaxq; iusti penna silentij;
 Nil pulchrius, quam exinde summam
 Magno animo generare palmam.
 Cantare vellem plura Heliconio
 Deora plestro, laissa bivertice
 Sed Mæsa Parrasio, reponit
 Aonias aliquando chordas.
 Monebo Vates, ut reliqui meo
 Pro more cantent, nec faciant pigras
 Transire noctes, oscitantem
 Sed studijs reprimant soporem.

ODE XLIX.

A D

ANGELVM à Concept,
 Ex Provinciali Hetruriæ.
 Generalis Assistentem.

Hic vero supplex Te studiosius
 Submitte nostro barbitos ANGELO :
 Clangore nec debes inertì
 Angelicas resonare laudes.

O 4

Vt

Vt quisquis olim de Angelico nectit
 Apud mœllos nos homines choro,
 Iam templa, jam prompto dicatas
 Obsequio sibi vidit aras.

Vnus Ioannes, qui ex humili suum
 Ornare culta dum parat Angelum,
 Monetur, ut non ponat ullum
 Angelicæ thymiana fori.

Sed quis Ioannes? & quis ego? pares
 Natura non ferr. Illum Aquilæ vehunt;
 Testudo me portat, Tui quæ
 Lenta licet, jubet ire sacris.

Hetrusca tellus Te meminit suum,
 Romana nunc lux suspicit Angelum,
 Vel inde, quod præsentem quodam
 Intuitu, velut ille primi

Rotator orbis, nunc Asiæ rubras
 Metiris oras, nunc premis Africæ
 Narrator orbis, nunc superbas
 Visis adhuc Babylonis arces.

Et Bactra debent Astorem Tibi
 Sepulta vitam, quod Tyrus, & Samos,
 Quod Susa, quod Thebæ petito
 Usque adeo referuntur ore,

Hoc omne docto prodit ab Angelo,
 Hæc est beatæ summa peritiæ;
 Hoc cuncta noscentis stupendum
 Indicium, specimenque mentis.

BENEDICTIO,

Qvam Seren. IOANNES III. Rex Po-
loniarum, dabat unicæ suæ Filiæ TERE-
SIÆ, KUNEGUNDI, dum Seren. ELE-
CTORI Bavariae desponsata, in viam se
ad suum Seren. Maritum expediret Varsa-
viâ, die 13. 9vembr. An. 1694. Cujus Be-
nedictionis, vernaculo idiomate, (ut erat
super imaginem B. M. V. scripta) tenor
additur, & in latinum versum transfertur.

*Błogosławieństwo Krolá Iego Mści,
ná Obrazku Beatissimæ nápisane
Elektorowey Iey Mści w drogę.*

die 13. 9vembr. An. 1694.

Jużże tedy szczęśliwie wyjeżdżay iedy-
nie á serdecznie kochána Córko moia, z
Domu Rodziców, y Bráci twoich. Oćiec
Niebieski niech będzie z tobą; któremu cię
oddam w ręce. W rany zaś Zbawiciela ná-
szego niewinne kładę cię: y pod obronę
Matki Najsświętszay iego. Aniołowie SS.
niech cię strzegą. Pátronowie Krolestwa
tego, y Domu naszego niech cię w swoicy
O 5 maia

322 BENEDICTI A S. IOSEPH

maia opiece : niech ci uprosza dary wszy-
skie Duchu Swietego. Y abys ogladala Sy-
now twoich a Wnukow naleznych. Tote daie
pożegnanie zaofny a serdecznie kochajacy
Ociec twoy.

IAN KROL.

ODE L.

ERgo jam fausto mea Nata passu
De domo pergas Patriis, & tuoram
De sinu Fratrum, Patriæq; charos
Linque Penates.

Sit viae fidus socius, Polorum
Rektor & terræ; manus illa faustum
Præbeat ductum, Superum be tos,
Quæ regit axes.

Stucium IESU latus innocentis,
Te cavernoso capiat recessu;
Te Redemptoris foveant cavata
Vulnera Christi.

Mater & Virgo Tibi cum patrono
Adsit Ancili; tueatur umbo
Te Marianus, solidet Paternum
Ægide Scutum.

Perge, securum præeant fideles
Angeli gressum; simul insequantur
Fau-

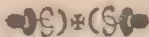
Faustitas & Pax, faciantq; tuto
Currere calle.

Integrum Divos Lechiæ Patronos,
Quos colit Regnum, quibus & reclinis
Nostra se totam Domus obsequenti
Vertice subdit :

Hi, DEUM pro Te pariter precentur ;
Donet ex illis Tibi quas sacratum
Gratias Flamen solet è benigna
Spargere dextrâ.

Prole sis felix videas nepotum
Filios nostros videas nepotes,
Hoc yovet mærens Genitor precanti
Corde IOANNES.

A D

B E N E D I C T I
à S. I O S E P H,
S C H O L A R U M P I A R U M,
L Y R I C O R U M
L I B R O S
E R U D I T O R U M V I R O R U M

Pòéticè admodulantium

A M I C I A P P L A U S U S.

A. R. P. P E T R I D V N I N
è S O C I E T A T E I E S V,
A d L y r a m B e n e d i c t i à S. I o s e p h.

O D E.

Q V o u s q ; p i g r i c o n s c i a n o m i n i s
T e s t u d o p e n d e s ? S i d e r i A p o l l i n i s
A p p l a u d e : C A L A S A N T I A N O
Q u o d m e r u i t r a d i a r e C æ l o.

L o n g i n q u i o r i v e r u s a m o r m o r a
T o r p e r e n e s c i t G r a n d i a q u i n c a p i t
A u g m e n t a a b a n n i s , & s e q u e n t i
E t e n e r i s r e v i r e s c i t æ v o.

Q u a l i s p r o f u n d o T i m a c h u s a l v e o
I m m e n s u s u n d i s s t a g n a t : a t h i c , u b i

Sor-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 325

Sortitur ortus, tesq̃va lambit,
Et liquidos Rhodope. q̃verelis
Ciet lapillos. Infereret suo
Cum Te Pòetam Melpomene choro,
Primiq̃ vernantem ligarent
(Mæonii pretium laboris)
Frontem Corymbi; plausimus Entheo
Exordienti: Numine q̃vem suo
Primasq̃ Regni, & eruditos
Vir Proceres memorandus inter
Fovit benignè: (ovi sapientium
Vivit medullis in similes amor)
OLSZOVIVS, Gnesnæq̃ mitras
Pierias meritusq̃ Lauros.
Iam grandiore p̃scit adultior
Buxus cothurnum. Cogimur in Tuas
OLOR Pòetarum, Cycneis
Ad numerum volitare pennis
Laudes. Apollo es, vertice Pindari
Dum filtra pulsas, altior An Tua
Sub copioso non laborat
(Digna Cæro redimiri & Auro)
Sententiarum pagina pondere?
Quantis superbit carmen honoribus,
Cum sanet ores, vel profanas
Arte togas numerisq̃ vincis.
Colit beatis dives adores

Volu-

Volumen Orbis, quo Cracias canis
Antistitum virtas, Vavelli

Turrigerum gemino cacumen
Pro Colle nactus ! nec Phrygiæ magis
Labore Princeps ardet ac is Mitra,
Nec fulgurantium renidet

Ignæ frequens magis unionum :
Quam ditiori Calliopes penu
Micat metallo ! sic ubi cæteris
Sylvisq; quæsitâq; Lucis

Et nemorum per opaca Daphni
Comæ evirescunt : Te melius sacra
Inaugurabit tania Apollini,

O magne Musarum Sacerdos
Præfuleos recinens Tiaras.
Neglecta quod si buxus ab uncino
Peperdit olim, vel Periclis jactis
Ab ore fulmen, detonante

In scelerum malefacti, voce:
Vel mitioris consilij arbiter

Svades Honellum, cogis ad ardua
Virtutis, impigras moveri

Eloquio meliore mentes.

Te Gandiarum Principis ad pedes
Damnata quondam Purpura, BORGIAE

Sortita Præconem, Parentis
Te minimi Sociorum IESV

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH

327

Cætûs, renarrant Nomina non rudi
Ad Orbis aures ac oculos manu
Porrecta ; Te exornant trecenta
Pieridam BENEDICTI ferta,
Multiplicatis, nam sibi gloria
Currit quadrigis, sive per tædoras
Orator audiris, bicornæ
Sive jugum fidibus frequentas,
Fastigiato sunt quibus emicat
Ab Igne Nomen : Lojoliæ Tibi
Per fera visendos nutrire
Sæcla Pyræ poterunt honores.
Æthæa moles jam minor aspici,
Sepulta mæret sub cinerum rogo,
Sed qui Coryphæos celebrant ,
In tenebris jacuere nunquam.

A. R. P. ADALBERTI
BARTOCHOWSKI,
è SOCIETATE IESV.

Ad eandem I yram Benedicti à S. Ioseph
Scholarum Piarum.

EPICITHARISMA.

Portenta rerum ! Taijgeti iuga
Placent Melampis, Tygribus Africa;
Delphinus Ægæum, Cythæron
Vultur amat, Crocodilus Algæ Na-

Natale littus. Non lepus Insulam,
Non rursus sylvam, non Libycum Iovem,

Non Pardus accusat cubile,

Non Leo, non Basiliscus antra,
Non caeta Lynceus lustra, nec avios
Cervi recessus. Quæque suos amant

Feræ penates, nec furores

Oceani, & scopulos acutos
Balæna temnit. Histacu Indiae
Deserta laudat, nec luteam Domum

Hirundo declinat, sed altâ

Voce canit, celebratque nidum.
Nobis, Poloni, sidera patrij
Obscura cæli. Quærimus exteros

Orbesque, Solesque, & Lycæa,

Oceanum trepidante remo,
Mirante prorâ: quod digitis tribus
A morte ferri nos juvet ultimâ,

Et per tot undarum timores,

Ludibrium fieri procellis,
Pilamque Ventis. Parcite Sarmatæ,
Nam vera pando. Plus placet ultimi

Aurora solis, plus remoti

Fraga soli, foliumque Chinæ,
Plus cæsa sylvæ Pinus Iberiæ,
Plus raptæ Floræ Iulia Gallicæ

Placent, & (imò sæpe) fungus

Quem

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 329

Quem Euboicus properavit hortus;
 Quàm gemma nostro nata sub Hespero.
 O quanta labe! Siccine Iechicæ
 Exhausta Pandoræ supellex?
 Siccine pauper ager, Ceresq;
 Heu Sparta felix Civibus aureis,
 Quàm me Minervæ, quàm miseret Tuæ.
 Remota laudamus Poloni;
 Nostra carent decora alta Vate!
 Nec nos Latinis Vatribus invidam
 Exclusit ævum. Nos quoq; & arduas
 Tranare nubes, & Pelorum,
 Et liquidi super alta Ponti
 Terga, & Corinthum Calliope dedit
 Impune ferri, & gemmea novimus
 Crystalla Musarum, & recessus,
 Et vitreos Agrippidum amnes,
 Phæbiq; colles. Cur tamen, (heu pudor!)
 Eterna Lauro tempora cingimus,
 Et nostra squallent! Huc Camænæ
 Ferte rosas, violasq; Cyrrhæ
 Laucoq; Cinthi, non popularibus
 Natis virtutis. Singula sæcula
 Olim Marones, Persiosq;
 Vix poterant generare. Roma
 (Non fallor) unum novit Horatium,
 Unum Tibullum. Fertior tibi

○ Le-

O Leche tellus ; tot Marones,
 Tot numerant tua I ustra Vates.
 Nolo Polonam Castalio Thetim
 Præferre Ponti. Nolo Lechi juga
 Æuare Pindo. Te filere
 Fama vetat, memoreſq; Faſti,
 Germane Magni Prater Horatij,
 Devote Muſis à tenero Nepos,
 Et gemma Cyrrhæ. Digne cælo;
 Digne dapes ſuperûmq; cænas
 Condire metro. Galliens Hercules
 Non vult videri, ſeu Iatio ſonas
 Diſertus amni, ſeu Periclis
 Fulmineo ruis ore tela,
 Seu Te Menandri, ſeu Senecæ juvat
 Ferri cothurno, ſeu Lechici tubam
 Ciere Martis, ſeu Tyaræ,
 Et Crucia decora alta Mitræ,
 Seu quando ſacrâ plurimus Exedrâ
 Fundit pyropos ardor, & aurea
 Depromit alluſas in aures
 Lojoliæ monumenta Famæ.
 Qvis Borgianæ Stemmata Gloriæ,
 Qvis digna piſſo pectora ſæculo,
 Rarèq; M iſtate plenum
 Eloqvium, niveoſq; mores,
 Qvis eruditæ Palladis Atria,

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 321

Quis docta sacrae limina porticus,
Duceſq; cantatoſq; Reges,
Æquet Olor Benedicte Vates
Te præter unum? Plura vetant loqui
Jurata magnis sæcula Vatibus.
Adire non poteſt Tuarum,
Exiguo mea Muſa lembo
Trophæa laudum. Non bene ſuſtinet
Parvâ Gigantem, Pumilio manu.
Non Virga Cedros æquat altas.
Cedit Eos, veniente Sole.

A. R. P. STANISLAI
à IESV MARIA

Clericorum Marianorum Immacula-
tæ Conceptionis Præpoſiti.

NE ſolus Orbem Sarmaticus, lyræ
Princeps Latinæ, Phæbus obambulet
Sarbievius, Te illi fidelem
æſt ſocium, & comitem, ſaventes
Dedere Muſæ: ipſes Læciæ altera;
Lumen Senatûs grande ſcholæſtici,
Decuſq; marinæ Fiorum,
Phæbiſſuens BENEDICTE, Patrū.
I, Fama quo Te nobilis auro

Per

Per regna, gentes, evahit effedo;

Inguinūq; Parnassi relinqvens,

Pegaseis stimulus alis:

Vltra superbas collibus arduis

Alpes, & ultra culmina Caucasii,

Excelsa splendidis ab inde

Verticibus ferientis astra.

Iatere Musas dedecet, usque

Calix juvenatæ progenitas. Dij,

Quod semen intrudere nobis

Castalium, per aprica spargi,

Voluntq; semper crescere. Dedecet

Occulta prudentis sapientis,

Secreta Virtus æstimatur;

Scire Tuo cupidi fruuntur.

PETRI FRANCISCI

à Conceptione B. M. V. Secretarij

Generalis Scholarum Piarum.

Ad Lyræ Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

Quod quod in supremas corripior plagas;
Nec visa motu garrulæ perpeti,

Rara silentem voce monstra

In solitum cecinisse cogunt?

Vides

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH

333

Vides ut alto vertice proruunt
 Nutando laurus, carmina carmine
 Excussa docto, per Polonos
 Proflunt magis aucta plausus.
 Lesbos fregit, (sensimus) æra
 Testudo, fregit Pierias domos
 Fontesq; Thebanus sacerdos
 Ipsa suo movet astra plestro.
 Novus Polonæ jam fissicæ lyre
 In carmen urget barbiton: ut BENE-
 DICTVS latinâ concinendo
 Exhilaret Venusinus arte.
 Adeste Musæ, Pythagoras suis
 Cælestis ignis semina fabulis
 Mutata quæ finxit, Calabro
 Nunc renovat BENEDICTVS arcu.
 Hoc Infantis Cracoviæ Comas
 Septemq; claris gesta trionibus
 Audivimus, suggesta clamant
 Et celebres redeant cothurni.
 Silete: Sacris junctus oloribus
 Perstringit aures, flumina Viitulæ
 Regalis ut mulcet Poëta,
 Attonito fluit unda passu.

IGNA-

IGNATII à S. STANISLAO

Scholarum Piarum

Ad Lyram Benedicti à S. Iosephi,

Carmen Amicum.

DEscendet ultro tergoze Pegali ;
 Frenosq; reddet Bellerophon tibi ;
 Ibit pedester , fervietq;
 Ad stapedem Tibi magne Vates.
 Vos eruditæ laurea Virgines,
 Vos ferti docto ponite vertici,
 Vittisq; frontem vincientes,
 Quæq; suum properet tributum.
 Arcum, sagittas, tela pœticiis
 Alata pennis, Calliope tuum
 Da prima munus ; Tu Thalia
 Da pharetram docilemq; nervum.
 Vix illa dixi, vix loquor : alitem
 Equum lapatis jam premit ocyor
 Pœta strictis, infidetq;
 Aligero bene fixus armo:
 Habetq; plures, qui stadium petant ;
 Monstrentq; metas æmulus æmulo,
 Gades remotas, impigrisq;
 Herculeæ scopus est columnæ.

Inter-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 335

Interq; primos primus Horatius
 Tam concitatis passib. emicat;
 Ut nemo iam sit, prævolanti,
 Qui lyricis pedibus propinquet.
 Inter sequentum maxima nominum
 Exempla, primus, Tu, quasi proflis,
 Palmamq; vinctu reportas
 Pegaseo BENEDICTE dorso.
 Sic Rhætiorum tergora montium,
 Sic confragosi culmina Caucafi
 Transcendis, Alpes, & Niphaten,
 Carpathicas teris & pruinas.
 Præcurris Euros, vincis & Æolos;
 Lenes at inter lenis Etesias
 Fluis, quæ ad aurem mustitantes,
 Carminibus tibi colloqvuntur.
 Tibi ipse docto pulvere gymnades
 Fervere vidi, nosco scholasticas
 Lauros merentem; per palæstras
 Continui fuimus sodales.
 Laboriosas vix opulentiùs
 Vel Hybla dulci pascit apes thymo,
 Quàm tu audienti, vel legenti
 Mellilegus fueras Hymertus.
 Non fabulatur Græcia comptiùs,
 Non vera scripsit Roma fidentiùs,
 Referre quàm tu pervetustos
 Historicos, potes ac Pœtas.

Per

Per te locuti dulcia Nestores ;

Per te profundi grandia Tullij :

In te locutæ sunt Arnenæ ;

Tu Latio gravis in ni. ore.

Hinc ille stillat de calamo satus,

Facundioris flumina copæ

Hinc ille manant, hinc scaturit

Castalio tibi versus amne.

Quæcunq; dulci nestare diluis

Sentent oîi fragmina carminis,

O quàm profundî ! quàm tenaci

Ambrosiâ madet ille sermo !

Horatianum natus ad Aufidam

Quâ di subiles, limpidus effluit

Sic versus omnis, syllabæq;

Sat facili pede se sequuntur.

Hæc sunt profana dogmata gloriæ :

Ecclesiasten, quî volet, audiat ;

Docetq; , vix auran locutos

Chry ologos, aliter docere.

Beata quæ tu rostra disertior

Intras Pericles, percita fervidis

Vbi figuris, & troporum

Luminibus tua lingua fervet.

Armata sacris verba tonitrui,

Ârdensq; docta fulgur ad exedra

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH

337

Permulcet aures, & modestis
 Fulminibus quatit omne pectus.
 Hinc illa mæstis nubila mentibus
 Surgunt, & imbres largius eliquant
 Plenæ doloris, lachrymisq̃
 Exsiliunt oculis procellæ.
 Si stringis aurem svaſiloquentiâ,
 Non verba dicis, sed fluit aureo
 Catena nexu; quæ diſerto
 Circuitu ligat audientes.
 Utinamq̃ dicis, non ita perſtrepis;
 Velut qui inanem verberat æra;
 Solapoq̃ ventos, & crepantes
 Abiis globo jaculatur auras.
 Ad uſq̃ horas perſora conficis:
 Quæſcuntq̃ Syllabæ de pharetra tuæ
 Telum viſcæ, nullus exit
 Inroctus sine cordis ictu.
 Et inde tanti fidere nominis
 Apex relucens neſcit in abditis
 Latere, neſcit glorioſum
 Te tenebris ſepelire nomen.
 O! SZOVIANTIS inde favoribus,
 Primiq̃ Regni Principis aulicam
 Coſa Poëſim, gratioſus
 Præſuleo lateri Poëta.
 Cracoviænſi tu MALACHOVIO

P

Quæ-

Quædam voluptas : Infula te tua
 Episcoporum, ex laureato,
 Aut lyrico, facit infulatum.
 Viden. ? ut omnes prævalet hæc tua,
 Hæc una famæ meta scholasticæ ;
 Hæc præ trecentis, hæc lucrandi
 Est methodus melior favoris.
 Sudata multo sanguine gloria,
 Inventa duris fama laboribus
 Horam manebit ; cûi per annos
 Ingenux studuere mentes.
 Vbi ille tantus claviger Hercules ?
 Vbi illa tandem Martia numini,
 Drusi, Camilli, vel Metelli ?
 Cum Fabijs ubi Scipiones ?
 Nec istud esset, quod fuerint, palam ;
 Ni penna vindex pulvere conditos
 Exfuscitarèt, nâ sepultis
 Illa suos revocaret annos.
 Quæcunq; mundus, seu diademata,
 Ducum coronas, seu colit Infulas,
 His se coronat mors, & omne
 In tumulum caput ire cogit.
 Nunquam cupressis tempora laureo
 Induta cultu, strinxit inertibus
 Mors dira, nunquam vel Minervæ
 Diripuit Libitina fertum.

Obli-

Oblivioſo fata ſilentio

Audite latè nomina ſupprimunt ;

Planſuſq; ceſſant, & ſonora

Abſq; tubis ſilaère laudes.

Et tu tacebis, garrula cum tuis

Sed fama ſcriptis differet, & licet

Iam lingua torpebit, ſilere

Non poterit liber hic ſuperſtes.

DOMINICI

à S. Thoma Aquinate, Schol. Piarū,

Ad Ilyram Benediçti à S. Ioseph,

Amicus Accentus.

Semper pruinæ pulchrius albicant

Atrata circum flagna Mæotidis,

Corvos & inter nigricantes

Stat niveus ſine labe cygnus.

Gemmis quid obſtant, quidvè corallijs

Petroſa celſi fragmina Caucaſi ?

Abiectus inter ſaxa pulchro

Est adamas pretioſus igne.

Regina florum quàm bene purpuram

Evolvitur artus veſtribus obſita !

Nec pugiones carduorum

Liligeris nocuère campis.

Phæbo quid unquam corpius obfuit?

Cancer bisulcâ fornice pertinax

Claro Phaneti non totondit

Aurifluos sine lege cirros.

Vibratus inter murmura nubium

Splendor corusci fulguris emicat,

Opacâ nimborum procellâ

Fulminei rutilant nitores.

Et lux diei nocte puerperâ

Prognata crescit, filia candida

Matris tenebrosæ, sub ambra

Fax meliùs jaculatur ignes.

Et Te calentem fortiter Entheo

Pòësis almæ Parrhæsis algida

Inter pruinas educavit

Sarmatico BENEDICTE cælo.

Eheu stupendum! flamma sub Arctico

Polo coruscans fortè Trinacria

Incude major, major Æhnâ

Sub gelido radiavit axe.

Perustus ardet fons Aganippidum,

Foco q̄ largis evomit alveis

Tantos ad æstus credit orbis

Castalij tenuantur amnes.

Pro lacte pastus Nectaris Attici

Succo videris; proq̄ crepundjs

Laurus Tibi fuère suaves

Qvas

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 341

Quas digiti tenuère parvi.
Reptare lentis palio gressibus
Nædum scisbas, jamq; Pœticos
Dextrè pedes formare nôti,
Magnifico gradiens cothurno.
Thalia nutrix ipsa Tibi fuit;
Stravère cunas Pieridum manus,
Tibi canentes fasciato
In gerulas abiêre Musæ.
Si quando tangis carmine sidera,
Eous, Athon & Pyrois celer
Phlegonq; Ithæbei jugales
Ad numeros salière plectri.
Velociori truditur impetu
Raptus polorum,, sphaera volubilis
In mille circulos reflexa
Ad cytharæ modulos oberrat.
Si doctiori pectine cæula
Describis alti marmora Nerei,
Cadunt procellæ, murmur omne
Composuit taciturnus amnis.
Non jam per undas mellea distluit
Dulcedo vocis, quam dedit aureo
Ab ore Syren, palpitantes
Jamq; timent resonare conchis,
Tritones; unus Tu superas Lyrâ
Omnes, nec audent æqvore verticem

Proferre, suffusos pudore

Ante Tuum pudet ire vultum.

Si fortè, metris exprimis àera,

Ad svavioris filtra melodix

Tacent alaudæ, præsecatqve

Dulcisonos philomela cantus.

Si detonantem grandine ferreâ

Canis Gradivum, mox litui silent,

Tormenta compescunt boatus,

Fulmineo gravidata partu.

Vix non liqvatus stillat ad igneos

Sermonis ætus in galea chalybs,

Mollitus & mucro tepescit,

Atq; rigens adamante Mavors.

Quod si curules vel diademata

Versu recenses, pulchrius emicat

Virens smaragdus, candicantes

Gemma nives melius per auram

Diffundit; ô quàm pulchrius æstuat

Fulvis obryzum decolor ignibus?

Magis pyropus erubescit,

Sidonio radians in ostro.

Vocalis Echo per CALASANTIOS

Sonat recessus, Famaq; buccinas

Fatigat in Tuæ Camenæ

Emeritos ruitura plausus.

Et Infulati dant Tibi Vertices

Plau-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 343

Plausum Pòetæ, mille panegyres
 Dat MALACHOVIVS, foventq;
 OLSZOVVII cineres in urna
 Flammas amoris, quo Tua dogmata
 Et doctioris regna scientiæ
 Semper coleat, tot corymbos
 Laurigeræ cumulando fronti.
 OLSZOVIANIS FALCIBVS aureæ
 Demeisisti Gargara gloriæ,
 Hinc mille laudum stant manîpli,
 Inde graves fluitant aristæ
 Honoris alii, vel reverentiæ
 Primatialis; quam Tibi detulit
 Culmen Tiaræ, dum sequacem
 Te propriæ retinebat aulæ.
 Quem Culma celsis auxit honoribus,
 Suspexit in Te candidus indolem
 Ætate cygnus SZCZVKA, summam
 In calamo veneratus artem.
 Quos uniones addidit Insulæ
 Cracoviensi, gemmifer ingenî
 Ganges Tui, tot margaritas
 Vix numerant Orientis undæ.
 Arcana cordis nectare dulcius
 Imbuta lætat charta Pòëtico,
 Camæna suavior legenti
 Non satiat repetita mentem.

344 AMICI APPLAUSUS.

Qvis ille fervor? rostra calentibus
 Dum sacra verbis oreq; detonant
 Tuo, Pericles alter audis
 Grandiloquo resonans fragore.
 Finduntur alto pectora vulnere,
 Cordis resultant Acroceraunia,
 Duræqve cautes, malleante
 Dililiunt trepidantq; dicto.
 Delubra Divum marmor, & aurea
 Templi supellex, non secus ac forent
 Aurita, maximè stupefcunt
 Melliflua documenta lingvæ.
 Non tam tenaci compede fragmina
 Ferrata, magnes fortior attrahit,
 Nunquam potentiùs rapaci
 Arte levat stipulas electram:
 Quàm Tu stupendo mentis acumine
 Trahis potenter cor la per improbos
 Raptata naves, & ruentem
 In salebras vitij catervam.
 Attinge cælo sidera vertice;
 Transcende stellas, hæc Tua personet
 Buxus canorè, quò faventes
 Luce chelyn posuere Divi.
 Tuum Favonî nomen in ultimam
 Thulen reportent, hoc Tibi Ternio
 Fraternus exoptat, vovetq;
 Relligio CALASANTIANA. Ven-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 345

VENCESLAI

à S. Francisco Scholarum Piarum,

Ad Musam Benedicti à S. Ioseph,

Amicus versus.

EVisceratos India findere
Montes avaris docta ligonibus;
Opamq; solers ex profundis
Quidquid Arabs habuit fodinis:
Quidquid per amnes Lydia gemmeos
Piscata, multo fœnore vendidit;
Pactolus effert quidquid auri,
Quidquid adhuc tegit & Lycormas;
Id omne censu ditior ingenî
Minerva vincit: divite ditior
Apollo Pluto: Musa dives
Mygdonium licet absit aurum.
Mens erudito vertice condita,
Riphaeus est mons, mons velut aureus,
Quâ literato cum labore
Eruimus prætiosa quæq; .
O quâm profunde tu fodis aureas
Artis medullas, in sapientiæ
Scrutator atris, doct ori
Dum calamo BENEDICTE fudas!
P 5 Hinc

Hinc aureorum fragmina sensuum ;
Sententiosi carminis hinc nitor ;

Verbum Latinas omne præfert
Divitias ; sonat & valorem.

Auri fodinas has colis impiger ,
Quibus profundæ fons sapientiæ
Manans refuso perspicacis

Ingenij vehit amne merces.
Non sic ab ipsis deciduus jugis

Ex Noricarum rupibus Alpium
Se volvit Ilter, per repulsas

Ire potens sinuosus omnes.
Non sic ab alto lapsa cacumine

Fluenta surgunt, mentis acumine
Ut orta, vasti se refundunt

Eridani vada docta more.
Non sic procellis spumat in aureis

Tagus relinquens margine divites
Utroque ripas, non Hydaspes

Gemmifero spatiatus amne.
Argenteorum gurgite fluctuum

Tot Hermus adfert vix opulentias,
Quot fert profundis eruditas

Marginibus Tua Svada gazas.
Non uniones tot tulit India,

Fæcunda non tot Creta corallijs,
Quot margaritas, quot smaragdos

Quot

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 347

Quot teretes loqueris pyropos.
Fandi facultas s'vaviloquentibus
Rotunda membris; fervidus eloqvî
Qvis ille fulgor? verba non sunt,
Sed potius pretiosa docto
Electra formas ore, quibus novus
Thesaurus extat; non aliter, velut
Ex ditiori ærario, sat
Grande decus pretiumq; crescit.
Hac arte Vates hocce peculio
In posterorum sæcula temporum
Enundinaberis perenne
Ipse Tibi BENEDICTE nomen.

P E T R I ab Assumpt. B. M. V.
Scholarum Piarum,

Ad Iyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

ET nonnè tandem squallida tristibus
Vmbri recedes nox fera? nubilum
Quæ mittis astrum, Mariano
Quæ rigidas facis Orbe noctes.
Qvid fama pulchris deflua passibus
Vicina non fiat, quid CALASANTIOS
Mon rare dedignatur ortus
Aerijs agitata pennis? Ergo

Ergo decoræ nescia gloriæ

Damnanda cæcis Relligio locis?

Ignara nativi nitôris

Ergo suas aget inter umbras?

Hæc, quam perennis plausus in ultimos

Portare fines debuit, additis

Fatiscet in cunis, coruscâ

Nec poterit radiare luce?

Abscedat umbris æthra ferocior,

Nec clara pulchræ stemmata gloriæ

Obnubat' ultrâ, cùm nitentes

Parturiat Pia turba Soles.

Dixi: serenis cùm mihi nubibus

Apparet arcus, qui bene nobiles

Evibrat & faces, & ignes

Luciferas referens ad arces.

Hic ille fufis arcus in ignibus

Splendescis, ex quo fulgor ad ultimos

Descendit orbes, ille clares,

Ille micas BENEDICTE Titan.

Accendis alti lumina nominis,

Quæ spectet orbis Lechicus, & nova

Vt quisq; spectet aucta luce,

Gesta legat numeretq; laudes.

Dixisse vatem falsa, nec arguent

Anni sequentes, vidi ego nobilis

Decora famæ, Mariano

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 342

Te duce cuncta venire mundo.

Adhuc juvenus tempora florido

Pingebat ævo, pectore cum tuo,

Et Phæbus, & Musæ calentes,

Attonitos rapuere vultus

Orbis Poloni; cordaq; Principum

Illecta suavis carmine barbiti

Aulas honesti recreabant

Voce lyræ, calamoq; Vatis.

Gavissus ortum tunc CALASANTIO

Titana vivens OLSZOVIVS polo,

Cui pectus in sphæram reclulit

Corde fovens tenerum Poëtam.

Sic Phæbe clares, sidere sic Tuo

Pijs resulges, sic Tua Præsuli

Buxus placebat; sic in ævum

Viva micas BENEDICTE flamma.

Nunc evibratos arcubus in Tuis

Spectamus ignes, Deliaci nites

Splendore gratus. Seû modestâ

Te cupias sepelire nube:

Te fama prodit: post licet ultimi

Latere tentes culmina Carpathi;

Latere non potes, perenne

Musa cui recitabit jo.

Vbiq; Virtus sole serenior

Inter micantis lumina gloriæ,

Lippi-

Lippire nativum decorem
 Fert animo minùs æqviorē.
 Sed se potenti promovet impetu,
 Cælo cadentis fulminis in modum,
 Vmbrisq; pullis, in ferenas
 Se validè movet ultrò lucēs.
 Qvam nec vibrato vertice cellior
 Abscondit Hæmus, nec juba tetrici
 Obvelet OEtæ, nec refuso
 Sufficiant operire crine
 Soli minantis culmina Caucaſi
 Nec nulle major Muſa decempedis
 Obnubilet, qvam glorioſis
 Semper honos comitatur alis.
 Non eminentùm Te juga montium
 Æterna colent lux CALASANTII
 Cæli, Mariano perennis
 Stella nitens rutilēs in orbe.
 Splendefce felix, promeritis, precor,
 Te Diva virtus luſtret honoribus,
 Qvem Roma, qvem cuncti triones,
 Qvem ſupere venerentur arces.
 Splendefce cuncto tempore fulgid, &
 Splendefce mundo, qvi reparas dies
 Claſſi Piorum; ſic coruscans
 Aſtra poli referaris inter.

Ad Lyræ
B E N E D I C T I
à S. IOSEPH,
PAULI à S. P E T R O

Lyræ admodulatio.

Q Vis me tollit in æera,
Quò venti rapiunt, auræq; præpetem
Quo defert? medias levis
Nubes pervolito. Iam mihi devia
Cedunt culmina montium,
Linqvo nubiferi jam juga Carpathi
Præpes, regnaq; Sarmatûm
Abscedunt volucris, jam mihi regiæ
Turres, jamq; abeunt Craci
Erecta ex Pario Pergama marmore,
Viles & populi casæ.
Proceras nemorum transilio domos,
Sylvarum fluitantia
Scando colla super, raptus ab impetu,
Per prærupta, per ardua
Sublimi volucris tollor anhelitu.
Perq; undas rapidi Tyræ,
Pergo per reîngi flumina Vistulæ,
Inflexumq; Borysthenem,
Vltra

Ultra Danubium provenor impetu,
 Ultra flumina Nerei,
 Et Ponti tremulos turbine gurgites.
 Tandem Pierij celer
 Parnassi in bilido sisto cacumine ?
 Pindi laurigerum caput
 Scando, Castalius ions ubi garrulo
 Currens murmure volvitur.
 Num rerum dubia ludor imagine ?
 Fallax num species tenet
 Errantem ? roseus Cynthis hic sedet
 Pulsans pectine barbiton,
 Cingit fatidicam Castalidum chorus,
 Circumstant comites novem,
 Adstant Argolico climate proflui
 Vates, Romaq; quos dedit,
 Convexusq; tulit quos globus ætheris,
 Cuncti tempora vincunt,
 Præcinguntq; comam, fertaq; laurea
 Imponunt capiti Tuo
 Illustris gremij lux CALASANTII.

STANISLAI à S. SEBASTIANO
 Scholarum Piarum.

Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph,

O D E.

Qvæ

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 359

Q Væ scena! Mulae Castalium mare
Lingunt, Apollo culmina deserit
Cynthi, volando, quò trahuntur

Voce Tui BENEDICTE plectri?

Phœbus nepotem Te celebrat saum,
Fratremq; castæ Pierides colunt,
Apollo dat lauros, Sorores

Serta parant Lechico Pœtæ.

Tacere sacrum Numina barbiton
Iubent, & arctant ora silentio,

Dum clara per colles Piorum

Echo Tuæ resonat Camenæ.

Parnassus alto vertice subsilit,
Tui vocatus carmine pectinis;

Et qui nec Orphei canentis

Fila sequi voluit, superbis

Thebana quando mania turribus
Cingebat: ultro voluitur ad Tuas

O Cygne plantas, Teq; solum

Terre iugo fatagit bicolli.

Atro sepulchro marmore Horatij

Thaliam tollit de tumulo caput;

Adiacet ut prout, quòd ejus

Plectra mori pati re nunquam.

Nam Musa quæ non vatis Horatij

Sine vatisq; mortui temporis

Pennâ sequaci prælitatis

Sarman-

Sarmatici Lyrices Magistri.
 Argutus olim Flaccè tuam dedit
 Orbi Poiono Sarbievius lyram,
 Quam Phæbus obtulit fovendam
 Arte, manu, studio, labore
 Vati Piorum. QVI CALASANTIA
 In rupe sedens, nunc diademata
 Regum Geremat, nunc Curules,
 Præfuleis modò digna Vittis
 Fundit deserto carmina pectore;
 Ostrumq; pingit flore Pòetico,
 Dacumq; gestis, Principumq;
 Dat meritas Charites tiaris.
 O quot cruenti Martis in area
 Per æstuantem sanguine Nercum
 Fortuna jactans, à beato
 Discipulæ Latio decoræ
 Arcere laudis! nec meritâ caput
 Lauro volebat cingere Zoilus
 Livor, triumphales Gradivi
 Nocte premens rigidâ còssos.
 Sed Tu Polonos Annibales nigro
 Oblivionis carcere, posthumis
 Annis colendos vindicâsti
 Docte Maro, redivive Silli.
 Non unus Hæctor Sarmaticus Tuo
 Vitam perennem sumit ab entheo,

Non

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 355

Non unus Ajax, Te favente,
Morte caret, quia vate gaudet.

Dum bella scribis, pagina Noricum
Induta ferrum, pugnat in hemicos
Lethi furores, ne Lecheam

Fata qveant tumulare famam.
Hinc clara docto nomina lumine
Eaqvæ nefasto funere nubila

Sepulta reddent ? quæ serenas
Deliaco rutilans Planetâ.

Quis gratiori fidere Craciæ
Arrisit unquam Phosphorus Infulæ ?

Quæ gemma MATACHOVIANA
Fronte potest melius nitere ?

Quàm de profundo flumine Palladis
Collecta per Te ; lumina Præsuli

Hæc sola clarent, quæ fideli

Phæbe dabas BENEDICTE pennâ.

O quanta fulget gloria Cathedris ;

Quas Tu coronas ! seu pius exedris

Audire Rhetor, seu Scholarum

Restra premis vigilans Magister :

Vbiq̃ pleno depluis æqvore

Gemmas, vel acri fulmina Tullij

Sermone Tandis, & Iugurthas

Confodiens, & amica recto

Gemmis adornans pectora ; fertili

Qui-

Quivis honesti semine pullulat,
 Ab ore quem Tuo resultans
 Nectareo rigat amne Svada.
 Illa illa verò turba rebellium
 Ferox Gigantum, quæ vitij graves
 Attollit Ætnas, ad Charontis
 Antra Tuo ruit iccta telo.
 Python sceleratus sentit Apollinem,
 Medusa sentit Te sibi Pericū
 Instare, qui non Marte, verū
 Arte domas scelerum phalanges.
 Exinde laudis crevit adorea,
 Crescant honores, invida quos Tibi
 Non tollet atas; nam perenne
 Docta viret pietas in ævum.

PAVLINI à S. ANDREA

Scholarum Piarum,

Ad lyram Benedicti à S. Ioseph,

O D E.

Quidquamne mundo parturit paterens
 Natura rerum? dente ferocius
 Quod non vetusto, oblivionis
 Præcipites cadat in ruinas?
 Squallent profundas obruta plarium
 Passim per urnas busta, nec incluta

Qvis

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 357

Qvis novit acta, clarnisse

Vixq; sequens retinebit ætis.

Credisne? tandem victima tristibus

Prodimus omnes terrigenæ dijs;

Parendo fati, destinati

In vacuas remeamus umbras.

Multos iniquæ non tamen impetus

Hic sortis urget, non quoq; detrahunt

Annis sorores, nonq;volvunt

Fila retro sua saepe Parcæ.

Depressa docti marmore conditur

Non mortuali gloria; stat super

Labantis inconcussa mundi

Damna, gravi cilio verenda.

Determinati nescia limitis,

Scandit minacis nubibus obvios

Clivos Olympi, gloriantem

Herculeis Abylam trophæis.

Non tam superbis atria positibus,

Non tam versuto turgida stemmate

Progeni surgunt, quin remotas

Æna queat superare Gades.

Sic non inanis jam Tibi nuncius

Rumor per orbem currere spargitur

Ex hinc sequentis lustra cæli,

Nesciores BENEDICTE menses.

Quidquid disertâ compositum Tibi

Musâ,

Musâ, stupenda mole, perennibus
 Durabit annis, ut labore
 Pierio celebreris orbi;
 Astris propinquus vertice pendulis
 Pindus resultet, multoties seu
 Lauro revinctum, vel sagittis
 Palladiæ pharetræ videbit.
 Post jam secundis auribus infuses,
 Mentis tenebis, cordaq; vincies,
 Cantare solus audieris
 Signa ducum, populiq; facta.

MAVRITII à S. IOSEPH

Scholarum Piarum,

Ad lyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

Commenta sunt hæc; sola quòd edidit
 Latona doctum mater Apollinem;
 Commenta sunt, quòd educatus,
 In Clarijs sit Apollo cunis.
 Commenta sunt hæc: Sarmaticum perit
 Et clima Vates, fatidicâ quoq;
 Figmenta præter, & Polonus
 Progenie Pater audit Oris.
 Vt quid remotis partibus, abdita
 Per antra Cyrrhæ, seu per inhospitos
 Thymbrae recessus, sumptuoso
 Phociadum simulata scalpro.

De

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 359

Delubra quæram? si mihi verior

Tam non inani nomine Delij

Idea vatis, & verendum

Prototypon BENEDICTE vivas.

Heu quanta summis Sarmatico super

Situ coruscat flamma caloribus!

Cæloq; confines sub axe

Tam gelido jaculatur ignes.

Huc augurantem Nomina spiritum

Fudere totum, vel prius annibus

In eruditis balneandum

Te potius BENEDICTE Musæ

Sumpsere, primos sterneret antequam

Diana pannos, Te prius Enthei

Enutriendum lacte, molles

Thespiadum peperere cunæ.

Quidquamne vastis in penetralibus,

Et doctiori condidit in sinu

Minerva Mater gratiarum

Quid grato sinuavit alto?

Quod non redundet fusiùs integris

In Te hauritis? hinc velut aureo

Scaturit ore Tullianus,

Aoniæ scater inde compto

Aptoq; fluxu ieremo, liquentia

Sic mella spargens, non aliter, fores

Hos primus inter, quos vetustæ

Thebaidos numeravit ordo

In-

360 AMICI APPLAUSUS.

Inusitatus, quosq; vel insequens
Notabit ætas; nî quoq; Pindaro
Auferre palmam censearis

Cum titulo meliore Vares.
Vel hinc tumescet forsitan arduo
Thebanus ausu? si prope porticam
Regalis aulæ palliatus

Contiterit, fabricatus arte
Atheniensi? major an audiet
Exinde multri? si sibi Rectos
Vis culta dicendi favores

Contulerit meminisse quondam.
Sed ista quid sunt? si memorem quibus
Grandes avito Nomine Principes
Sub gratiarum Te, Tuamq;

Auspicijs colâere Matrem.
Suspexit illam non sine maximo
Favore Princeps OLSZOVIVS Tuus,
Et ne deesset præmiatrix

Præsuleis manus amplexu donis
Tanto Pœtæ, Te lateri tuo
Aulæq; junxit, quem velut altercun
Urbanus alter, laureatum
Efficeret citius Pœtam.

Quid est? quod unum non illi Pindarus
Servâset Vrem, cum Lacedæmona
Desavientem, seu cruentos

(Dum Patrijs truculentus Aris

In-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 361

Instaret hostis) sopijt impetus
 Vt plura vitæ tempora Civibus
 Donaret unus, & Paterno
 Incolumi referaret annos
 Solo secundos ; non ideo tamen
 Hæc prorogârunt sæcula posthumis
 Volvenda factis, nec futuris
 Temporibus recitanda restant ,
 Quæ nôrit orbis quæq; perennibus
 Notentur actis omnia funebri
 Absorpta fato, cuncta pridem
 Immemori cinerata busto.
 Iam verò quantis Nomina terminis
 Tot celsa, per Te non populariter
 Protracta vivent, vel rapaci
 Nunquam aliàs peritura fato.
 An non superstes gloria Præsulum
 Cracoviensi vivet in Insula
 Hucusq; semper? nec sagaci
 Periculum titubante mundo
 Labitur unquam, quos Tua paginis
 Insculpit amplis penna, nepotibus
 Servas secuturis, eodem
 Tuq; simul BENEDICTE vives
 Plausu canendus : Te CALASANTII
 Fasti loquentur, scî recinant probæ
 Exempla vitæ, seu Tuerum

Commemorent seriem laborum,
 Quos illa semper sedulitas tulit,
 Nunquam fatiscens: undiq; grandium
 Ex parte quavis pullulabit
 Materies operosa laudum.
 Vel ipse tanti Nominis infimus
 Vivam libenter cultor, & ultimam
 Aduſq; vitam filialis
 Vivo memor, moriarq;, penſi.

E R R A T A.

Qvædam typographus, qvædam admiſi
 ego; utraq; in ſecunda editione, utpote
 jam bene reviſa corrigentur, modò con-
 nata utriq; ſupto.

FACULTAS

R. P. PROVINCIALIS.

Plrenni memoriæ ad obſer-
vantiam Magnorū Nominum,
reiq; Literariæ ad emolumentum
& ornamentum, MERCU-
RIUS CIVILIS per Principū &c.
ſerviens, Authore P. BENEDI-
CTO à S. JOSEPH Religionis
Noſtræ Sacerdote, à Patribus
aliquot recognitus & approba-
tus, habitâ poteſtate A. R. P.
Noſtri JOANNIS FRANCISCI
à S. PETRO Præpoſiti Generalis
ut typis edi poſſit, libens, annuo
& concedo facultatem. In cujus
rei fidem has manu meâ & officiij
ſigillo munitas dedi Podolinij
die 15 Martij. 1695.

VINCENTIUS à S. JOSEPH Præpoſitus
Provincialis. mpp.

IGNATIUS à S. STANISLAO Aſſiſtens
& Secretarius Provincialis. mpp.

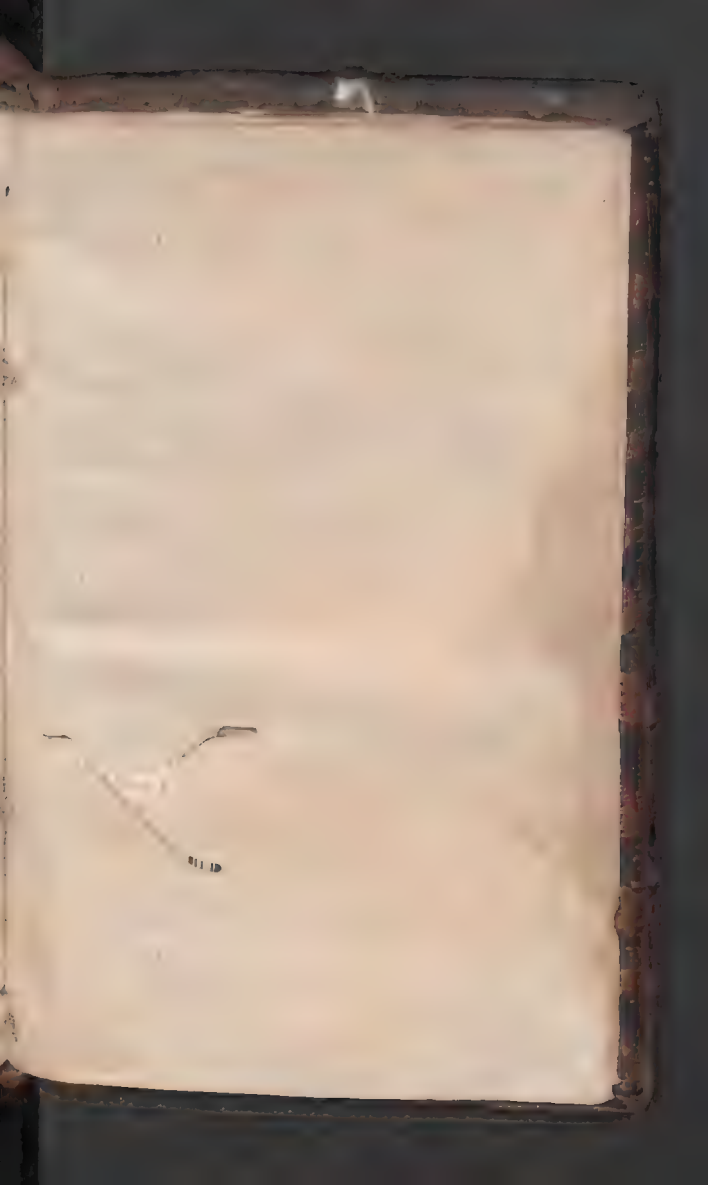
*APPROBATIO,
Illustrissimi Loci Ordinarij.*

Approbatur Autoritate
Ordinariâ,

*STANISLAVS Episcopus
Posnaniensis.*

mpp.

2

2

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025009

